ఆంధ్రపత్రిక

3|9|96

THE ANDHRA PATRIKA (WEEKLY EDITION) MADRAS సంపుటం 43. సంచిక 8 FOUNDER DESODHARAKA K. NAGESWARA RAO ఆదివారం 8-4-1956 Reg. No. M. 5745. 10 పేజీలు 2 అణాలు

ఉప ముఖ్యమంత్రి ఆకస్మిక మతిమార్పుకు విచార ఆశ్చర్యాలు

సైన్య సమీకరణ: ఆయుధాల కొనుగోలు

పాక్ ప్రధాని ఆరోపణలు

కరాచీ, ఏప్రిల్ 6: భారతదేశం పాకిస్తాన్ని బెదిరించేందుకు తూర్పు, పశ్చిమ పాకిస్తాన్ సరిహద్దుల్లో సైన్యాలను సమీకరించటం, భారీ ఎత్తులో బాంబర్లు, టాంకులు మొదలైన ఆయుధాలు కొంటున్నదని పాకిస్తాన్ ప్రధాని శ్రీ చౌదరి మహమ్మద్ అలీ నేడు పార్లమెంటులో ఆరోపించారు. భారత ప్రధాని ఇటీవల చేసిన ప్రకటనలతో కాశ్మీర్పై సంప్రదింపులు సాగే అవకాశం లేనట్లు తేలిపోయింది. కనుక, ఇంక ఆ సమస్య భద్రతామండలికే వెళ్ళవలసిందే నని ఆయన అన్నారు.

కాశ్మీర్పై భారతప్రధాని యిటీవల చేసిన ప్రకటనమీద చర్చించాలని ముస్లింలీగ్ సభ్యులొకరు ప్రతిపాదించినందువల్ల, ఈ వేళ అందుకోసం పార్లమెంటు ప్రత్యేక సమావేశం జరిపి, ఆ సమస్యపై 2½ గంటలసేపు చర్చించింది.

పాకిస్తాన్లో సైనిక స్థావరాలు

"అజాద్ కాశ్మీరులోనూ, పాకిస్తాన్ ఇతర ప్రాంతాల్లోనూ విదేశ సైనిక స్థావరాలు ఉన్నట్లు ...

జిహాద్ జరపాలట

విదేశాంగమంత్రి వాదం

ఇంజనీర్లు నిపుణులు ఆమోదించిన బుడమేరు సమగ్ర పథకాన్ని ప్రభుత్వం అమలు చేయాలి'

బుడమేరు కొల్లేరు ఉప్పుటేరు ప్రాంతాల రైతు ప్రతినిధుల మహాసభ తీర్మానం

"వరదనివారణ ప్రాముఖ్యం దృష్టితో రిజర్వాయర్ నిర్మాణం సాగించాలి"

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రతినిధి)

విజయవాడ, ఏప్రిల్ 7: బుడమేటి ముంపు నివారణకు కేవలం, మళ్లింపుకాల్వపథకాన్ని మాత్రమేగాక, యిదివరకు ఆమోదించిన సమగ్ర పథకాన్ని అమలు జరపాలని, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ, బుడమేరు ఉప్పుటేరు కొల్లేరు ప్రాంతం రైతు మహాసభలో తీర్మానం చేశారు.

దీర్ఘకాలం పరిశోధనలు జరిపిన ఇంజనీర్లు, వరదనివారణమండలి అంగీకరించి, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ సిఫార్సుపై ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళికలో చేర్చిన, బుడమేట పథకం విషయంలో, పబ్లిక్వర్క్సు శాఖమంత్రి ఆకస్మికంగా మనస్సు మార్చుకొని ...

వరద పథకమే

ఇందరు ఆమోదించినది

బంట్రోతు గెలుపు

సింహళ ఎన్నికలో మంత్రి ఓటమి

కొలంబో, ఏప్రిల్ 6: సింహళ పార్లమెంటు ఎన్నికల్లో నిన్న పోలింగు జరిగిన 42 స్థానాల్లోనూ మహాజన ఏక్సత్తపార్టీ (యునైటెడ్ ఫ్రంటు) 28 స్థానాలు సంపాదించింది లంక సమసమాజ్ పార్టీ 4, కమ్యూనిస్టుపార్టీ 1, స్వతంత్రులు 1, స్థానాలు సంపాదించినవి.

ప్రభుత్వపక్షమయిన యునైటెడ్ నేషనల్ పార్టీ 8 స్థానాలనుమాత్రం సంపాదించింది. ప్రధాని కొటేలవల ఎన్నికకాగలిగారుకాని, ఇప్పటికే 7గురు మంత్రులు ఓడిపోయినారు. ఈ వేళ కార్మిక మంత్రి ఖలీల్, ఆరోగ్యమంత్రి నుగకేలా ఓడిపోయి ...

ఇంకా 53 స్థానాలకు పోలింగు

సోవియట్ నౌకాదళ సర్వసేనాని బర్తరఫ్

నెహ్రూకి అర్థమయేది కత్తుల రుచి ఒకటే

ఖాన్సాహెబ్ మంత్రివర్గంపై లీగ్ తిరుగుబాటు వైఫల్యం

బహదూర్ ఖాన్ రాజీనామా: 5 గురు కొత్త మంత్రుల చేరిక

అమృతం అంటే తేనెటీగల స్రావం

బాడెన్ బాడెన్ (పశ్చిమ జర్మనీ) ఏప్రిల్ 6:

అమృతం అన్నది తేనెటీగలలో నుంచి ఒక రకమయిన స్రావమయి ఉండవచ్చునని డా॥ దవువియాన్ అనే ఫ్రెంచి శాస్త్రజ్ఞుడు సూచిస్తున్నాడు.

తేనెటీగలు, చీమలు, చెద పురుగులు మొదలైన సమూహ కీటకాల్లో ఒక విశిష్టత ఉన్నది. రాణి పురుగు పెట్టే గుడ్లన్నీ ఒకేరకంగా ఉంటవి. అయితే అందులోనుంచి వచ్చే క్రిములకు పెట్టే ఆహారాన్నిపట్టి అవి రాణులుగానూ, పనిచేసే ఈగలుగానూ, మగ ఈగలుగానూ తయారవుతవి. రాణి ఈగలను తయారు చేసేందుకు ఇచ్చే ప్రత్యేక ఆహారమే ప్రాచీన భారతీయులు చెప్పే అమృతమయి ఉంటుందనీ, ఆ అమృత ద్రవానికి ఉన్న ప్రత్యేక గుణాలవల్ల సాధారణ కీటకం అత్యంత బలిష్ఠంగా తయారయి రాణి ఈగ అవుతుందనీ డా॥ దవువియాన్ అంతర్జాతీయ జాతి ఉద్భవశాస్త్ర మహాసభలో సూచించారు.

ఈ ద్రవం తేనెటీగల శరీరాలలో నుంచి ఫ్రుముకుపిల్లి అవయవాల్లోనుంచి పుసుకు ప్రవించినట్లు ప్రవిస్తుంది. దీనిని రసాయనరీత్యా ఇంకా పరీక్షించటం జరగలేదు.

రాయల్ గెలీ అనే రకం తేనెటీగలలోనుంచి ప్రవించిన ద్రవ పదార్థం కాథలిక్ జగద్గురువు పోప్ పయస్ని ఇటీవల ప్రమాదకరమయిన వ్యాధినుంచి కాపాడిందని ఆయన ప్రత్యేక వైద్యుడు ...

శ్రీ బూర్గుల రామకృష్ణరావు

హైదరాబాదు విభజన: ఉద్యోగుల పంపిణీ

ఢిల్లీలో నాలుగు రాష్ట్రాల ముఖ్య కార్యదర్శుల సమావేశం

హైదరాబాదు, ఏప్రిల్ 7: రాష్ట్రాల పునర్నిర్మాణం సందర్భంలో జరిగే ఉద్యోగుల పంపిణీ సమస్యలను చర్చించేందుకు ఆంధ్ర, హైదరాబాదు, మధ్యప్రదేశ్, మైసూరు రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల ముఖ్య కార్యదర్శులు వచ్చేవారం కేంద్ర దేశీయాంగశాఖ ఉద్యోగులతో సంప్రదిస్తారని తెలుస్తున్నది. ఇందుకోసం హైదరాబాదు ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి శ్రీ పి. వి. ఆర్. రావు సోమవారం ఢిల్లీ వెడుతున్నారు.

హైదరాబాదును మూడు భాషా ప్రాంతాల కిందికి విభజించటం జరుగుతుంది కనుక హైదరాబాద్ సిబ్బంది విభజన కొంత క్లిష్టంగా ఉంటుంది. తెలుగు, కన్నడం, మరాటీ భాషలు మాట్లాడే ఉద్యోగుల్ని ఆయా భాషా రాష్ట్రాల్లో వేయటం జరుగుతుంది. కాని ఉర్దు మాట్లాడేవారి పంపిణీ విషయంలోనే చిక్కు వస్తుంది. ప్రస్తుతం హైదరాబాద్ ఉద్యోగుల్లో వీరిసంఖ్య ఎక్కువ.

ఏది ఏమయినా, ముత్తానికి సిబ్బంది అంతటికీ పని చూపుతారనీ ఎవరికీ ఉద్వాసన చెప్పటం జరగదనీ భావిస్తున్నారు. యు. పి. ఐ.

బ్యాంకులకు రిజర్వు బ్యాంకు ఆదేశం

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 6: సరుకులు, వాటాలు, డిబెంచర్లమీద యెంతెంత మొత్తం ఇచ్చిందీ 15 రోజులకొకసారి బ్యాంకులన్నీ నివేదికలు పంపుతూ ఉండాలని రిజర్వుబ్యాంకు కోరింది.

భైరవానితిప్ప ఆయకట్టుపై వెస్సు

స్పానిష్ మొరాకో విముక్తి

మాడ్రిడ్, ఏప్రిల్ 7: ...

రాష్ట్రాల బిల్లుకు బొంబాయి ఆమోదం

కొందరు మంత్రుల వ్యతిరేకపు ఓటు

... సభ్యుడు మాత్రం తటస్థంగా ఉన్నారు. ముఖ్యమంత్రి ఆమోదించిన రెండు సవరణలలో ఒకటి కేంద్రప్రభుత్వ పాలనక్రింద ఉండే బొంబాయి రాష్ట్ర పరిహద్దులకు సంబంధించింది. రెండో సవరణ ప్రకారం కొత్తగా యేర్పాటయ్యే, గుజరాత్, మహారాష్ట్ర, బొంబాయిరాష్ట్రాలకు మూడు ప్రత్యేక హైకోర్టులు ఉంటాయి.

అట్లాంటిక్ కూటం ఆసియాకు దిగుమతి

శుద్ధ తప్పు అని అమెరికా కార్మిక నాయకుని అభిప్రాయం

న్యూఢిల్లీ, ఏప్రిల్ 6: "ఉత్తర అట్లాంటిక్ వ్యవస్థ యూరపులో జయప్రదమే కాని ఆ కూటాన్ని మార్గరూపంలో ఆసియాకు దిగుమతి చేయటం తప్పు" అని అమెరికను కార్మిక నాయకుడు శ్రీ వాల్టర్ రూథర్ నేడు విలేఖరుల గోష్ఠిలో స్పష్టంచేశారు.

"ఆసియా సమస్యలు వేగా పరిష్కారమార్గాలు లేవు. కనుక ...

... యొక్క పద్ధతులను అమెరికాలో గాని ప్రవేశపెట్టతగదని స్థానిక పరిస్థితులు ఆధారంగా ఎవరి ఆర్థికవ్యవస్థలు వారు రూపొందించుకోవాలని సూచించారు

ఆంధ్రలో పట్టు పరిశ్రమ

ఆంధ్ర ప్రభుత్వము

1951 మద్రాసు హిందూ మత ధర్మాదాయ సంస్థల చట్టం క్రింద ప్రకటన

రాష్ట్ర వార్తలు

తిరుపతి

శ్రీ యస్. వి. ఉన్నత పాఠశాలలో ద్వితీయ ప్రణాళికా ప్రారంభోత్సవ సభ జరిగింది. శ్రీ సి. నారాయణయ్య నాయుడు అధ్యక్షత వహించారు. శ్రీ యం. యస్. ప్రకాశరావు, శ్రీ వి. యస్. వెంకటనారాయణ ప్రసంగించారు. శ్రీ పి. యస్. నాగేశం వందన మర్పించారు.

వెంకటగిరి

ఆర్. వి. ఎం. ఉన్నత పాఠశాలలో ప్రధానోపాధ్యాయుడు శ్రీ వి. యస్. రామచంద్ర అయ్యర్ చిత్రపటాన్ని శ్రీ కె. యల్. నారాయణరావు ఈనెల 1 న ఆవిష్కరించారు. సభకు శ్రీ పి. సుబ్బరామయ్య నాయుడు అధ్యక్షత వహించారు. శ్రీ యస్. వి. నరసింహారావు అతిథులను సత్కరించారు.

చిత్తూరు

నీవానదీ తీరమునగల శ్రీ కామాక్షీ సమేత అగస్తీశ్వర స్వాములవారికి గత నెలలో 10 రోజులు బ్రహ్మోత్సవం సంభ్రమంగా జరిగినది.

పుత్తూరు

గత నెల 28 తేదీ నావికైక్య సభలో దర సంఘం త్యాగబ్రహ్మ మహోత్సవం జరిపారు. శ్రీ ఆర్. వి. సుదర్శనవర్మ అధ్యక్షత వహించారు.

...

మార్కాపురం

అళ్ళగడ్డ

మంగళపల్లి

భీమునిపట్నం

ఒంగోలు

రాయదుర్గం

యలమంచిలి

చెరుకుపల్లి

పాలమూరు

తిప్పరాజుపాలెం

జగ్గయ్యపేట

మహాసముద్రం

ముప్పాళ్ల

నిర్మల

రామభద్రపురం

హద్దవరం

అరుగొలను

బి. ఎస్. సి. ఉపాధ్యాయులు ఇంగ్లీషు బోధ

శాసనసభలో శ్రీ కాళేశ్వర రావు సూచన

కర్నూలు, ఏప్రిల్ 6: ఐదేళ్లు అనుభవంగల బి. ఎస్. సి. ఉపాధ్యాయులు ఇంగ్లీషు బోధించే సౌకర్యం కలుగ చేయాలని, శ్రీ అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావు, యిక్కడ శాసన సభలో ముఖ్యమంత్రిని కోరారు.

ముఖ్యమంత్రి యీ విషయంపై ఒక ప్రకటన చేస్తు, సరిలేక పదిహేను సంవత్సరాలు అనుభవము కలిగినవారికి ఇంగ్లీషు బోధించుటకు వీలుగా, మినహాయింపు కల్పించాలనే విషయం పరిశీలించ వచ్చునని అన్నారు.

"ఈ మధ్య బి. ఎస్. సి. లో ఉత్తీర్ణులు అయినవారు, ఇంగ్లీషు బోధించడానికి వీలులేదని ప్రభుత్వము ఉత్తర్వులు చేసినట్లు తెలిసింది. చాలామంది ఉపాధ్యాయులు ఇంగ్లీషు బోధిస్తున్నారు. 20 సంవత్సరాలు ఇంగ్లీషును బోధించిన ఒక బి. ఎస్. సి. ఉపాధ్యాయుణ్ణి, ఇంగ్లీషు బోధించకూడదని అన్నట్లు తెలిసింది. కనీసము ఐదేళ్ళ అనుభవం ఉన్నవారికైనా అవకాశాలు యివ్వాలని కోరుతున్నాము" అని శ్రీ కాళేశ్వరరావు కోరారు.

విజయవాడలో శ్రీ నటరాజ విగ్రహ ప్రతిష్ఠ

...

సైదాపేట వై. యం. సి. ఎ. వ్యాయామ శిక్షణ కళాశాల విద్యార్థుల వ్యాయామ ప్రదర్శనలు-కళాశాల 86 వ వార్షికోత్సవాలలో.

శ్రీ జి. రామారావు-సింగరేణికాలరీ సిబ్బంది క్రీడా సంఘం నిర్వహించిన టేబుల్ టెన్నిస్ పోటీలో విజేత.

భట్టాచార్య సంఘ సిఫార్సులు

అమలుజరుపుతున్నారని వివరణ

కర్నూలు, ఏప్రిల్ 6: ఉమ్మడి మద్రాసు రాష్ట్రంలో కరవు ప్రాంతాలను 1953 లో సందర్శించి, శ్రీ భట్టాచార్య సంఘం చేసిన సిఫార్సులను అమలు జరుపుతున్నామని, ఉపముఖ్యమంత్రి శ్రీ నీలం సంజీవరెడ్డి, శాసన సభలో చెప్పారు.

ఆ సంఘం చేసిన సిఫార్సులలో కొన్ని: (1) కె. సి. కాల్వను పునర్నిర్మాణం చేయాలి. (2) ఎగువ పెన్నా ప్రాజెక్టు త్వరగా పూర్తి అవడానికి భారత ప్రభుత్వం 75 లక్షలు అప్పు యివ్వాలి. (3) రాయలసీమలో 38 చెరువులకు, అధికాహారోత్పత్తి పథకం క్రింద, అప్పులిచ్చి, మరమ్మతు చేయించాలి. మరో 5 చెరువులను ప్రభుత్వం కొంత అప్పుగాయిచ్చి, మిగతాది భారత ప్రభుత్వం యిచ్చే ధనసహాయంతో బాగుచేయించాలి.

శ్రీ పి. వెంకటేశ్వర్లు: ఎన్ని పథకాలను ప్రభుత్వం అమలు జరిపింది.

మంత్రి: దాదాపు అన్నీ. కె. సి. కాలువ ఎగువ పెన్నా ప్రాజెక్టుల పని మీరు చూసేవున్నారుకదా.

...

నెల్లూరుజిల్లాలో విద్యాశాఖ డైరెక్టరు పర్యటన

కొత్త చరిత్ర రచన ఫలితం

ఒకరష్యన్ రాష్ట్రంలో పరీక్షరద్దు!

పుదలకు ఈజిప్టు కారణం

ఆకాశవాణి

సోమవారం, ఏప్రిల్ 9

విజయవాడ

ఉ॥ 6-50 స్వాగతం 6-55 ప్రసార విశేషాలు 7 తెలుగు వా. 7-15 మద్రాసు బి. వలె 7-30 మద్రాసు వలె 8-0 ఆంగ్ల వా.

మ॥ 1-0 బి వలె 1-20 ఎ వలె 1-40 హిందీ వా. 1-50 తెలుగు వా. 2-0 బి వలె 2-10 హిందీలో కార్యక్రమం.

సా॥ 5-30 శిష్టు బ్రహ్మయ్య శాస్త్రి-వయొలిన్ 5-45 సంగీత శిక్షణ 6-0 స్థానిక ప్రకటనలు 6-5 ప్రాంతీయవా. 6-15 గ్రామ॥ కార్యక్రమం విద్యుత్ సరఫరా ప్రణాళికలు నాగార్జున సాగర్ (ప్రసంగం) 7-0 తెలుగు వా. 7-15 గోష్ఠిగానం-శివ సంకీర్తనం 7-30 రుద్రరాజు సుబ్బరాజు 7-45 మన కోస్తా ప్రాంతంలో సైకానం ప్రత్తి (ప్రసంగం) జి. వి. సుబ్బారావు 8-0 భద్రాచల రామదాసు చరిత్ర (ప్రసంగం) సంగీతము - వర్ణనాత్మక ప్రసంగం సాహిత్యము-ప్రసంగం భజనావళి-బృందగానం 8-30 శిష్టు బ్రహ్మయ్య శాస్త్రి-వయొలిన్ 9-0 ఆంగ్ల వా. 9-15 ప్రాచీనాంధ్ర, మత, సాంస్కృతిక నిలయాలు (ఆంగ్లమున ప్రసంగం) డా॥ కె. వి. విలియంస్. 9-30 రుద్రరాజు సుబ్బరాజు 10-30 ప్రసార సమాప్తి.

మద్రాసు (ఎ)

...

మద్రాసు (బి)

...

హైదరాబాదు

...

లంకపల్లి ఫిర్కా గ్రామోద్యోగుల సంఘం

లంకపల్లి, ఏప్రిల్ 6: దివి తాలూకాలో నూతనంగా ఏర్పాటు అయిన లంకపల్లి ఫిర్కా గ్రామోద్యోగ సంఘ ప్రథమ సమావేశం మొన్న శ్రీ అరజా నరసింహారావు అధ్యక్షతన జరిగింది. అరజా నరసింహారావు అధ్యక్షులుగాను, శ్రీ వాలిపర్తి దుర్గా ప్రసాదరావు కార్యదర్శిగాను ఎన్నికలు జరిగినవి. తాలూకా కార్యదర్శి శ్రీ గోవిందరాజుల పద్మనాభ ప్రసాదరావు వందన సమర్పణచేశారు.

గుడివాడలో చిత్రకళా కోవిదునికి సన్మానం

గుడివాడ, ఏప్రిల్ 6: చిత్రకళలో అసమాన పాండిత్యము సంపాదించి, ఆంధ్రనాటక కళాపరిషత్తువారిచే చిత్రకళాసార్వభౌమ అను బిరుదును గొన్న శ్రీ జి. పార్థసారథికి 22 తేదీన యిక్కడ సన్మానము చేయుటకుగాను శ్రీ కొంభం శివరామస్వామి అధ్యక్షతన ఆహ్వాన సంఘము యేర్పాటయినది. కళారాధకులు కళాభిమానులు ఎల్లరు యీ సత్కార్యమునకు సర్వవిధములను తోడ్పాటునిచ్చి సన్మానమహోత్సవము జయప్రదము చేయవలెనని సన్మాన సంఘము వారు విజ్ఞప్తి చేస్తున్నారు. విరాళములు పంపువారు శ్రీ మూర్తి భుజంగభూషణరావు కార్యదర్శి సారథి సన్మాన సంఘము గుడివాడకు పంపవచ్చును.

మదరాసు ధరలు

మదరాసు, ఏప్రిల్ 7:

బంగారు వెండి నేటి మధ్యాహ్నం 1 గంటకు పవరను 1-8 ఎక్స్చేంజి బొమ్మసెల్లుటాక్సుతో సహా రు. 66-12-0

పెటాబంగారం తులం రు. 104-12-0

యూఫ బంగారు రు. 108-4-0

సీమవెండి తులం100కి రెడి రు. 180-8-0

చిల్లర ధర రు. 1-14-0

వేరుశెనగ

(531 పా॥ 1-8 ఎక్సుకోస్టా గిడ్డంగులు మెషిన్ సేల్సుటాక్సుతో సహా

డిసెంబరు రు. 147-156

వేరుశెనగనూనె ఎక్సుఫెల్లర్ బిల్లో 8% 500పా.) రెడీ-చిల్లరధర 311-0-0

టెంకాయనూనె (87½ పౌనులు సేల్సుటాక్సు అదనం

అంబుమాడ్కు రు. 26-4-9

ఎం. ఎస్. బ్రాండ్ డబ్బా 26-12-9

రాజా రు. 26-0-9

ఆముదం

తిరుపతిర్లూరు (500 పా.) రు. 270-0-0 (2 మాండి)

బ్రిటిష్, రిఫైన్డ్ షుగర్ 85-12-9

రూ 1 కి 0-1-3 ప్రత్యేక సేలుటాక్సు

న్యూయార్కు దూది

జూలై వాయిదా ధరలు

న్యూయార్కు, ఏప్రిల్ 6: న్యూయార్కు కాటన్ మార్కెట్ ధరలు నేడీ విధంగా ఉన్నవి:

నేటి ప్రారంభ ధర 33.57

నేటి ముగింపు ధర 33.41

తూర్పుగోదావరిజిల్లా కొబ్బరి మార్కెటు

రాజమండ్రి, ఏప్రిల్ 31:—

(మార్చి 31 వ తేదీతో పూర్తి అయిన వారంలో వ్యాపార ధర వివరాలు)

కేంద్రం	వచ్చినసరకు	విడుదలైన సరకు	వెయ్యి 1 కి ధర రూ. ఒలొ	కంకేర	గటాగటి	చిటకాయ నీటిబొండాం
అమలాపురం	2,50,000	2,46,868	173/-	160/-	145/-	95/-
అంబాజీపేట	87,781	87,781	173/-	160/-	145-150	90/-
రాజోలు	1,55,000	1,33,000	—	—	—	90/-
పేరుచట్టిపాలెం	74,000	54,000	—	—	—	90/-
రాజమండ్రి	8,35,000	7,80,000	—	—	—	
కాకినాడ	2,77,260	2,77260	—	—	—	100/-
	16,79,041	15,77.209				

ఎండుకొబ్బరి 500 పౌన్ల పుట్టి 1కి రు 245/లు ధర అంబాజీపేటలో వున్నది (స్వ ని.)

ఆల్జీరియాలో పోరాటం

40 మంది మరణం

పారిస్, ఏప్రిల్ 6: తూర్పు ఆల్జీరియాలో నెమెంచా పర్వత ప్రాంతాలలో పోరు ముమ్మరంగా సాగుతున్నట్లు వార్తలు వచ్చాయి. ఉభయ పక్షాలకు తీవ్ర నష్టాలు సంభవించాయట. నిన్న 40 మంది విప్లవకారులు మరణించి వుంటారని అంచనా.

పరిష్కారం సాధ్యమే

న్యూఢిల్లీ, ఏప్రిల్ 6. విప్లవకారులపై సైనిక చర్యలు సఫలం కావని ఫ్రెంచివారు గుర్తించినప్పుడు శాంతియుత పరిష్కారం సాధ్యమేనని ఆల్జీరియన్ జాతీయ నాయకులు హుస్సేన్ లాల్, మహమ్మద్ యాజిద్ నేడు విలేఖరుల గోష్ఠిలో అన్నారు. వీరు ప్రస్తుతం దక్షిణ ఆసియా దేశాలు పర్యటిస్తున్నారు.

ఎప్పుడో ఒకప్పుడు ఆల్జీరియన్ జాతీయవాదులు న్యాయమైన కోరికలను ఫ్రాన్సు గుర్తించక తప్పదని జాతీయ విముక్తి సంఘటనతో రాజీకి రాగలదని తమ ఆశాభావం వెల్లడించారు. ఫ్రెంచి సామ్రాజ్యవాదులకు, వారు సాగిస్తున్న దారుణ హత్యాకాండకు బ్రిటన్, అమెరికాలు మద్దతు ఇస్తున్నందుకు విచారం వెలిబుచ్చారు.

ఆల్జీరియాలో అసలు ఎవరితో రాజీ బేరాలు సాగించాలో తెలియకుండా వున్నదని ఫ్రెంచి విదేశాంగ మంత్రి చేసిన ప్రకటనకు ఆధారం వున్నదా అని అడుగగా, "అనవసరం. మేము అంటాం. ఫ్రాన్సులో ఎవరితో మాట్లాడాలో..."

జాతి విచక్షణ లేదు

పాక్ పత్రికల దుష్ప్రచారం

ఎల్లల్లో భారత సైన్యాలు ఉన్నవనే కల్పన

సంఘ సంక్షేమం

ఒప్పందానికి భిన్నంగా సైన్యాలు

ఈజిప్టుపై ఇజ్రేల్ ఆరోపణ

పాలకొండలో విద్యుద్దీపాలకు ప్రారంభోత్సవం

ప్రజల సొత్తును నాశనం చేయడం, చేయించడం కొందరికి సరదా. కొత్తగా బొంబాయి ప్రాంతంలో ప్రవేశపెట్టిన సమకాలీన రైలుపెట్టెపై కొందరు గడ్డలువేసి అద్దాలు తలుపులు ఎలా ధ్వంసం చేశారో చూడండి.

న్యూఢిల్లీలో రిపబ్లిక్ ఉత్సవాలలో ప్రదర్శించిన నాగార్జునసాగర్ డాం నమూనాను రూపొందించిన వారికి [ఫోటోలోని బాలబాలికలు] శ్రీ అనంతశయనం అయ్యంగార్ సభలో శ్రీమతి దుర్గాబాయి దేశముఖ్ ఉత్సవ సంచికలను బహూకరించారు.

పత్రికల్లో శాసన సభల చర్చల ప్రకటన

అనధికార బిల్లుపై చర్చ

భాగ్యంలేని వారందరూ కలసి స్వయంపోషకశక్తి పెంచుకోవాలి

ధనికుల భాగ్యం లాక్కొన్నంత మాత్రాన దరిద్రం వదలదని వినోబాజీ ప్రబోధం

కొనకొండ్ల, ఏప్రిల్ 3: ధనికులవద్దనే భూమి సేకరించడానికి బదులు యీ విధంగా బహిరంగ ఉపన్యాసాలివ్వడం వృథా కాగలదని ఒకరు ప్రశ్నించగా, వినోబాజీ దానికి సమాధానంగా యిలా అన్నారు. "చిన్నవారు, మధ్య తరగతివారు తమ స్వల్పమైన యాజమాన్యాలను విసర్జిస్తే, గొప్పవారు తమ యాజమాన్యాలను అంటిపెట్టుకొని వుండలేని నైతిక వాతావరణం యేర్పడుతుంది. దీనికి బదులు గొప్పవారినే మొదట సమీపిస్తే దానమిచ్చినవారి ప్రతిష్ఠ పెరగకం, యివ్వనివారిని నిందించడం జరుగుతుంది. అప్పుడు సమాజపు నైతిక ప్రతిష్ఠ పెరగదు. పైగా యీ వుద్యమం శ్రీమంతులదే అవుతుంది గాని, పేదవారిది కాదు. నిరుపేదలు, విరాళాలకు గొప్పవారిపై ఆధారపడటం ఆచారంగా ఉంది. ఆ విధంగా మేము చేయదలచలేదు. అసలు గొప్పవారివద్ద యేమున్నది? వున్నదంతా శ్రమచేసేవారివద్దనే వుంది. ఈ చిన్నవారి పుణ్యంతో ధనవంతుల హృదయాలు వికసిస్తాయి" అని వివరించారు.

గాజావద్ద 40 మంది హతం

ఇజ్రేల్-ఈజిప్టు ఘర్షణ

ఇజ్రేల్ దళాలు కాల్పులు నిలిపివేసిన 27 నిముషాలవరకు ఈజిప్షియన్లు కాల్పులు సాగిస్తూనే వున్నారని ఇజ్రేల్ విదేశాంగశాఖ ప్రతినిధి చెప్పాడు.

గాజాపై ఇజ్రేల్ దళాలు 20 ఫిరంగులను ప్రయోగించాయట.

హరిజనులకు దేశోద్ధారకుని సేవ

పెరంబూరు సభలో ప్రశంసలు

మద్రాసు, ఏప్రిల్ 6: పెరంబూరు అగ్రహారంలో నిన్న శ్రీ పి. ఆర్. గోవిందస్వామి ఇంట్లో శ్రీ భరతశర్మ అధ్యక్షతన సభ చేసి, దేశోద్ధారక, విశ్వదాత, కళాప్రపూర్ణ కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులు గారి వర్ధంతి ఉత్సవం జరిపారు. పంతులు గారు హరిజనులకు చేసిన సేవను ప్రశంసిస్తూ శ్రీ గోవిందస్వామి ఒక గీతం పాడారు. అధ్యక్షులు, పంతులుగారు చేసిన ఘనకార్యములు క్లుప్తంగా చెప్పారు. ఆ తరువాత పంతులుగారిపై వ్రాసిన గోష్ఠి, స్త్రీలు పాడారు. సభకు వచ్చిన వారందరికీ ప్రసాదం, పాయసం పంచిపెట్టారు.

మడకశిర తాలూకాలో పాఠశాలలకు భవనాలు

మడకశిర, ఏప్రిల్ 6. ప్రాంతీయ అభివృద్ధి ప్రణాళిక క్రింద, రత్నగిరి, హాలకూరు, తమ్మిరెడ్డిపల్లి, దేవగానపల్లి, గ్రామాలలో ప్రాథమిక పాఠశాలల భవనాల నిర్మాణం పూర్తి అయింది. వీటికి అయిన దాదాపు 84 వేలు ఖర్చులో సగం ప్రభుత్వంనుంచి మిగతా సగం ప్రజల సంపత్తి, శ్రమదానాల...

చీరాలలో ఎ. సి. సి. శిబిరం సమాప్తి

...పంతులు అధ్యక్షతన విద్యార్థుల సభ జరిగింది. పట్టణ కాంగ్రెసు సంఘ ప్రధాన కార్యదర్శి శ్రీ బ్రాహ్మరం యుల్లంశెట్టి సుబేదార్, శ్రీ వి. వి. చంద్రశేఖరన్ జమేదార్, బి. యం. త్రిపురాంతకం శిబిరంలో జరిగిన పనిని ప్రశంసించారు.

నైవేలీ లిగ్నయిట్ గని త్రవ్వకం సానుకూలమయ్యే సూచన

లోక్‌సభలో ఉపమంత్రి ప్రకటన: రెండో నౌకానిర్మాణ కేంద్రానికి అవకాశం

న్యూఢిల్లీ, ఏప్రిల్ 6: దక్షిణ ఆర్కాట్ జిల్లా నైవేలి లిగ్నయిట్ గనుల త్రవ్వకానికి జరుగుతున్న పరీక్షల వల్ల ఆ ప్రాజక్టు జయప్రదంగా ఉండేటట్లే కనిపిస్తున్నదని కేంద్ర ఉత్పత్తిశాఖ ఉపమంత్రి శ్రీ సతీశ్ చంద్ర నేడు...

మరొక నౌకానిర్మాణశాల

వియత్నాంలో శాంతి

ఒడంబడికల అమలు లేకున్నా

ఉద్రిక్తత తగ్గింపుకు సోవియట్ కృషి

చౌ ఎన్ లై హర్షం

విశాఖపట్నంలో ప్రదేశ కాంగ్రెసు సమావేశం

విజయనగరం, ఏప్రిల్ 6: ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కాంగ్రెసు సహాయ కార్యదర్శి శ్రీ పెమ్మరాజు వెంకటరావు ఈ విధంగా తెలుపుతున్నారు.

విశాఖపట్నంలో ఏప్రిలు 20వ తేదీన ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కాంగ్రెసు సర్వ...

మచిలీపట్టణం టెన్నిసు

బందరు, ఏప్రిల్ 4: మచిలీపట్నం టెన్నిస్ అసోసియేషన్ ఆధ్వర్యమున లీగ్ మ్యాచిలు హిందూ కాలేజీ టెన్నిసు కోర్టులలో నిన్న జరిగినవి. హిందూ కాలేజీ స్టాఫ్ టీములు కాలేజీ విద్యార్థి టీము వారిపై గెల్చినవి.

సింగిల్సు-శ్రీ ఆర్. కె. వాసుదేవ శర్మ రామారావుపై 10-2 గేములు చేసి...

రాజమండ్రి పురపాలక సంఘం ఎన్నికలు

రాజమండ్రి, ఏప్రిల్ 6: మిగతా పురపాలక సంఘాల ఎన్నికలతోపాటు మూడు నెలల్లో జరుగనున్న పురపాలక సంఘపు ఎన్నికలలో తమ పార్టీ తరఫున అభ్యర్థులను నిల్పి పోటీ చేయాలని, నిన్న రాత్రి శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య సత్యేంద్ర కృష్ణ అధ్యక్షతన జరిగిన ప్రజా సోష...

గంటల పంచాంగం

శ్రీ మన్మథ సం॥ ఫాల్గున బ॥ ద్వాదశి 1956- సం॥ ఏప్రిల్ 8 ఆదివారం బ॥ ద్వాదశి 9-29 శత 11-15 వర్జ్యం 17-50 ల 19-29 వ.

బ॥ త్రయోదశి ఏప్రిల్ 9 సోమవారం పోర త్రయోదశి 9-37 పూ భా 11-58 వర్జ్యం 21-36 ల 23-13 వ.

ఆంధ్రపత్రిక

ఒరు లేయని మొసరించిన
వరవర యుద్ధియము తన మనంబున కగు దా
నొరులకు నది సేయకునికి
పరాయణము పరమధర్మపథములకెల్లన్
(మహాభారతము)

శ్రీ మన్మథ సం॥ ఫాల్గున బ॥ ద్వాదశి
ఆదివారం

బిల్లుకు ఆమోదం

కొత్త రాష్ట్రాల బిల్లులోని ఆంధ్ర-తెలంగాణా విలీనీకరణ విభాగాన్ని, రాష్ట్ర శాసనసభ కొన్ని ప్రధానమైన సవరణలతో ఆమోదించింది. అక్టోబరు నాటికి ఏర్పడే 'ఆంధ్ర ప్రదేశ్' కొత్త రాష్ట్రమా, లేక, పాత రాష్ట్రమా అనే విషయంలో మొదట కొంత మీమాంస జరిగినా, రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి, తాము ప్రతిపాదించిన తీర్మానంలోని 'కొత్త' అనే మాటను చివరకు ఉపసంహరించుకోవడంతో ఆ వ్యవహారం ఏ విధమైన చిక్కు లేకుండానే పరిష్కారమైంది. తీర్మానంలో 'కొత్త రాష్ట్రం' అని చేర్చి వున్నట్లయితే, అదొక సమస్యగా పరిణమించి, తెలంగాణాతో పాటు ఆంధ్రలో కూడా తిరిగి ఎన్నికలు జరపవలసిన అవసరమేర్పడేదేమో. అందుచేత కొంతమంది శాసనసభ్యులు ఆందోళన చెందివుండడంలో ఆశ్చర్యం లేదు.

మొత్తంమీద రాష్ట్రాల పునర్వ్యవస్థీకరణ బిల్లుపై ఆంధ్ర శాసనసభ చేసిన సవరణలలో చేసబటు అనదగిన దేమీ లేదు గనుక, అందరూ తప్పక హర్షిస్తారనే భావించవచ్చు. కొత్తగా ఏర్పడే రాష్ట్రానికి 'ఆంధ్ర ప్రదేశ్' అని నామకరణం చేయాలని శాసన సభ నిర్ణయించడం, ఆ పేరుకు తెలంగాణా నాయకులుకూడా తమ సుముఖభావాన్ని వ్యక్తీకరించడం ముఖ్యంగా హర్షించదగిన విషయం. ఈ విషయంలో సంపూర్ణ ఏకీభావం కుదరడం విశాలాంధ్ర భవిష్యత్తుకు శుభ సూచకం.

ప్రభుత్వ కార్యస్థానంతో పాటు హైకోర్టుకూడా ఒకే చోట—రాజధానిలోనే—వుంటే నూతన రాష్ట్రానికి హుందాగా వుంటుందని ఆంధ్ర శాసనసభ తీర్మానం స్పష్టపరుస్తున్నది. తెలంగాణా శాసన సభ్యులు, నాయకులు ఈ అంశంమీద కూడా ఏకీభవిస్తారనే ఆశించవచ్చు.

నూతన రాష్ట్రం ఏర్పాటైన తర్వాత కూడా మన సరిహద్దుల నిర్ధారణ సమస్య ప్రధాన సమస్యగానే వుండే మాట వాస్తవం. కాబట్టి ఈ సమస్యను సాధ్యమైనంత త్వరలో పరిష్కరించవలసిన బాధ్యత కేంద్ర ప్రభుత్వం మీద వున్నది. ఒరిస్సా, మధ్యప్రదేశ్, మహారాష్ట్ర, మైసూరు, మద్రాసు రాష్ట్రాలతో మన రాష్ట్రానికి వుండవలసిన సరిహద్దులను ప్రత్యేక నిష్పాక్షిక సంఘాల నియామకం ద్వారా భారత ప్రభుత్వం నిర్ధారణ చేయించాలి.

బళ్లారి విషయంలో ఆంధ్రులకు తీరని అన్యాయం జరిగిందనే అంశాన్ని ఎవరూ కాదనలేరు. ఈ ప్రాంతాన్ని ఆంధ్రలో చేర్చడం అవసరమని ఫజలాలీ సంఘం సిఫార్సు చేయడంతో లోగడ జరిగిన అన్యాయం తీరిపోయిందని భావించిన ఆంధ్రులకు కేంద్ర ప్రభుత్వ కొత్త నిర్ణయంవల్ల తీవ్ర ఆశాభంగమే కలిగింది. బళ్లారి వ్యవహారాన్ని సవ్యంగా పరిష్కరించుకునే విషయంలో మన నాయకులు తగినంత దక్షతను ప్రదర్శించలేక పోయినారు. దక్షతను ప్రదర్శించివుంటే ఈ సమస్య ఇంత క్లిష్టంగా పరిణమించివుండేది కాదనే చెప్పాలి.

"రాష్ట్ర పునర్నిర్మాణ సంఘం సూచించినట్లు బళ్లారి ప్రాంతాన్ని మైసూరునుంచి విడదీసి ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో చేర్చే అవసరాన్ని భారత ప్రభుత్వం, పార్లమెంటు మరొకసారి ఆలోచించాలని ఈసభ గట్టిగా కోరుతున్నది," అని తీర్మానంలో సమోదు చేశారు. అయితే, ఇంత మాత్రంచేత కార్యం ఎంతవరకు సానుకూల మవుతుందో చెప్పలేము. ఆంధ్ర తెలంగాణా నాయకులు సమైక్యంగా తీవ్ర కృషిచేస్తేనే తప్ప, ఫలితం వుండకపోవచ్చు. సమైక్య కృషి చేయాలనే సత్సంకల్పం ఉభయత్రా వున్నదనే స్పష్టపడుతున్నది. దీన్ని శుభప్రదమైన విషయంగానే భావిద్దాము.

కొత్తగా ఏర్పడే 'ఆంధ్ర ప్రదేశ్' దాదాపు లక్ష చదరపుమైళ్ల విస్తీర్ణం, మూడు కోట్లకు పైగా జనాభా గల రాష్ట్రం. ఇంత ప్రధానమైన రాష్ట్రంలో ఎగువ శాసనసభ వుండడం అవసరమనే చెప్పాలి. 72 మంది సభ్యులతో నూతన రాష్ట్రానికి ఎగువసభ వుండాలని ఆంధ్ర శాసనసభ తీర్మానించింది. హైదరాబాద్ శాసనసభ కూడా ఇదే కోర్కెను వ్యక్తీకరిస్తున్నది. ఈ ప్రతిపాదనను అంగీకరించి ఎగువసభను ఏర్పాటు చేయడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఏ అభ్యంతరం వుండకూడదు.

భూదానం చేయడమంటే దాహం అడిగినవారికి మంచినీళ్లు ఇచ్చినట్లు

అనంతపురం, ఏప్రిల్ 6: ఆచార్య వినోబా భావే రాచపల్లివద్ద ఒక ప్రార్థన సమావేశంలో మాట్లాడుతూ దాహం అడిగిన వారికి మంచినీరు యివ్వడం ఎలా నిరాకరించలేమో ఆ విధంగానే భూమి కావాలని కోరిన వారికి భూదానం చేయకుండా ఉండలేరు అని చెప్పారు. అయితే యీ దానాన్ని స్వీకరించినవారు భూమిలను బీళ్లుగా విడిచి పెట్టగూడదన్నారు.

శ్రీ భావే యింకా యిలా అన్నారు: కుమారుడు తన తండ్రిని ఎలాగారను చేస్తాడో, అదేవిధంగానే భూమిలేని నిరుపేదలు ఆ ప్రాంతీయులతో నివసిస్తూ ఉండటం చేత సంక్రమించిన హక్కుతో తమ భుక్తికోసం ఆ ప్రదేశంలో కొంత నేలను కోరేహక్కు ఉంటుంది.

ప్రభుత్వ పత్రాలలో కనిపించే భూముల యాజమాన్యానికి కాలదోషం పట్టి ప్రస్తుత పరిస్థితులకు ఏవిధమైన సంబంధం లేకుండా పోయింది.

ఏమీ తెలియని కొద్దిపాటి రైతులు స్వల్పవిషయాలమీద ఏవిధంగా దెబ్బలాడుకుంటారో ఆ పద్ధతిలో జాతుల మధ్య పోరాటం సంభవించటం విచారకరం. ప్రజల హృదయాల్లోని మంచితనాన్ని సమీకరించటమే యీ తిగాదాలకు దివ్యౌషధం. ఈ మంచితనం ఏ ఒక ప్రాంతం లేక జాతియొక్క ముల్లేమీ కాదు. ప్రపంచ శాంతికి భంగం కలిగించే ఏ సవాలునయినా ఎదుర్కొటానికి యీ మంచితనాన్ని నిర్మాణాత్మకమయిన చర్యల ద్వారా సమీకరించాలి.

ప్రజలు లోభాలను విడనాడి తమ సద్గుణాలను, శక్తులనూ భూమిని స్వంత ఆస్తిపాస్తులను సంఘానికి సమర్పణచేసుకోవాలి.

పాక్ ప్రధాని ఆరోపణలు

1 వ పేజి 2వ కాలం తరువాయి

ఉంటే ఇటువంటి ప్రకటనలు చేయటానికి భారత ప్రధాని సాహసించి ఉండేవాడు కాదని అన్నారు. భారత ఆక్రమిత కాశ్మీర్ ప్రజల్లో విప్లవ భావాలను పాకిస్థాన్ కలిగించలేకపోయిందని ఆయన విమర్శించారు. కాశ్మీర్ ప్రజలకు ఆయుధాలకన్నా ముఖ్యంగా కావలసింది విప్లవ భావాలే నని ఆయన ఉద్ఘాటించారు. పాకిస్థాన్ కింద ఉన్న అజాద్ కాశ్మీర్ ప్రజలు పార్లమెంటరీ ప్రభుత్వ వ్యవస్థను కోరుతుండగా, వారికది లభించటం లేదని ఆయన నిందించారు. ఇంకనైనా పాకిస్థాన్ తన విదేశాంగ విధానాన్ని పూర్తిగా మార్చుకోగలదన్న ఆశను వెల్లడించారు.

అవామీలీగ్ సభ్యుడు అబ్దుల్ ఖలీ మాట్లాడుతూ అమెరికా, బ్రిటన్ల తోకపట్టుకొని పాకిస్థాన్ నడుస్తున్నదనీ, ఆ దేశాలు పాకిస్థానకేమీ తోడ్పడక పోగా, పరోక్షంగా భారతదేశానికి తోడ్పడుతున్నవనీ విమర్శించారు. పాకిస్థాన్ ఆహారమంత్రి అబ్దుల్ లతీఫ్ బిశ్వాస్ మాట్లాడుతూ, నెహ్రూ అసలు రంగు-అతడు సామ్రాజ్యవాది అని-బయట పడిందన్నారు.

కాంగ్రెస్ సభ్యుడు డా॥ బసంత కుమారదాస్ మాట్లాడుతూ భారత ప్రధాని మాట మార్చి వేస్తున్నారనీ, కుల మత వివక్షత లేకుండా పాకిస్తానీలంతా నిరసిస్తున్నారనీ అన్నారు.

అధికారుల ఖండన

అగర్తలా (త్రిపురా), ఏప్రిల్ 6: త్రిపురా, తూర్పుపాకిస్థాన్ సరిహద్దుల దగ్గర భారత సేనలు సమీకరించబడుతున్నట్లు ఢాకా పత్రికలు ప్రకటించిన వార్తలను త్రిపురా ప్రభుత్వం నేడొక ప్రకటనలో ఖండించింది. త్రిపురా సరిహద్దుల్లో ఉన్న ముస్లిములను పాకిస్తాన్ పోవలసిందిగా ఒత్తిడి చేయటం జరుగుతున్నదని ఆ పత్రికలు ప్రకటించిన వార్తలను కూడా త్రిపురా ప్రభుత్వం ఖండించింది.

ఢాకా పత్రికల వార్తలను రేడియో కూడా ప్రచారం చేసింది.

హైకమిషనర్లతో నెహ్రూ సంప్రదింపులు

న్యూఢిల్లీ, ఏప్రిల్ 6: కరాచీలో భారత హైకమిషనర్‌గా ఉన్న శ్రీ సి. సి. దేశాయ్ నేడిక్కడ ప్రధాని నెహ్రూను కలుసుకుని ఒక గంటసేపు సంభాషణ జరిపారు. ఆయన రేపు కరాచీ తిరిగి వెళుతున్నారు.

పాకిస్తాన్ హైకమిషనర్ శ్రీ గజన్‌ఫర్ అలీఖాన్ నేడు ప్రధాని నెహ్రూతో అరగంటసేపు సంభాషించారు. ఈయన రేపు పాక్ ప్రధానిని కలుసుకునేందుకు కరాచీ వెడుతున్నారు.

గుండ్లకమ్మపై వంతెన నిర్మాణం
ప్రస్తుతం ఆలోచనలేదు

కర్నూలు, ఏప్రిల్ 6: వినుకొండ-కురిచేడు రోడ్డుమీద గుండ్లకమ్మనదిపై వంతెన నిర్మాణం గురించి ప్రస్తుతం ఏమీ ఆలోచించడం లేదని పబ్లిక్ వర్క్సు మంత్రి నేడు శాసనసభలో శ్రీ యలమందారెడ్డికి తెలియజేశారు.

ఒక కానిస్టేబుల్ వుండే పోలీసు చౌకీలను రాష్ట్రంలో ఏర్పాటు చేసే వుద్దేశం ప్రభుత్వానికి లేదని శ్రీ ఎన్. సి. శేషాద్రికి తెలియజేశారు.

పంగంపలస కొండలనుంచి రాయిని వుచితంగా తీసుకు వెళ్లేందుకు (గృహ నిర్మాణానికి) పార్వతీపురం తాలూకా ప్రజలకు అనుమతి యివ్వటం లేదని మంత్రి శ్రీ సంజీవయ్య శ్రీ ఓ. గున్నయ్య ప్రశ్నకు సమాధానంగా చెప్పారు.

చేనేత పరిశ్రమకు సహాయపడేందుకు రాష్ట్ర సహకార ఆర్థిక సహాయ సంస్థను స్థాపించే విషయం ఆలోచనలో వున్నదని శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య ప్రశ్నకు సమాధానంగా తెలియజేశారు.

తెనాలి కళాశాల తాత్కాలిక భవనాలు
శ్రీ గోగినేని రంగనాయకులచే శంకుస్థాపన

తెనాలి, ఏప్రిల్ 6. అయితానగర్ పశ్చిమ భాగంలో కళాశాల నిర్మాణానికి కొన్న భూమిలో తెనాలి వి. ఎస్. ఆర్. కళాశాల తాత్కాలిక భవనాల నిర్మాణానికి నిన్న సాయంకాలం కళాశాల అధ్యక్షులు శ్రీ గోగినేని రంగనాయకులు చౌదరి శంకుస్థాపన చేశారు. ఈసందర్భంలో కళాశాలసంఘ సభ్యులు తదితర పెద్దలు హాజరైనారు. స్వ. వి.

ప్రదర్శనశాలకు శ్రీ నెహ్రూ దానాలు

అలహాబాద్, ఏప్రిల్ 6: శ్రీ నెహ్రూ యిక్కడికి వచ్చినప్పుడు అలహాబాద్ ప్రదర్శనశాలకు తమ పూర్వీకులు జాగ్రత్త చేసిన అనేక వస్తువులను దానం చేశారు.

మహాత్మాగాంధీ 1930 ఏప్రిల్ 6 వ తారీఖున దండీలో తయారుచేసిన రెండు ఉప్పు పొట్లాలు గాంధీజీ ఉపయోగించిన ఒక పాత గడియారం శ్రీమతి స్వరూపరాణి నెహ్రూ (శ్రీ నెహ్రూ తల్లి) వ్రాసి ఉంచిన ఒక దిన చర్య పుస్తకం, పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ వాడిన పర్సులు, గుండీలు యీ సంచయంలో ఉన్నాయి. శ్రీ నెహ్రూ చరిత్రను తెలిపే ఒక టిక్కెట్టుకూడా ఇందులో ఉన్నది.

శ్రీ నెహ్రూ తన కుటుంబం సేకరించిన వస్తుసంగ్రహాన్ని అలహాబాద్ ప్రదర్శనశాలలో భద్రపరచాలని వాంఛించారు.

శ్రీ నెహ్రూకు 1922 వ సంవత్సరం మే 19 వ తేదీన 18 మాసాల కారాగారవాస శిక్ష విధించినట్లు ఈ జైలు టిక్కెట్టునుబట్టి తెలుస్తున్నది. లక్నో కారాగారంలో ఉన్నప్పుడు శ్రీ నెహ్రూ ఎంత బరువు తగ్గారో కూడా యిందులో ఉన్నది.

పుష్కరాలలో సదుపాయాలు
రాజమండ్రిలో పౌరకృషి

రాజమండ్రి, ఏప్రిల్ 6: ఇంకొక నాలుగునెలలలో లక్షలాది యాత్రికుల నాకర్షించే గోదావరి పుష్కరాలలో యాత్రికుల సౌకర్యార్థం తగు యేర్పాట్లు చేయడానికి ఒక పౌరసంబంధసంఘాన్ని నెలకొల్పేందుకు నిన్న పురపాలక సంఘాధ్యక్షుడు శ్రీ పోతుల వీరభద్రరావు పౌరసభ యేర్పాటు చేశారు.

యాత్రికుల కోసం సౌకర్యాలను పుష్కరసంఘమే చేస్తున్నదనీ, రెండు తరాల పంచాంగకర్తలు వేర్వేరు రోజులలో పుష్కరకాలాలు నిర్ణయించడం సుమారు నెలరోజులపాటు యాత్రికుల రద్దీ హెచ్చుగావుంటుందనీ, ఆ నెల రోజులూ ఆరోగ్యపరిస్థితులు క్రమంగా కాపాడుతూ ఉండేటందుకు పౌరసంబంధసంఘం బాధ్యతతో పనిచేయాలనీ శ్రీ వీరభద్రరావు చెప్పారు.

శ్రీ జి. ఎస్. బాలాజిదాస్ ప్రసంగిస్తూ ఒక్కొక్క టిక్కెట్టు గాలరీవు ప్రాంతీయ పుష్కరస్థలమని భ్రమపడి అధికారులు యేర్పాట్లన్నీ అక్కడ కేంద్రీకరించాలన్న దృష్టిలో వున్నట్లున్నదనీ - యాత్రికులు పట్టణంలోని ప్రతి పేటలోనూ తమ బంధువుల్లో, తెలిసినవారిలో ఉన్నచోట్ల సెల్లమకాములు చేస్తారనీ, అందుచేత అన్ని వార్డులలో తగుయేర్పాట్లు అతిత్వరితంగా చేయాలనీ అన్నారు.

అధికారసంఘ కార్యదర్శి యిటువంటి పౌరసభలకు హాజరై తాము ఏమి చేస్తున్నదీ తెలియపర్చటం ధర్మమనీ పూర్వపురోజులలో కలెక్టర్లు అట్లా చేసేవారని శ్రీ బోడపాటి రామలింగం అన్నారు.

శ్రీ ఉండవల్లి శంకరకోటేశ్వరరావు ఇటువంటి కార్యాలలో భారతసేవక సమాజ్ సహకార ముంటుందని వాగ్దానము చేశారు. శ్రీ దూడ వీరాస్వామిరెడ్డి రాష్ట్రప్రభుత్వం భారత ప్రభుత్వం కూడ ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకుంటున్నారనీ లోటు యేమీ వుండదనీ చెప్పారు.

మగవారు తోడు లేకుండా వచ్చిన మహిళా యాత్రికుల కోసం ప్రత్యేకంగా పాకలు వేయిస్తే వాటి నిర్వహణ బాధ్యతను స్థానిక మహిళామండలి తరఫున తాము వహిస్తామని సబ్‌కలెక్టరుతో చెప్పారనీ, తాముకూడా పుష్కరకమిటీలో అనధికారసభ్యులైన ప్పటికీ తమకు ప్రోత్సాహకరమైన జవాబు సబ్‌కలెక్టరువద్దనుంచి రాలేదనీ శ్రీమతి అద్దేపల్లి వివేకానందదేవి చెప్పారు.

గోదావరినది ఒడ్డునవున్న ఈ పట్టణంలో ప్రస్తుతమున్న 1,15,000 జనాభాకే నీటిఎద్దడి బాధగా వున్నదనీ, పుష్కరరోజులలో, అధమం రోజుకు రెండు లక్షల ప్రజ అదనంగా వుండటమేగాక తరచుగా దాహంవేసే రోజులు వేసవి అనీ, కనుక మంచినీటి సరఫరా విషయంలోనూ—ఇప్పటికే మితిమీరిన ధరలకు పెరిగిన బియ్యం, కట్టెపుల్లలు విషయంలో చాలామంది ఆందోళనను వెలిబుచ్చారు.

శ్రీ వీరభద్రరావు గత రెండు రోజులుగా ప్రభుత్వ ఆరోగ్యశాఖ యింజనీరు యిక్కడవుండి మంచినీటి సరఫరా విషయంలో సమగ్రంగా చర్చించి, అమూల్యమైన పథకాన్ని యిచ్చారనీ, రు 80 వేలు ఖర్చులో సత్వరంగా ఆ పథకం అమలు జరుపబోతున్నామనీ అందుచేత త్రాగునీటి సప్లయి విషయంలో ఆందోళనా భయమూ అవసరం లేదనీ హామీ యిచ్చారు.

శ్రీ వంకాయల సుబ్బారావు, శ్రీ పెదిరెడ్ల వీరన్న, శ్రీ సుబ్రాల సత్యం, శ్రీ కృష్ణ, శ్రీ మంచిరాజు చంద్రశేఖరం, శ్రీ మల్లెంపూడి అప్పారావు, శ్రీ దాసుర్ల వెంకట్రావు మొదలైనవారు తమతమ సూచనలిచ్చారు. శ్రీ కౌశురి పర్వతాలింగం తాము కార్యదర్శిగావున్న శ్రీ గౌతమీ జీవకారుణ్య సంఘం ఏమి చేయబోతున్నదో వివరించారు.

సభాధ్యక్షుల ప్రతిపాదనపై 20 మంది సభ్యులతో పుష్కర సందర్భంలో పౌర సంబంధాల సంఘము యేర్పాటు జరిగింది (స్వ. వి.)

తిరుత్తని పంచాయతీ ఎన్నికలు

తిరుత్తని, ఏప్రిల్ 6: ఈ పంచాయతీ సంఘంలోని 10 వార్డులకు 2 వ తేదీన 44 మంది అభ్యర్థి పత్రాలను దాఖలుచేశారు. కొందరు అభ్యర్థులు ఉపసంహరించుకొన్న మీదట 1 వ వార్డులో శ్రీటి వరయ్యప్పది (హరిజన్) 2 వ వార్డులో శ్రీ ఎం. సుబ్రహ్మణ్యం ఏకగ్రీవంగా ఎన్నికైనట్లు నిన్న ఎన్నికల అధికారి ప్రకటించారు. మిగతా 8 వార్డులలో పోటీ ఒ ముమ్మురంగా ఉన్నది. ఈ సారి పంచాయతీబోర్డు ఎన్నికలలో తమిళులకు తెలుగులకు తీవ్రంగా పోటీ చేసికొంటూ వస్తున్నారు. 8 వ వార్డులో నేటి పంచాయతీబోర్డు అధ్యక్ష ఉపాధ్యక్షులు తెలుగువారలు శ్రీయుతులు టి. కేశవనాయ్యార, కె. ఎం. వెంకటేశ మొదలియారు గారలు పోటీపడి తీవ్రంగా ప్రచారాలు సాగిస్తున్నారు. ఎన్నికలు ఈ నెల 16 తేదీ జరగనివి. స్వ. వి.

మద్యనిషేధాన్ని రద్దు చేయుటం అసంభవం
ప్రజల అభివృద్ధికి అవసరం అని శ్రీ నందా ప్రకటన

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 6: "ప్రజల ఆర్థికాభివృద్ధికి మద్యనిషేధం అత్యవసరం. అందువల్ల దానిని రద్దుచేయుటమన్నది ఎప్పటికీ జరగదు" అని కేంద్ర ప్లానింగ్ మంత్రి శ్రీ గుల్జారీలాల్ నందా బొంబాయి రాష్ట్ర మద్యనిషేధ వారోత్సవాన్ని ప్రారంభిస్తూ ఉద్ఘాటించారు.

"జీవాభివృద్ధికోసం జీతనుంతటా మద్యనిషేధం అమలుజరగాలి దానిని ప్రవేశపెట్టిన ప్రాంతాలన్నిటిలోనూ, నిరుపేదలైన ప్రజల పరిస్థితి ఆర్థికంగా కొంత బాగుపడ్డది. వారి ఆడవారి, పిల్లల పరిస్థితి మరింత బాగుపడి, వాళ్ళ సంసారాలు చక్కబడినవి. మన దేశంలో పోషకస్తుపద్ధతి సమాజాన్ని స్థాపించ సంకల్పించుకున్నాము. ప్రజల ఆరోగ్యం, సంసారాల్లో సుఖం అనేవి లేనప్పుడు కేవలం డబ్బు ఏంచేస్తుంది? మద్యపానంవల్ల ఆరోగ్యం, సంసారాల్లో సంతోషం అనేవి రెండూ నాశనం కాగలవు." అని ఆయన హెచ్చరికచేశారు.

బొంబాయిలో మద్యనిషేధం చక్కగా సాగుతున్నందుకు అభినందిస్తూ, అది దేశవ్యాప్తంగా ఉంటేనే పూర్తిగా నెగ్గుతుందని హెచ్చరించారు. ప్రజలు సహకరిస్తేనే కాని, మద్యనిషేధ నేరాలు తగ్గవని విన్నవించారు.

బొంబాయి సంక్షేమ మంత్రి శ్రీ మురార్జీ దేశాయ్ మద్యనిషేధం ఎప్పటికీ రద్దుకాదని కేంద్ర మంత్రి ఇచ్చిన హామీకి కృతజ్ఞత తెలిపారు.

ఈ ఉత్సవాలు జయప్రదం కావాలని రాష్ట్రపతి, ప్రధాని, ప్రభుత్వ ఉపాధ్యక్షుడు, రాష్ట్రాల గవర్నర్లు, ముఖ్యమంత్రులదగ్గరనుంచి సందేశాలు వచ్చినవి.

ఆంధ్ర ప్రభుత్వం నిర్వహించే పరీక్షలు

మదరాసు, ఏప్రిల్ 7: ఆంధ్రప్రభుత్వపు టెక్నికల్ పరీక్షలు విజయనగరంలో సంతపేటలోని బి. పి. యం. యం. హైస్కూలులోను, కర్నూలులో ప్రభుత్వపు ట్రెయినింగ్ కాలేజిలోను ఏప్రిల్ నెలలో జరుగును.

సంస్కృత ప్రవేశ పరీక్ష

సంస్కృత ప్రవేశపరీక్ష ఏప్రిల్ 22 నుంచి 27 వ తేదీ వరకు జరుగుతుంది. ఈ పరీక్ష వేళల వివరాలను 16-3-56 వ తేదీ ఆంధ్ర గెజెట్‌లో చూడవచ్చును.

అకౌంటు టెస్టు

స్థానిక సంస్థల ఉద్యోగులకు అకౌంటు టెస్టు ఏప్రిల్ 27, 28 వ తేదీలలో జరుగుతుంది అభ్యర్థుల వివరాలను 28-3-56 వ తేదీ ఆంధ్ర గెజెట్‌లో చూడవచ్చును

గ్రంథకర్తల హక్కుల సంరక్షణ బిల్లు
సంస్కృతి అభివృద్ధికి చర్య: డా॥ శ్రీమాలి వివరణ

న్యూఢిల్లీ, ఏప్రిల్ 6: "కాపీరైటును (గ్రంథస్వామ్యం) పార్లమెంటు పరిశీలన నిమిత్తం త్వరలో శ్రీని వేదిస్తారు. పటిష్ఠమయిన గ్రంథస్వామ్య వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేయడం మీదనే సారస్వతి, విజ్ఞానిక, కళాసంపద అభివృద్ధి ఆధారపడి వుంటుంది. మానవ ప్రతిభ సృష్టించిన కళాఖండాలు అంతర్జాతీయంగా ప్రచారం కావడం, ఆ ప్రచారంవల్ల అంతర్జాతీయ సామరస్య సౌభ్రాత్రాలు అభివృద్ధి కావడం మొదలయిన సత్ఫలితాలెన్నో యీ గ్రంథస్వామ్య వ్యవస్థవల్ల సుసాధ్యమౌతాయి. ప్రస్తుతపు బిల్లును రూపొందించడంలో వివిధ శాఖలతోను రాష్ట్రప్రభుత్వాలతోనూ, భారతీయ విశ్వవిద్యాలయాలతోనూ సంప్రతించడం జరిగింది" అని విద్యాశాఖ ఉపమంత్రి డా॥ శ్రీమాలీ వ్రాశారు.

ఈ బిల్లులోని ముఖ్యాంశాలు ఇవి: రిజిస్ట్రారు అజమాయిషీ క్రింద ఒక గ్రంథస్వామ్య కార్యాలయం నెలకొల్పుతారు. సమగ్రమైన రిజిస్టరు ఒకటి ఏర్పాటుచేసి గ్రంథస్వామిక హక్కులను నమోదుచేయడం యీ కార్యాలయం నిర్వహించవలసిన ముఖ్యవిధి. కార్యాలయంలో నమోదు చేసిఉంటేనే తప్ప, హక్కుభంగం విషయంలో చట్టరీత్యా ఎట్టిచర్యలు అవలంబించడానికి వీలు ఉండదు.

ఇతరదేశాల్లో

కొన్ని దేశాలలో గ్రంథస్వామిక హక్కు సంపాదనకు విధిగా లాంఛనాలు అవసరం లేదు. ఫ్రెంచు, బ్రిటనులు ఇందుకు ఉదాహరణలు. బ్రిటనులో స్వచ్ఛందంగా గ్రంథస్వామ్యపు హక్కును నమోదుచేయడం ఉండిగాని దానికి ప్రత్యేకమైన ప్రాముఖ్యం ఏమీ లేదు. అయితే ఫలానా కృతి ఫలానా కర్త చేస్తున్నా సాక్ష్యంమాత్రం దీనివల్ల లభిస్తుంది. అమెరికాలో కొన్ని లాంఛనాలను విధి నిర్వర్తించవలసి ఉంటుంది. యీ నిబంధనలను అనుసరించక పోయినట్లయితే, హక్కు పోవచ్చును.

ఆస్ట్రేలియాలోని చట్టం ప్రకారం, రిజిస్ట్రారు అజమాయిషీ కింద కాపీరైటు కార్యాలయం ఒకటి ఉంటుంది. హక్కును విధిగా నమోదు చేసుకోవాలన్న నిర్బంధం ఏమీ లేదుగాని, కొన్ని ప్రత్యేకమైన చర్యలు తీసుకోవాలంటే ఆ విధంగా నమోదు చేసుకొన్న వారికి మాత్రమే సాధ్యమౌతుంది.

మధ్యేమార్గం

భారతప్రభుత్వం ప్రస్తుతబిల్లులో అటు అవసరమైన లాంఛనాల గొడవ ఏదీ లేకుండానూ, ఇటు స్వైరవిహారానికి అవకాశం లేకుండానే ఆస్ట్రేలియా పద్ధతిలో మధ్యేమార్గాన్ని అవలంబించింది. హక్కును అసలు నమోదు చేసుకోవడమూ మానడమూ అనేది గ్రంథకర్త తన ఇష్టాన్ని బట్టి నిర్ణయించుకోవచ్చును. కాని తమ హక్కులను ఎవరైనా భంగం కల్గించినప్పుడు చట్టరీత్యా చర్యలు తీసుకోడానికి వీలుండాలంటే ఈ శాసనంకింద నమోదుచేసుకోవడమే మేలు. అలా గ్రంథకర్తలు వీలైనంత వరకు నమోదు చేసుకొనేటట్లు చేయడమే దీనివుద్దేశం కూడా. పోతే యీ బిల్లులోని మరొక క్లాజు ప్రకారం గ్రంథ స్వామ్య సంస్థను ఏర్పాటు చేయవలసివుంది. ఈ సంస్థ రుసుముల ప్రమాణాలను, రాయల్టీల పరిమాణాలను నిర్ణయించడమే కాకుండా బహిరంగ ప్రదర్శనలకు లైసెన్సులు మంజూరుచేయటం, కొన్ని పరిస్థితులలో నష్టపరిహారం ఎంత చెల్లించాలో నిర్ణయించడం మొదలైన పనులు కూడా చేస్తుంది. న్యాయసమ్మతమైన హక్కులను సంరక్షించి అన్యోన్య పేచీలకు అవకాశం లేకుండా చేస్తుంది. సారస్వతం, కళ, చలనచిత్రపరిశ్రమ, యంత్ర పరికరాలను ఉత్పత్తిచేసేపరిశ్రమలు, వాటిల్లో కనీసం ప్రత్యేకంగా నిపుణులైన వ్యక్తులు కనీసం ఇద్దరు ఈ సంస్థలో సభ్యత్వం వహిస్తారు.

25 ఏళ్ల వరకూ హక్కు

గ్రంథ స్వామ్యపు హక్కు కాల పరిమితిని తగ్గించడమనేది యీ బిల్లు ద్వారా తేబ్బిన మరొక ముఖ్యమైన మార్పు. పూర్వం గ్రంథకర్త మరణించిన తర్వాత 50 ఏళ్లవరకూ కూడా హక్కు ఉండేది. ఇప్పుడా పరిమితి గ్రంథకర్త మరణానంతరం 25 ఏళ్లకు తగ్గించారు. హక్కు పరిసమాప్తం కాగానే సహజంగా గ్రంథాలపై సర్వహక్కులు ప్రజల హస్తగతమౌతాయి.

సారస్వత వైభవం, సంగీత చిత్ర కళా శాస్త్రాల తమ ప్రతిభను ధారపోసి సృష్టించే కళాఖండాలను ఇతరులు చౌర్యం చేయకుండా కాపాడడమే యీ హక్కు ముఖ్యోద్దేశం. వారికి జీవనోపాధి కల్పించే వారికృతులను సంరక్షించడం సమాజంయొక్క విద్యుక్తధర్మం. అంతే కాకుండా కళాకారులు మరణించిన తర్వాత అనాథులైన వారి కుటుంబాలకు సంరక్షణం కూడా సమాజం నిర్వహించవలసిన విధి. స్వోదర పోషణం కోసం గాని, తమ కుటుంబపోషణార్థం గాని తిప్పలు పడవలసిన అవసరం లేకుండా కళాకారులు ఏకాగ్రచిత్తంతో తమ అభిమాన విషయంలో కృషి చేయగలగాలి.

అయితే గ్రంథ స్వామ్యపు హక్కు గడువును గ్రంథకర్త మరణించిన తర్వాత 25 ఏళ్లకు ఎందుకు పరిమితం చేయవలసి వచ్చిందని ప్రశ్నించవచ్చును. దానికి జవాబు ఏమిటంటే, గ్రంథకర్తకు గ్రంథకర్త కుటుంబానికి సర్వసామ్యాలను ధారాదత్తం చేయాలన్న ఆకాంక్ష కు గురిఅయి, అసలు ఈహక్కు లక్ష్యాలను తాడివిట్లో విస్మరించకూడదు. 25 ఏళ్లలోగా ఆయన సంతతికి తమ రెక్కల మీద తాము జీవించే విస్తలుబాటు కలుగుతుంది. కాబట్టి తర్వాతకూడా ఆ హక్కు గ్రంథకర్త కుటుంబపరంగానే ఉండడం అవసరం అదీగాక తరుచుగా యీ హక్కు గ్రంథకర్త పేరిట కాక, ప్రకాశకుల పేరిటనపోను అయి ఉంటుంది. అందువల్ల ఆదాయంలో అధిక భాగం ప్రకాశకుడే చేజిక్కించుకుంటాడు. ప్రకాశకుడు గ్రంథాలను ఎంతకాలం విక్రయిస్తుంటే, అంతకాలం గ్రంథకర్తకు వరుమానాన్ని చెల్లిస్తూనే ఉంటాడు. గ్రంథకర్త వారికుటుంబాల, ప్రకాశకుల హక్కులతో పాటు పాఠకుల హక్కులను కూడా ప్రభుత్వం గమనించవలసి ఉంది.

సమాజశ్రేయస్సు

సమాజ శ్రేయస్సు దృష్ట్యా, సాంస్కృతికాభివృద్ధి దృష్ట్యా, బిల్లులో కర్తల హక్కులపై కొన్ని నియమాలు విధించారు. ప్రజలకు ప్రదర్శించదగిన కృతిని తిరిగి ప్రదర్శించడానికి లేదా పునర్ముద్రించడానికి యీ బిల్లు క్రింద లైసెన్సు జారీచేయవచ్చును. బజారులో లభ్యంకాని 'గ్రంథస్వామ్యపు హక్కుగల' పుస్తకాల ప్రతులను ముద్రించడానికి ప్రజాహిత గ్రంథాలయాలకు లైసెన్సులు మంజూరు చేయవచ్చును. గ్రంథస్వామ్యపు హక్కు అనేది పరిమితిలేని సర్వసామ్యం కాదు. కళాకారులకూడా సంఘంలో జీవించవలసిన వారే కనుక సమాజంపట్ల వారు కొన్ని బాధ్యతలను నిర్వహించవలసి ఉంటుంది.

గ్రంథకర్తలు మామూలుగా బేరసారాలు ఎరిగినవారు కారు గనుక, వ్యాపారస్తుల వలలో చిక్కకుండా వారిని కాపాడటం అవసరం. అవసర సమయాలలో అల్పమొత్తాలకు తమ గ్రంథాలను ప్రకాశకులకు అమ్మివేయుడంకద్దు. అట్లా ఒకవేళ పొరపాటున యిచ్చేస్తే, మళ్ళీ ఆ హక్కును సంపాదించడానికి గ్రంథకర్తకు యీ బిల్లు అవకాశం కల్పిస్తున్నది. హక్కును విక్రయించినతర్వాత పదు ఏళ్లు మొదలు 10 ఏళ్ళలోపల గ్రంథకర్త కావాలనుకుంటే, ఆ హక్కును తిరిగి సంపాదించవచ్చును. 'ప్రకాశకుడు గ్రంథ విక్రయంకోసం ఎంతో కష్టపడి బోలెడు డబ్బు ఖర్చుచేసి ప్రచారం సాగిస్తాడు గదా? ఇంతాచేసి ఏడుఏళ్ల అనంతరం గ్రంథస్వామ్యపు హక్కు ఉన్నట్టుండి యింకొకరి చేతిలోకి పోతే ఎలాగ?' అని కొందరు ప్రశ్నించవచ్చు. దీనికిజవాబు ఏమిటంటే, పుస్తకంమీద మొదటి ఏడుఏళ్లలోగానే ప్రకాశకులు కావలసిన సొమ్ము చేసుకోవచ్చును. గ్రంథకర్తకు తీవ్రమైన అన్యాయం జరిగితే నే తప్ప మామూలుగా ఏడుఏళ్ల అనంతరం ఆ హక్కును తిరిగి సంపాదించుకోవాలని ప్రయత్నించరు. అట్టి పరిస్థితుల్లో ప్రకాశకులు యీ సరతును గురించి ఆందోళన చెందడం అనవసరం. పోతే అనువాదపు హక్కుల విషయంలో కూడా కొంత మార్పుచేశాము. శాసనం ప్రకారం భారతదేశంలో ప్రచురించిన ఏ కృతికి గాని 10 ఏళ్ళలోపల అనువాదం వెలువడక పోయినట్లయితే, ఇక ఆ హక్కు అంతటితో సమాప్తం అవుతుంది. కాని కొత్తబిల్లుప్రకారం యీ హక్కు యితర హక్కులు ఎంతకాలం అమలులోవుంటే అంతకాలమూ అమలులో ఉంటుంది.

ఈ బిల్లుప్రకారం విదేశీ కృతులకు కూడా అన్యోన్య పద్ధతిపై గ్రంథస్వామ్యపు హక్కును విస్తరింపజేసే అధికారం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఉంటుంది.

కథ, సంగీతం, ఫోటోగ్రాఫులు, మొదలైన అంశాలతోపాటు ప్రత్యేకంగా చలనచిత్రాలకుకూడా ఈ హక్కు ఏర్పాటుచేయడానికి అవకాశం కల్పించారు. ఆకాశవాణి రచనల విషయంలో కూడా ఇదే పద్ధతి అవలంబించాము. ప్రస్తుతపు బిల్లులో అన్నివర్గాలహక్కులను సమన్వయపరచి, వీలైనంతవరకూ, మధ్యేమార్గాన్ని అనుసరించడానికి ప్రయత్నించడం జరిగింది.

భద్రాచలం, ఏప్రిల్ 5: చోడవరం శివారు యర్రగుంట గ్రామసమీపంలో చాలా కాలంగా పశువులను పొట్టబెట్టుకొంటున్న ఒకపులిని అగ్రామ పశువులకాపరిగా [illegible] పంపారు. దీని పొడవు 9 అడుగుల 6 అంగుళాలు. పులి బాధ తప్పినందుకు ఆ ప్రాంత రైతులు సంతోషిస్తున్నారు.

సంపాదకునకు లేఖ
గుంటూరుపట్టణము రోడ్లపై పరిస్థితి

అయ్యా, గుంటూరులో శాఖా రద్దీ గలమార్గములు సుమారు పది అయి నా ఉన్నవి. అందులో ముఖ్యముగా 1. తాలూకా ఆఫీసునుండి రైలుగేటు మీదుగా, ఏ. సి. కాలేజి, హిందూ కాలేజి, మ్యునిసిపలుఆఫీసు, పాతీసు స్టేషనుమీదుగా బియ్యపుఫ్యాక్టరీలకు, అపైన సంగడిగుంటగోడ్డును 2. రైల్వే బ్రాడీ గేజి సుబ్బాపెడ్ రోడ్డుమీదుగా అనేకవ ర్తక, వ్యాపారసంస్థలు, సినిమా హాలులు, మ్యునిషిపలు రైల్వే కీమీదుగా బియ్యపు ఫ్యాక్టరీలకు, అపైన సంగడిగుంటకు వెళ్లేరోడ్డును, 3. మంగళగిరి, పొన్నూరు గుంటూరు కలిసే స్థలంనుంచిబస్సు స్టాండుమీదుగా, మ్యునిసిపల్ హైస్కూలు మీదుగా ఫ్యాక్టరీలకు వెళ్లేరోడ్డును, 4. పట్నంబజారు, బండల బజారు నుండి పెలకం హోటలుమీదుగా అగ్రహారం వెళ్లేరోడ్డును విపరీతమైన రద్దీ కలిగివున్నవి ఈరోడ్లు రాత్రిపూట ఏవేళ్లా వీలుగ కంటలలోతప్ప, మిగతా సమయము లలో రాకపోకలు విపరీతముగానున్నవి. ఈరోడ్లమీద అనేక ప్రమాదములు కూడా జరుగుచున్నవి.

1. లైసెన్సులేని డ్రైవర్లు, కొందరు యజమానులు, యజమానుల కుమారులు గాని బంధువులుగాని చిన్నకార్లు నడపడం 2. లైసెన్సువున్న డ్రైవర్లు కొందరు, ఎక్కువమంది విపరీతమైన వేగముగా నడిపడంవలనను, 3. గ్రామాలనుండి వర్తక - వ్యాపారనిమిత్తం వచ్చే బండ్లు, పుగాకు, వేరుసెనగ, మిరపకాయలు, పత్తి మొదలుగునవి తెచ్చే బండ్లు రోడ్డ్లప్రక్కనే ఎక్కడబడితే అక్కడ నిలబడిఉండడం 4. కొందరు రిక్షాబండ్లవాళ్లను, గ్రామప్రాంతముల నుంచి వచ్చే అమాయక ప్రజలను నిబంధనలు తెలియక గాభరాపడడం 5. లాగుడుబండ్లవాండ్లు రద్దీ పెరగడమే గాక, వారుపోయే విపరీతమైన పురవడి వలనను అనేక ప్రమాదములు జరుగుచున్నవి.

పట్నంబజారు, బండల బజారు అగ్రహారం రోడ్డులమీద లారీలు, ఎడ్లబండ్లు, లాగుడుబండ్లు గంటలపర్యంతం నిలబడుటవలన, కనీసము వీధిమనుష్యులు నడచుటకైనను స్థలము లేకపోవుటయే గాక, అనేక ప్రమాదములు కూడ జరుగుచున్నవి. ఇది కొత్తపేటలో[illegible] పోలీసు నిత్యము అనేకచోట్ల చాలా ప్రమాదములు జరుగుచున్నవి. కనుక ఈ సందర్భములో పోలీసువారి బాధ్యత హెచ్చుగా ఉన్నప్పటికిని, ఏమంత శ్రద్ధతీసుకొంటున్నట్లు కన్పడదు. అందువలన ప్రజాక్షేమమును దృష్టిలోపెట్టుకొని, ప్రమాదములు సంభవించకుండగ నిబంధనలు అమలుజరుపగలరని గట్టిగా ఆశించుచున్నాను.

ప్రజలందరు పేవ్‌మెంటుమీద (అనగా ప్రజలకు నిర్మించిన కాలిబాటలు) విధిగా నడచేటట్లు చేయడము అవసరము.

పేవ్‌మెంట్లమీద, ఎక్కువగా, పోడాబస్సు, కిళ్లీకొట్లు, గుడ్డి, కుంటి మొదలకు యాచించేవారు, పనిపాటలేని బాతాఖానీ మనుష్యులు ఉంటున్నారు. ఇంకా సైకిళ్ళు, కాఫీహోటలు బెంచీలు, కిళ్లీకొట్ల బెంచీలు అక్కడక్కడ కనబడుచున్నవి. ఇట్లా ఉండుటవలన జనం స్వేచ్ఛగా, త్వరగా నడచుటకు వీలులేక రోడ్డుమీద నడచుచున్నారు. కనుక అటువంటివేమి నిలబడకుండ, పేవ్‌మెంటు కేవలము ప్రజలబాటల క్రిందనే ఉపయోగపడేటట్లు చూడాలి.

పట్నంబజారు, బండలబజారుల విషయములో ప్రత్యేకశ్రద్ధ అవసరం. యిక్కడ పరిస్థితులు మరీ ఘోరం. రోడ్లు ఎంత విస్తృతంగా వెడల్పుగలవో అంత రద్దీ ఎక్కువ. విపరీతముగా, లారీలు, రెండెడ్లబండ్లు గంటలతరబడి నిలబడకుండునట్లు చూడవలసినది ప్రధానమైన విషయం.

లాగుడు బండ్లవారు విపరీతమైన వేగముతో పోవుచున్నారు. వారివల్ల ఇటీవల దారుణమైన ప్రమాదములు జరిగిన సంగతి ఎల్లరకు విదితమే. కనుకలాగుడు బండ్లవారి వేగాన్ని కఠినంగా తగ్గించి వేయాలి.

రిక్షాలు అనుదినము అనేకములు పెరిగి పోవుచున్నవి. రిక్షా లాగేవారికి నిబంధనలు తెలియవు.

రోడ్లప్రక్కన ఎక్కడబడితే అక్కడ చిన్న కొట్లనుగాని, లారీలనుగాని, బస్సులనుగాని, రిక్షాలనుగాని, గుర్రపుబండ్లనుగాని, ఎద్దుల బండ్లనుగాని నిలబడకుండగ చేయాలి.

ట్రాఫిక్ నిబంధనలను నిత్యము కనీసము 4 గంటలయినా పట్టణ, పరిసర ప్రాంతాలనుండి వచ్చేవారికి తెలిసేటట్లు చెప్పవలెను. ఏ మంత్రిగారో వచ్చినప్పుడు మాత్రము సందుచేసుండా అరుస్తారు. దానివల్ల ప్రయోజనము లేదు. నిత్యము 3, 4 గంటలయినా పరిప్రజలకు విధిగా ట్రాఫిక్ నిబంధనలను తెలియచేయాలి అది పోలీసువారి పూర్తి బాధ్యత అయియున్నది.

గుంటూరు, సి. ఎస్. రావు శర్మ.

రాజస్తాన్ రాజధాని

అజ్మీర్, ఏప్రిల్ 6: రాజస్తాన్ రాజధానిగా అజ్మీరునే నిర్ణయించాలని రాష్ట్రశాసనసభలోని పేరు కాంగ్రెసు ప్రతిపక్ష సభ్యులు చాలామంది సూచించారు. ముఖ్యమంత్రి ప్రతిపాదించిన రాష్ట్రాల బిల్లుపై చర్చసందర్భంలో వీరు యీ సూచన చేశారు.

ఆంధ్రపత్రిక ✱ సారస్వతానుబంధం

1956 సం॥ ఏప్రిల్ 8- వ తేదీ ఆదివారము

ఆంధ్రరాష్ట్ర హిందీ ప్రచారసంఘం విజయవాడలో నిర్వహించిన హిందీ శీఘ్రలిపి-ముద్రాలేఖన విద్యాలయం విద్యార్థులు-అధ్యాపకులు. కూర్చున్నవారు ఎడమనుంచి శ్రీ వేమూరి రాధాకృష్ణమూర్తి, శ్రీ మోటూరి వెంకటేశ్వరరావు (సహాయక అధ్యాపకులు,) శ్రీ దశిక సూర్యప్రకాశరావు (మేనేజరు), శ్రీ ఉన్నవ రాజగోపాలకృష్ణయ్య (కార్యదర్శి), శ్రీ అడుసుమిల్లి కృష్ణమూర్తి ((ప్రధానాధ్యాపకుడు), శ్రీ యస్. యస్. దక్షిణామూర్తి.

వాల్మీకి రామాయణం

శ్రీ శ్రీనివాస శిరోమణి

98

అగ్నిహోత్రుని పుత్రుడూ నీలుడు అనే వానరుడు ప్రహస్తుణ్ణి చంపివేసినాడు అని అంతట ఆ రాక్షసయోధులు రావణాసురుడితో చెప్పినారు. ఆ మాట విని రావణాసురుడు దుఃఖపడ్డాడు. కోపపడ్డాడు. దుఃఖమూ కోపమూ మనస్సులో పెనవేసుకొని పోయినవి. దేవేంద్రుడు దేవయోధులతో చెప్పేటట్టు అప్పుడు ఆ రాక్షసరాజ రావణాసురుడు ఆ రాక్షసయోధులతో "ఓ యోధులారా, మన సేనానాయకుడు ప్రహస్తుడు దేవేంద్రుడి సైన్యాన్ని సంహారము చేసివేసినాడు. అటువంటివాణ్ణి అనుచరులతోనూ ఆతణ్ణి వెంబడించిన గజసాదులతోనూ వానరులు చంపివేసినారు అని మీరు చెప్పుతున్నారు. అందువల్ల ఆ వానరులను తక్కువ వారు అనుకోడానికి వీలు లేదు. ఇకను ఆలోచించేది ఏమీ లేదు. ఆ శత్రువులను అందరినీ జయించడానికీ వారిని అందరినీ సంహారము చేసి వేయడానికీ ఆ అద్భుత యుద్ధభూమికి నేనే స్వయముగా బయలుదేరవలెను. కార్చిచ్చు అడవిని దహించి వేసేట్టు నా బాణాలతో ఆ వానర సైన్యాన్నీ ఆ రామలక్ష్మణులనూ ఇప్పుడే నాశనము చేసి వేస్తాను" అన్నాడు.

జ్వలిస్తూ ఉన్న అగ్నిహోత్రము వలె ధగ ధగ లాడుతూనూ అలంకరణాలతో తళ తళ లాడుతూ బంగారు రథము వచ్చింది. ఆ భీమాశ్వాలు పూంచిన ఆ రథముమీద రావణాసురుడు ఎక్కినాడు. అప్పుడు శంఖాలు పూరించినారు. భేరీలూ పణవాలూ మోగించినారు. మహాధ్వని అయ్యేటట్టు రాక్షసయోధులు భుజాలు చరచుకొన్నారు. రావణాసురుణ్ణి గురించి స్తోత్రపాఠాలు చదివినారు. రాక్షసయోధులు అందరూ సింహనాదాలు చేయసాగినారు. అప్పుడు ఆ రాక్షసరాజు రావణాసురుడి రథము బయలుదేరింది. ఆ రథముతో నిప్పుకణికలవంటి నేత్రాలతో పర్వతాకారులూ మహామేఘాకారులూ, అయిన రాక్షసయోధులు బయలుదేరినారు. ఆ రాక్షసరాజు రావణాసురుడు అట్లా అంత పరివారముతో అంత సైన్యముతో పోతూ ఉంటే మహాభూతాలను వెంటపెట్టుకొని పోయే రుద్రుడి వలె కనిపించినాడు. అమితవేగముతో ఆ మహాపరాక్రమవంతుడు రావణాసురుడు అట్లా లంకాపట్టణము వెలుపలికి పోయినాడు. మహాసముద్ర ఘోషము వలెనూ మహామేఘనిస్వనాల వలెనూ సింహనాదాలు చేస్తూ మహావృక్షాలూ పర్వతశిలలూ పట్టుకొని యుద్ధసన్నద్ధము అయిన వానర సైన్యాన్ని చూచినాడు.

అతి ప్రచండముగా అట్లా వస్తూ ఉన్న ఆ రాక్షససైన్యాన్ని వానరుల మధ్యను ఉన్న ఆ మహాకాంతిమంతుడు భుజగేంద్రబాహువు రాముడు చూచినాడు. రాక్షస వీర భట శౌర్యము తెలిసిన విభీషణునితో "మిత్రుడా, నానావిధ పతాకాలతోనూ ధ్వజాలతోనూ ఈటెలూ ఖడ్గాలూ శూలాలూ ధనుస్సులూ మొదలు అయిన ఆయుధాలతోనూ మహేంద్ర పర్వతము వంటి ఏనుగులతోనూ దేనికీ కలవరపడకుండానూ దేనికీ భయపడకుండానూ రాక్షస ...

కథానిక

కాంతా, కనకం

"అనంతం"

"శ్రీపదానికిఁగలుగు ధవాళయింతో అభినయగానికుండుఁ గీర్వాణీయంత అదరించునో ధరణుఁడీయమ్మగారు ప్రేమపార్థించిపెట్టిన పృథ్వియుల్లో" ప్రధాకుర్చీలో కూర్చొని గ్రంథపఠనంలో మునిగిపోయిన రామం, ఇంతవరకూ లోలోన చదువుకుంటున్న వాడల్లా ఈ పద్యం దగ్గరకు వచ్చేసరికి, మౌనం ఉజ్జగించి కమ్మటి కంఠంలో సరాగంగా రెండుమూడుసార్లు ఆలాపించి, కనుబొమ లెగరవేస్తూ, "ఈ ఒక్క పద్యం చాలు ఈయన మహాకవి అనటానికి" అన్నాడు.

ఈ పద్యం ఎవరు వినాలని అతను కొన్నాడో. ఎవరిద్వారా తనకు ప్రత్యుత్తరం రావాలని ఆశించాడో, వారు విన్నారు. వారు ప్రత్యుత్తరం ఇచ్చారు.

"ఏం, పాపం ఈ వేళ రాగాలూ సరాగాలూ ఎక్కువయ్యాయి. నెలవు రోజున మనం ఇంట్లో ఉండటమనేది అనవాయితీ లేని పనయ్యె, ఈ వేళ ...

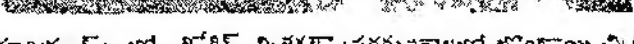

వాల్మీకిరామాయణం

5 వ పేజీ తరువాయి

యూథపతి నీలుడు కోపముతో ప్రళయకాలాగ్ని వలె అయిపోయినాడు. ఇనుమద్ది చెట్లనూ మద్ది చెట్లనూ చంద్ర చెట్లనూ పూలువిరగబూసిన మామిడి చెట్లనూ ఇంకా వివిధవృక్షాలనూ పెల్లగించి ఆ రావణాసురుడిమీద విసరివేసినాడు. ఆ చెట్లను అన్నిటినీ రావణాసురుడు తన బాణాలతో నరికివేసినాడు. అంతట మహాభయంకరముఅయిన బాణవర్షము కురిపించ సాగినాడు. మేఘాలు వర్షించే వానకు పర్వతమువలె ఆ బాణాల వర్షములో నీలుడు తడిసిపోయినాడు. అంతట నీలుడు తన ఆ కారాన్ని హ్రస్వము చేసుకొన్నాడు. ఇట్టే ఎగిరి రావణాసురుని రథధ్వజముమీదికి పోయి కూర్చున్నాడు. అట్లా తన ధ్వజముమీద కూర్చున్న నీలుణ్ణిచూచి రావణాసురుడికి కోపము వచ్చింది. అప్పుడు నీలుడు సింహనాదము చేస్తూ ఆ రథధ్వజముమీదినుంచి రావణాసురుడు పట్టుకొని ఉన్న ధనుస్సు చివరకున్నూ ఆ ధనుస్సు కొనమీదినుంచి అతడు పెట్టుకొని ఉన్న కిరీటము మీదికిన్నీ దూకడము మొదలుపెట్టినాడు. అదిచూచి రామలక్ష్మణులూ హనుమంతుడూ ఆశ్చర్య పడిపోయినారు. ఆ కపిలాఘవానికి ఆ మహాతేజోవంతుడు రావణాసురుడున్నూ ఆశ్చర్యపడ్డాడు. వ్యాకులపడి పోయినాడు. అది చూచి వానరులు అందరూ పకపకా నవ్వినారు. అంతట సంతోషాతిశయముతో సింహనాదాలు చేసినారు.

రావణాసురుడికి కొంచెము సేపు ఏమి చేయడానికిన్నీ తోచక నిలుచుండి పోయినాడు. ఆ నీలుడిమీద ఆగ్నేయాస్త్రము వదలవలెను అనుకున్నాడు. ఆగ్నేయాస్త్రముతో అభిమంత్రించిన బాణాన్ని తీసుకొని రావణాసురుడు ధ్వజాగ్రముమీదఉన్న నీలుణ్ణి చూచి "ఓరీ కపీ, నీవు చాలా మాయలు నేర్చుకొన్నావు. మహాలాఘవముతో ఎగురుతున్నావు. ఓవానరుడా, నీకు శక్తివుంటే ఇప్పుడు నిన్ను నీవు కాపాడుకో. నేను నీప్రాణము తీయబోతున్నాను. నీవు అనేక ఆకారాలు సృష్టించుకొంటున్నావు. అయినప్పటికిన్నీ నేను వదిలే అస్త్రము నీ ప్రాణము తీస్తుంది. చేతనయ్యేట్లయితే నీ ప్రాణము పోకుండా చూసుకో" అంటూ ఆగ్నేయాస్త్రముతో సంబంధించిన బాణాన్ని వదిలినాడు. ఆగ్నేయాస్త్రము అంతట పోయి ఆ వానరసేనానాయకుడు నీలుని వక్షస్థలాన పడ్డది. అది ఆ నీలుణ్ణి దహించివేయడము మొదలుపెట్టింది. అతడు అక్కడ నిలవలేక పోయినాడు. ఆధ్వజాగ్రముమీదినుంచి నీలుడు నేలమీద పడిపోయినాడు. నీలుడు అగ్నిహోత్రుడి పుత్రుడు. అప్పుడు అగ్నిహోత్రుడి అనుగ్రహమువల్లనూ తన నైసర్గిక తేజోమహిమవల్లనూ నీలుడు మోకాళ్ళు అనించి నేలమీదపడి మూర్ఛపోయినాడు. కాని ప్రాణముపోలేదు.

నీలుడు ఒళ్లు తెలియకుండా పడి పోవడము రావణాసురుడు చూచినాడు. అంతట యుద్ధోత్సాహముతో ఆ యుద్ధభూమిని పార చూచినాడు. మేఘ గంభీరధ్వనులు చేస్తూ పోయే ఆ రథముమీద ఏ అడ్డులేకుండా రణమధ్యానికిపోయి ఈ పృథ్వి అంతా కంపించిపోయేట్టు ధనుష్టంకారము చేసినాడు.

అప్పుడు లక్ష్మణుడు ఆ రావణాసురుడితో "ఓ నిశాచరుడా, నీవు నా మీదికి రావలెను అనుకొన్నట్లయితే వానరులతో యుద్ధము చేయడము ఏమిటి" అని అడిగి దిక్కులు మారుమోగిపోయేట్టు భయంకరముగా తన ధనుస్సును మోగించినాడు. అప్పుడు రావణాసురుడు ఆ లక్ష్మణుడికి ఎదురుగుండా పోయి "ఓ లక్ష్మణా, నీకు వినాశకాలము వచ్చింది. అందువల్లనే విపరీతబుద్ధి పుట్టింది. నా మీదికి వస్తున్నావు. ఇది నా అదృష్టము. నా కంట పడ్డావు. ఇప్పుడే ఈ క్షణమే నా బాణాలతో నిన్ను మృత్యుదేశానికి పంపిస్తాను" అన్నాడు. తెల్లటి మిట్టపళ్లు వేసుకొని అట్లా అరుస్తూఉన్న రావణాసురుణ్ణిచూచి ఏ మాత్రమూ తడపడకుండా "ఓ రాక్షసుడా, పాపకృత్యాలు చేయడములో నీవు మహా దొడ్డవాడవు. ఓ రాక్షసరాజా, మహాప్రభావులు ఎవరూ నీ వలె అరవరు, తమను తాము పొగడుకోరు. ఓ నిశాచరుడా, నీ శక్తి నీ ప్రతాపమూ నేను ఎరుగుదును. నీవు ఎంతటి బలవంతుడవో ఎటువంటి పరాక్రమవంతుడవో నాకు తెలుసు. నేను శరచాపాలు పట్టుకొని నిలుచున్నాను. రా, పోరాడు. ఎందుకు ఊరక నిన్ను నీవు పొగడుకొంటావు" అని అంటూ ఉండగా రావణాసురుడు కుపితుడు అయిపోయి లక్ష్మణుడిమీద ఏడు బాణాలు వదిలినాడు. కరుకుకొనలతో బంగారు ములుకులతో ఉన్న తన బాణాలతో లక్ష్మణుడు ఆ ఏడు బాణాలనూ నరికివేసినాడు. మహాసర్పాలు తుండ్లు తుండ్లుగా తెగి పడిపోయినట్లు తన ఏడు బాణాలు నేలమీద పడిపోవడముచూచి రావణాసురుడు క్రోధావేశముతో మరింత తీక్ష్ణము అయిన బాణాలను వదిలినాడు. అందుకు లక్ష్మణుడు ఏ మాత్రమూ వ్యాకులపడలేదు. బాణవర్షము కురిపించ తలచుకొని తన ధనుస్సును మండలాకారముగా వంచి కత్తివాయి అంబులనూ అర్ధచంద్రాకారపు అంబులనూ ఈటెలవంటి అంబులనూ వదలడము మొదలుపెట్టినాడు. అవి రావణాసురుడు వదిలే బాణాలను అన్నిటినీ నరికివేయ సాగినవి.

ఆ దేవవిరోధి తాను వదిలిన బాణాలు అన్నీ వ్యర్థము అయిపోవడము చూచినాడు. లక్ష్మణుడి లాఘవానికి ఆశ్చర్యపడిపోయినాడు. మళ్ళీ లక్ష్మణుడి మీద తీక్ష్ణము అయిన బాణాలను వదిలినాడు. అప్పుడు లక్ష్మణుడు రావణాసురుణ్ణి వధించి వేయవలెను అనుకొన్నాడు. దేవేంద్రుడు వదిలే వజ్రాయుధముతోనూ పిడుగుతోనూ సరిసమానము అయిన వేగముతో ధగధగ మంటలు మండుతూ పోయే బాణాలను ఆ వింటను ఎక్కించి వెంటవెంటనే రావణాసురుడిమీద వదిలినాడు. లక్ష్మణుడు వదిలిన ఆ బాణాలను అన్నిటినీ రావణాసురుడు తన బాణాలతో ఖండించివేసినాడు. అంతట ఆ రావణాసురుడు బ్రహ్మదేవుడు తనకు ఇచ్చిన ప్రళయకాలాగ్ని వంటి బాణాన్ని లక్ష్మణుడి లలాటాన్ని గురిపెట్టి వదిలినాడు. ఆ బాణమువచ్చి లక్ష్మణుడి మీదపడ్డది. ఆ బాణము దెబ్బకు లక్ష్మణుడు వణికిపోయినాడు. చేతిలో పట్టుకొని ఉన్న ధనుస్సు పట్టు తప్పిపోయింది. అమితకష్టముతో తెప్పరిల్లినాడు. ఆ క్షణమే ఒక బాణము వదిలి దేవశత్రువు అయిన ఆ రావణాసురుడి చేతిలో ఉన్న వింటిని విరగకొట్టినాడు. లక్ష్మణుడు అంతటితో పోనీయలేదు. కరుకుకొనల బాణాలు మూడింటిని ఆ రావణాసురుడిమీద వదిలినాడు. వాటి దెబ్బకు ఆదేవవిరోధి గజగజ వణికిపోయినాడు. ఒళ్లు తెలియకుండా పోయింది. కష్టముమీద కొంచెము సేపటికి తేరుకొన్నాడు. అయితే ఆ మహాశక్తిమంతుడి చేతిలో చాపము పోయింది. కండలు బయటపడేట్టు ఒంటినిండా గాయాలు అయినవి. దేహము అంతా నెత్తురుతో తడిసిపోయింది. అంతట ఆ రాక్షస రాజ్యనాథుడు రావణాసురుడు తనకు బ్రహ్మదేవుడు అది వరకు ఇచ్చిన శక్త్యాయుధాన్ని తీసినాడు. వానరవాహిని అంతా భయపడిపోయేట్టు ఆశక్త్యాయుధాన్ని పటుక్కున లక్ష్మణుడి మీద వదిలినాడు. పొగలూగిగలూ లేకుండా మంటలు మండుతూ విస్ఫులింగాలు కక్కుతూ వస్తూ ఉన్న ఆశక్త్యాయుధాన్ని చూచి లక్ష్మణుడు వేల్చిన అగ్నిహోత్రము వంటి బాణాలను వదిలినాడు. అట్లా అటువంటి బాణాలు వదిలినప్పటికిన్నీ ఆశక్త్యాయుధము వచ్చి లక్ష్మణుడి విశాలవక్షఃస్థలముమీద పడ్డది. శక్తిమంతుడు అయినప్పటికిన్నీ ఆశక్త్యాయుధము దెబ్బకు లక్ష్మణుడివిశాలవక్షఃస్థలము మంటలు మండింది, ఆబాధ భరించలేక పోయినాడు. మూర్ఛపోయినాడు. అది చూచి రావణాసురుడు ఆ లక్ష్మణుడిని తీసుకొనిపోవలెను అనుకొని తన చేతులతో లేవనెత్త పోయినాడు. హిమవత్పర్వతాన్ని కానీ మందర పర్వతాన్ని కానీ మేరు పర్వతాన్ని కానీ ముల్లోకాలను కానీ చేతులతో లేవనెత్తడము సాధ్యము అవుతుందో ఏమో కానీ పోరాటములో అట్లా పడిపోయిన ఆ లక్ష్మణుణ్ణి తన చేతులతో ఆ రావణాసురుడు లేవనెత్త లేక పోయినాడు. బ్రహ్మ సంబంధము అయిన శక్త్యాయుధము వక్షఃస్థలాన పడగానే తాను విష్ణువు అని అచింత్యాంశముగా భావించి అది తనను ఏమీ చేయలేదు అని లక్ష్మణుడు అనుకొన్నాడు. రాక్షసుల దర్పాన్ని అణచివేయడానికి మనుష్యాకారములో వచ్చిన విష్ణువాంశము అయినందువల్ల ఆ లక్ష్మణుణ్ణి దేవకంటకుడు అయిన రావణాసురుడు తన చేతులతో లేవనెత్తలేక పోయినాడు.

అప్పుడు వాయుసుతుడు హనుమంతుడు క్రుద్ధుడు అయిపోయినాడు. హుటాహుటి రావణాసురుడిమీదికి పరుగెత్తినాడు. వజ్రాయుధ తుల్యము అయిన తన పిడికిటితో ఆ రావణాసురుడి వక్షఃస్థలాన ఒక్క పోటు పొడిచినాడు. ఆ పిడికిటిపోటుకు ఆ రాక్షసేశ్వరుడు నిలవలేక పోయినాడు, గజగజ వణికిపోయినాడు. మోకాళ్లు నేలమీద అనించి ముందుకు బోర్లా పడిపోయినాడు. నోటిలోనుంచీ చెవులలోనుంచీ కన్నులలోనుంచీ నెత్తురు కక్కుకొన్నాడు. దేహము గిర్రున తిరుగుతూఉన్నట్టు తోచింది. తూలిపోతూ ఆ రథముమీద మెల్లగా కూర్చున్నాడు. కాని స్థిమితము తప్పిపోయింది, ఒంట్లు తెలియకుండా పోయింది. మూర్ఛ పోయినాడు.

భయంకర పరాక్రమములో పోరాడే రావణాసురుడు ఆ విధముగా మూర్ఛ పోవడము పైనుంచి చూచి దేవేంద్రుడూ దేవతలూ దేవర్షులూ సంతోషపడ్డారు. ఆ యుద్ధభూమిలో వానరులు అందరూ సంతోషాతిశయముతో సింహనాదాలు చేసినారు.

అప్పుడు ఆ పరమ పరాక్రమవంతుడు హనుమంతుడు మూర్ఛపోయిన లక్ష్మణుణ్ణి తన చేతులలో ఎత్తుకొని రాముడిదగ్గరకు పోయినాడు. ఆ లక్ష్మణుణ్ణి రావణాసురుడు శత్రువు అయినందువల్ల లేవనెత్తలేక పోయినాడు. కాని హనుమంతుడు పరమ భక్తుడూ మిత్రుడూ అయినందువల్ల అవలీలగా ఎత్తుకొనిపోగలిగినాడు. అట్లా హనుమంతుడు ఆ లక్ష్మణుణ్ణి రాముడి దగ్గరకు తీసుకొని పోగానే ఆ శక్త్యాయుధము దానిఅంతటనే రావణాసురుని దగ్గరకు తిరిగి పోయింది, అప్పుడు ఆ శౌర్యశాలి మూర్ఛ తేరుకొన్నాడు. గాయాలు ఆరిపోయినవి. ఆ అచింత్యముఅయిన విష్ణువాంశాన్ని స్మరించినాడు.

రావణాసురుడున్నూ మూర్ఛ తేరుకొన్నాడు. మహాచాపాన్ని మళ్ళీ తీసుకొని వానరసైన్యముమీద తీక్ష్ణబాణాలను వదలడము మొదలుపెట్టినాడు.

ఆ బాణాలకు గొప్పగొప్ప వానరవీరులు పడిపోవడమూ పరుగులెత్తడమూ రాముడు చూచినాడు. రావణాసురుడిమీదికి తత్ క్షణమే పరుగెత్తినాడు. అప్పుడు హనుమంతుడు రాముడిదగ్గరకు పరుగెత్తిపోయి "ఓ ప్రభూ, మహావిష్ణువుకు గరుత్మంతుడు వాహనము. అదే విధముగా నీకు, ఓరామా, నేను వాహనాన్ని. నీవు ఇప్పుడు నన్ను ఆరోహించు. వేగిరా రావణాసురుణ్ణి సంహరించు" అని చెప్పినాడు.

అంతట ఆ మహాశూరుడు రాముడు ఆ మహాబలవంతుణ్ణి హనుమంతుణ్ణి ఆరోహించినాడు. పోరాటానికి రథముమీద వస్తూ ఉన్న రావణాసురుణ్ణి ఆ మనుజాధిపుడు రాముడు చూచినాడు. బలిచక్రవర్తిని చూచిన విష్ణుమూర్తి వలె ఆ మహాతేజోవంతుడు రాముడు క్రుద్ధుడు అయిపోయినాడు. తన మహాచాపాన్ని ఎత్తినాడు. పిడుగుల మోతలవలె అల్లెత్రాటిని మోగించినాడు. అట్లా జ్యానాదము చేసి రావణాసురుణ్ణిచూచి "ఓరీ రాక్షసుడా, నిలు, నిలు. నీవు నాకు ఇంత అంత అని చెప్ప నలవికాని అప్రియము చేసినావు. నీవు ఎక్కడికిపోయినా నేను నిన్ను వదిలిపెట్టను. నీవు దేవేంద్రుడిదగ్గరకు పోయినా సూర్యుడిదగ్గరకు పోయినా యముడిదగ్గరకు పోయినా బ్రహ్మదేవుడిదగ్గరకు పోయినా అగ్నిహోత్రుడిదగ్గరకుపోయినా శివుడిదగ్గరకుపోయినా నీవు దశదిశలలో ఎక్కడికిపోయినా నిన్ను వదిలిపెట్టేవాణ్ణికాను. అటువంటిది ఇప్పుడు నా ఎదట పడ్డావు. నిన్ను విడిచిపెట్టను.

ఓ రాక్షసుడా, ఇప్పుడు నీవు శక్త్యాయుధముతో ఎవణ్ణి కొట్టినావో వాడే వచ్చి నీతో పోరాడుతాడు. ఎప్పుడో కాదు, ఇప్పుడే నిన్ను నీ పుత్రులతోనూ నీ భార్యలతోనూ వధించివేస్తాడు. ఓ రాక్షసుడా, నేను ఎవరినో చెప్పుతాను విను. జనస్థానములో నివాసము పెట్టుకొన్న భయంకరాకారులను ఆయుధధారులను పధ్నాలుగువేలమంది రాక్షసులను హతము అర్చివేసింది నేనే" అని చెప్పినాడు.

రాముడు చెప్పిన ఈ మాటలు వింటూనే రావణాసురుడు హనుమంతుని మీద కాలానలశిఖలవంటి బాణాలు వదిలినాడు. ఆ బాణాలు తగిలి స్వభావసిద్ధముగా తేజోవంతుడు అయిన వాయుపుత్రుడు హనుమంతుడు మరింత తేజోవంతుడు అయినాడు.

రావణాసురుడి బాణాలకు హనుమంతుడి దేహము అంతా గాయాలు అయిపోవడము ఆ మహాతేజోవంతుడు రాముడు గమనించి కోపపరవశుడు అయిపోయినాడు. అంతట ఆ రావణాసురుని రథముమీద మంచి ములుకులతో ఉన్న బాణాలను వదిలినాడు. ఆ బాణాలు తగిలి తగలడములో ఆ రథచక్రాలు ఊడిపోయినవి, గుర్రాలు చచ్చిపోయినవి. సారథి యమలోకానికి పోయినాడు. ఆ రథముమీద వున్న ధ్వజమూ పతాకాలూ ఛత్రమూ విరిగి నేల కూలినవి. ఆ రథములో వున్న శూలాలూ ఖడ్గాలూ మొదలు అయిన ఆయుధాలు అన్నీ ముక్కలు ముక్కలుగా విరిగిపోయినవి. భగవంతుడు అయిన దేవేంద్రుడు వజ్రాయుధాన్ని మేరుపర్వతము మీద వదిలినట్లు రాముడు ఆ దేవేంద్రశత్రువు విశాలమూ జాతి వక్షఃస్థలముమీద వజ్రాయుధముతోనూ పిడుగుతోనూ సరిసమానము అయిన బాణాన్ని వదిలినాడు.

ఆదివరకు వజ్రాయుధము దెబ్బకుకానీ పిడుగుపాటుకు కానీ క్షోభపడి ఎరుగని ఆ రావణాసురుడు అప్పుడు ఆ రామబాణము దెబ్బకు తాళలేని బాధ పడ్డాడు. వణికిపోయినాడు, తెలియకుండా చేతిలో ధనుస్సు వదిలిపెట్టినాడు. మూర్ఛ పోయినాడు. అట్లా మూర్ఛపోయిన ఆ రావణాసురుణ్ణి ఆ మహాపరాక్రమవంతుడు రాముడు చూచి ధగధగ లాడుతూఉన్న అర్ధచంద్రాకార బాణాన్ని తీసినాడు. దానిని ఆ రాక్షసాధిపతిమీద వదిలినాడు. అది అతని శిరస్సుమీద ఉన్న నవరత్నఖచిత కిరీటాన్ని పగులకొట్టింది.

రావణాసురుడు మూర్ఛ తేరుకొన్నాడు. కిరీటము అట్లా విరిగిపోయినందువల్ల ముఖాన కళకాంతులు మాసిపోయినవి. విషము పిండిన సర్పమువలెనూ జ్వాలలు ఆరిపోయిన అగ్నిహోత్రమువలెనూ కిరణాలు మాసిపోయిన సూర్యబింబమువలెనూ ఐశ్వర్యము పోయిన శ్రీమంతుడివలెనూ ఉన్న రావణాసురుణ్ణి చూచి "ఓ రావణుడా, నీవు మహా భయంకరముగా పోరాడినావు. మేటి వీరులను నా వారిని హతమార్చినావు. చాలా అలసిపోయినావు. మూర్ఛపోయినావు, నీకు ఇప్పుడు ధనుస్సు పట్టుకొనే శక్తికూడా లేదు. ఇటువంటి దశలో నిన్ను చంపివేయడము యుద్ధ ధర్మముకాదు. ఇప్పుడు నేను నిన్ను చంపివేసేట్లయితే నాకు లోకాపవాదము వస్తుంది. నేను ఎప్పుడూ ధర్మము తప్పను. అందువల్ల ఇప్పుడు నీ మీద బాణాలు వేసి నిన్ను మృత్యువశము చేయను.

"ఓ రాత్రించరుడా, నీవు ఈ యుద్ధములో మంచి దెబ్బతిన్నావు. బాగా బాధపడ్డావు. నేను అనుమతిస్తున్నాను. నీవు ఇప్పుడు నీ లంకా పట్టణానికిపో. నీ అలసట అంతా తీర్చుకో. మంచి ధనుస్సు తీసుకో, మంచి రథము ఎక్కు. మళ్ళీ ఇక్కడికిరా. నీవు అట్లా ధనుర్ధరుడవు అయి రథము మీద వస్తే నా బలము ఏమిటో నీకు తెలుస్తుంది" అని రాముడు చెప్పినాడు.

ఆ రాక్షసరాజు దర్పము హతము అయిపోయింది. హర్షము హతము అయిపోయింది. గుర్రాలు హతము అయిపోయినవి. సారథి హతము అయిపోయినాడు. చేతిలో పట్టుకొన్న విల్లు విరిగిపోయింది. గుచ్చుకొన్న బాణాలు బాధ పెట్టుతూ ఉన్నవి. కిరీటము ఛిన్నాభిన్నము అయిపోయింది. రాముడు అట్లా చెప్పుతూ ఉంటే రావణాసురుడికి అప్పుడు ఏమి చేయడానికి తోచలేదు. లంకా పట్టణానికి పోయినాడు.

ఆ నిశాచరుడు ఆ మహాబలవంతుడు దేవదానవ శత్రువు రావణాసురుడు అటు లంకా పట్టణానికి పోగానే రామ లక్ష్మణులు వానర వీరులకు గుచ్చుకొన్న బాణాలను పీకించి వారిని బాధపడకుండా చేసినారు.

అట్లా దేవేంద్రశత్రువు రావణాసురుడు పరాజితుడు అయిపోయినందుకు భూతగణాలూ దిక్పాలకులూ మహర్షులూ మహోరగులూ సురాసురులూ—వారు వీరు ఏమిటి సమస్తజగత్తూ సంతోషించింది.

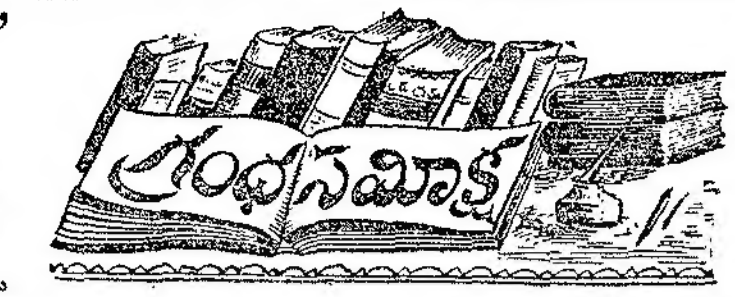

"నాగార్జున సాగరం"

[గేయ కావ్యం]

[రచన : శ్రీ సి. నారాయణ రెడ్డి; వెల రూపాయిన్నర; ప్రచురణ: తెలంగాణా రచయితల సంఘం; హైదరాబాదు.]

కావ్యం యొక్క ప్రయోజనాలు చెప్పడంతో అలంకారికుల పని తీరిపోతుంది. దానికి వాఙ్మయంలో స్థానం నిర్ణయించడం సహృదయుడైన పాఠకుని పని. కుర్నితి విమర్శకు తలపడితే కాళిదాసంతటి వాని కావ్యంకూడా తలక్రిందు లవుతుంది. ఇక సామాన్యుల కావ్యాలు '-మశకానాంతు కాగతి?' అన్న దశకి వస్తాయి. కవి యెంత రసహృదయంతో, పరోక్షానుభూతితో కావ్యాన్ని రచించి ప్రత్యక్షానుభూతికి చేరువగా వుంచుతాడో పాఠకుడుకూడ అంత విశాల బుద్ధితో, రసగ్రహణ బుద్ధితో కావ్యాన్ని పఠించాలి. అందుకే కాళిదాస మహాకవి 'తం సంతః శ్రోతుం అర్హంతి సత్ అసత్ వ్యక్తి హేతవః' అంటూ 'హేమ్నః సంలక్ష్యతేహి అగ్నౌ విశుద్ధిః శ్యామికాపి వా' అని చదువరులకు సవినయముగా హెచ్చరిక చేసియున్నాడు— ఆ హెచ్చరికను పాఠకుడు గమనించక పోతే కావ్యపాఠంలో తన ప్రయోజనాన్ని సాధించుకోలేడు.

కావ్య రచనకు కావలసే హంగులు అన్నీఉన్న కవులు, గురుపాదులు, వేంకటశాస్త్రి శతావధానులుగారు చెప్పినట్టు ఏటకొకరూ, కోటికొకరూ ఉంటారు. ఆలా ఉన్న వారిలో తెలంగాణాకు చెందిన వారిలో ఇప్పుడు వాఙ్మయరంగస్థలంలో ప్రస్ఫుటంగా కనబడుతున్న వర్ధమానకవులు ఇద్దరున్నారు. సాగర స్సాగరోపమః అన్నట్టు వారిద్దరూ ఇద్దరే. ఒకరు శ్రీ దాశరథి, ఇంకొకరు నాగార్జున కావ్య రచయిత శ్రీ నారాయణరెడ్డిగారు. సూక్ష్మదృష్టితో పరిశీలించినప్పుడు శ్రీ దాశరథి ధీరోద్ధతుడుగానూ, రెడ్డిగారు పద్మదేవుడిలాగే ధీరోదాత్తుడుగానూ గోచరిస్తారు కావ్యరచనలో......

రెడ్డిగారి రచనల్లో ప్రకృతమైన నాగార్జునసాగరం అభాసపీఠికగల శాంత రస ప్రధానమైన విప్రలంభ శృంగారాత్మక కావ్యం. ఇందలి నాయకుడు శిల్పి దక్షుడు పద్మదేవుడు. పద్మదేవుడు కల్పిత పాత్రమేఅయినా నారాయణరెడ్డిగారి రచనాకౌశలంవల్ల సార్వకాలికుడై నాగార్జునసాగరంఉన్నంతవరకూ భూమిలో అనుక్షణం మనకు కనబడుతూనే ఉంటాడు. బౌద్ధమత-ధర్మాన్ని స్వీకరించడానికి శైలారామానికి వచ్చిన రూపజవ్వని శాంతిశ్రీ కథానాయిక. ముద్దరాలు. చెప్పులిగాంధింపులకు చెదరిపోయి ప్రాణాలు దక్కించుకొని బయటపడిన కురంగిలాగు మఠాచార్యుడి హుంకారాలకు జంకిపోయి ఇంకిపోతూన్న ప్రేమప్రవాహంతో సరస్వతీనది అయిపోయింది పాపం!

ఆరంభంలో శిల్పరచన విన్యాసంలో నాగార్జున క్షేత్రంలో పవిత్రమైన బుద్ధదర్శకకు విగ్రహాన్వితయిచ్చి, యశోధరా సిద్ధార్థుల ఒకనాటి మృదుప్రణయ ఘట్టాన్ని తీర్చిదిద్దుతూన్న పద్మదేవుణ్ణి సమీపించి దర్శించింది శాంతిశ్రీ. అంతవరకూ పద్మదేవుడికి శాంతిశ్రీ బుద్ధుడే. ఆనాటినుండి శాంతిశ్రీ ప్రత్యక్షదేవత—ఈ ప్రథమదర్శన చిత్రణంలోనే రెడ్డిగారి హృదయం రసతరంగిణిని గంగానదిలాగు పొంగించి ఆ యువతీ యువకుల సంభాషణల్లో పునీత ప్రణయభావ బంధురతను సులలితంగా వ్యాఖ్యానించింది.

విగ్రహాలకు చైతన్యాన్ని కల్పించిన కళాపీఠుడు పద్మదేవుడు. విగ్రహాల ద్వారా ఆ నాయికా నాయకులకు విగ్రహం కలిగించిన కళావిరోధి మఠాచార్యుడు. పాపం! సాధ్యాయిని సులారి ఒకనాడు 'పద్మదేవుడు శాంతిపతికులె రని సంఘమంతే వింతగా కోడై కూసెనో సఖీ! నీవు నిత్యము పద్మదేవుని కళాలయము కేగుట మఠాచార్యు దేనాడో పసిగట్టె" అని చల్లచల్లగా వాలుకు మాటలూ శాంతిశ్రీతో అనేసింది. చివరి మాటకూడా చెప్పక తప్పిందికాదు. నీవున్నూ, పద్మదేవుడున్నూ 'మతి శృంఖలాన్మన్మథ పూజ సేతురని -గుసగుసలు......"

ఇంతలో కథ అయిపోయిందే అని విచారిస్తాడు రసపిపాసి అయిన పాఠకుడు - తరువాతి ఫలితార్థం చెప్పకుండానే తెలిసిపోతుంది. మఠాచార్యుడు అక్రమ విరుద్ధమైన నీ ప్రవర్తన సహింపరానిది. ఆశ్రమంనుండి నీకు బహిష్కరణమే శిక్ష అని పద్మదేవుణి శాసించాడు. అక్కడ పద్మదేవుడిచ్చిన సమాధానం అనుపమానం.

"మానవత్వ సంరక్షణ
  మహాప్రయోజనము కొఱకు
మతముగాని విరాగమో
  మతిముకొఱకు మతిముందుడు
అందరు మీవలె విరాగు
  లైపోవుట అసంభవము
మీరు రుజాగ్రస్తులైన
వారి సేవ చేయలేదు.
మీరు దీన మానవులకు
మేలును తలపెట్టలేదు
....
మత ప్రచారమ్మునకే
మనుష్యుల నుపయోగింతురు
....
మానవునిక జేతు దీన
మానవకోటుల సేవలు."

యాథార్థ్యం చెప్పవలసివస్తే జరుగుతూన్న దంతా చాటుమాటు చెప్పి పంపుకొనవడమే తప్ప ఆచార్యపీఠానికి గల లక్షణాలు తద్ధర్మాన్ని అనుసరిస్తున్నామన్న వారిలో గగనకుసుమాలుగానే ఉన్నాయి. పద్మదేవుడు మఠాచార్యుడికి ఇచ్చిన జవాబు మత ప్రచారంలో ఉండే సత్యాన్ని గూఢంగా విమర్శించి గాఢంగా ఒక్క దెబ్బ పోటు పొడిచింది.

వెన్నెలకంటే సున్నితమైన భావం, భావానికి తగిన శబ్దం కారణా కాంచీ కనక కింకిణీలాగు స్ఫురిస్తూ నాగార్జునసాగరాన్ని నవకాంతిశీలి చేసింది.

కృష్ణాతీరాన వెన్నెలలో విహరించే వీధులలో, తరుణ నాయికా నాయకులైన శాంతిశ్రీ పద్మదేవుల అనుభూతి క్రమంలో శుచిశృంగారం శృంగారవతిగా రూపొందింది. ఆ ఘట్టం సరయూతీరాన పురాణదంపతులైన సీతారాముల ప్రణయానందాను భవానికి సైదోడు...

"అతడు చంద్రుండాయె
ఆమె చంద్రికయాయె
అతడు గాయకుడయ్యె
ఆమె పల్లవియయ్యె
అతడు నేత్రంబాయె
ఆమె పక్ష్మంబాయె
పద్మదేవుడి ఒక్కటే జిజ్ఞాస
సౌందర్యమునకు మతిగుణ
స్థానములే దండులిలో?
వినను నాదుకళా
జీవితమ్ము బుద్ధమూర్తి
చిత్రణకే అంకితమ్ము"

పద్మదేవుడు చెప్పినట్లు నిజంగా అతడే బుద్ధభిక్షువు. కళోపాసనకి వేరే మత బంధం అక్కరలేదు. జగదంబ, పరమేశ్వరి కళా స్వరూపిణి. ఆధ్యాత్మిక వాద నిర్వచనంలో శబ్ద బ్రహ్మమయీ, కళా బ్రహ్మమయీ కూడా సరస్వతి అయి తానే ఆదికృత్య అని అంబ చెప్పింది. దానికి భిన్నంగా వాదించే మతం, మతం ప్రచారం అర్థరహితాలు. త్యాగరాజూ, కబీరు ఏమతానికి చెందిన వారు కారు. వారికి ఉపాసనాసిద్ధిలో కలిగిన లోపేమిటి? ఆనుషంగికమైన రాద్ధాంతం, సిద్ధాంతం కళోపాసనకు ఉపాదేయం కాదని శంకరులు ఒప్పుకొన్నారు.

సంసారాము ధర్మానికీ, మూలసూత్రానికీ విరుద్ధంగా రెడ్డిగారు విమర్శించలేదు. బాహ్యమైన ఆచారాన్ని అనుసరించి మూలసూత్రానికి కట్టువడే అక్షేత్రాన్ని చక్కగా చిత్రించారు.

ఇక లౌకికమైన లాక్షణిక దృష్టిలో అక్కడక్కడ కొన్ని విరుద్ధ సమాసాలూ, వ్యాకరణాన్ని త్రోసిరాజనే పదాలూ, అప్రసిద్ధములైన కూర్పులూ ఉన్నాయి.

'అపర తాదాత్మ్యం' అంటే అర్థం వ్యక్తంకాలేదు. 'పచ్చనిచిచ్చు' అంటే అర్థం సరిపడదు సరికదా స్వభావ విరుద్ధం అని అనవలసి వస్తుంది.

పద్మదేవుడు శిల్పి. 'అతడు మానవుని రూపము నందుకొన్న గాంధర్వము'- గంధర్వులు నృత్తగీతాదులకే ప్రామాణికులు. 'చెంగనా లాడంగ'- చెంగనాలు అనేది తెలంగాణాలో వాడుకైన కావోలు.

'మూగుకనాను' తూర్పుతెనుగు పంచితీర్థం 'అలసమృష్యము' అలసగమన,అలసదృష్టి అనేవి సుప్రసిద్ధాలు. 'అలస' పదం క్రియావ్యాపారానికి రూఢమై ఉంటుంది. 'అలసమృష్యము' అనడం ఆలోచనీయం.

మహాచార్యుడు 'పశికట్టే' అనడం అనుచితం...'గుర్రించు' అంటే బాగుంటుంది. 'ఎదుట నిల్చెనోనారూ' వ్యాకరణానికి విధేయమైన ప్రయోగం ఇది.

'చివరి కోపము మాత్రము
చిప్పులైత్తి వికసించెను.'

కోపము చిప్పులైత్తి వికసించడం కవి సమయ సిద్ధంకాదు.

'లవచుక్క మెప్పిక
మ్మనిని యూర్పులను దింపా'

ఊర్పులను దింపడం అనేది అస్వాభావికం.

'సంపెంగవలె బ్రతుకు
  సౌరభమ్ములు పిండి'

సౌరభాన్ని పిండడం అసాధ్యం.

'అతనిమాపులలోని
  కిరవజ్రధార ఆమె చిత్తద్రిలో
యొనగాగా'

కోంటవలికోయడమా? కొట్టడమా?

ఈలాటి పుడకలు కొన్ని యీ పానకపు బిందెలో ఉన్నాయి. ఇవి సులువుగా తీసివేయ దగినవి.

ఈ గేయ కావ్యంలోని ఛందస్సు గురించీ, పాత్రల గురించీ శ్రీ రాళ్లపల్లి అనంతకృష్ణశర్మగారూ, డా. పుట్టపర్తి శ్రీనివాసాచార్యులుగారూ విడివిడిగా, విపులంగా గ్రంథాదిని వ్రాసియున్నారు.

'ఈ చిటుకథలలోని విభిన్న సందర్భములను, భావభేదములను ఎంతో సంయమనముతో, మధుర భావుకతో, రమణీయములైన భావనలతో చిత్రించినారు శ్రీ నారాయణరెడ్డిగారు' అని శ్రీ శర్మగారు అనిన మాటలనే నేనూ ఉపయోగిస్తూ నా సమీక్షను దీనిపై ఇంతటితో ముగిస్తున్నాను.

ప్రభుత్వం నిర్మిస్తూన్న నాగార్జున సాగరం ఉన్నంతవరకూ నారాయణరెడ్డిగారి నాగార్జున సాగరంకూడా ఉండి ప్రభుత్వ ప్రోత్సాహంతో సర్వే సర్వత్ర పఠించదగినది కావాలని నా శుభాకాంక్ష.

—"యామినీబాల"

* * *

'ఇరుగు, పొరుగు'

[కథల సంపుటి]

[రచన: శ్రీ టి. గోపీచంద్; ప్రచురణ: దేశికవితామండలి, విజయవాడ; వెల: రు 1-0-0].

కట్టుకథ, ఇరుగు పొరుగు, అమ్మ, పెనుభూతం, విడాకులు, అట,! ఫ్రష్ అనే చౌరవ, జీవనది అనే ఎనిమిది కథలున్నవి ఇందులో. తెలుగులో హాయిగా చెప్పగల సమర్థుడు శ్రీ గోపీచంద్ అనడానికి ఈ కథలు నిదర్శనం.

ఆశీర్వాదం అనే కట్టెలమ్మి జీవించే వ్యక్తి పులినోటినుంచి ఎట్లా తప్పించుకొన్నదీ వివరించుతూ, మానవుడంటే చెట్టుకు, ముసలి దున్నపోతుకుగల అభిప్రాయాలను వివరించేకథ, కట్టుకథ. ఈ కథ చాలాకాలంగా తెలుగునాట ప్రచారంలో ఉన్నది. నాలుగో తరగతిలోనో అయిదో తరగతిలోనో కొద్ది మార్పులతో ఇదే కథ వాచకంలో చదివే వుంటారు.

సరిపడని ఇరుగు పొరుగు వ్యక్తుల మనస్తత్వాలను వివరించే కథ ఇరుగు పొరుగు.

ఎంత చేసినా తాన్ను అమ్మకొడవని నిరూపించేది అమ్మ అనే కథ.

అనుమానంవల్ల భార్యను చంపుకొన్న వ్యక్తి కృష్ణనాయర్ కథ పెనుభూతం.

జైనా కథకు అనువాదం "విడాకులు." సొంతంగా కథలల్లడం కంటె అనువాదాలు వ్రాయడానికి కొంచెం ఎక్కువ శ్రమించాలేమో. "వాంగ్ ఎర్ యొక్క టీ అంగడి పెద్ద బజారుకి రెండు వీధులు వెనక వుంది" అనే వాక్యం వంటివి వ్రాసింది శ్రీ గోపీచందేనా అనిపిస్తుంది.

"ఆ కుర్రవాడు భీతిచెడిచి పోయాడు" అనడమేమిటి? "ఇది నాకై వుంది" ఆనేరకం వాక్యాలు ఈకథలో చాలా ఉన్నవి.

'భట' అనేది మంచికథ. రెండిళ్ల మధ్య ఉన్న వాదంచెట్టు కారణంగా వచ్చిన తగాదాలోని, ఉభయపక్షాల మనస్తత్వాలను తగాదా విన్నవారు చెప్పిన సందర్భమిది.

"పుష్ అనే చౌరవ" రాజకీయ నాయకుల అధికార లాలసతయాన్ని, నిజమయిన ప్రజాసేవకుల తీరును వివరించే కథ.

కూతురు చనిపోయిన తర్వాత అల్లుణ్ణి—అందులోను రెండవపెళ్లి చేసుకున్న అల్లుడి పనులను అత్తగారెట్లా ఆలోచించేదీ వివరిస్తుంది జీవనది అనే కథ.

కథలు బాగున్నవని వేరేచెప్ప నవసరము లేదనుకుంటాను. కాని, పూర్వసిద్ధాంతం, పూర్వ సంప్రదాయాలను ఆధునిక విజ్ఞాన శాస్త్రకోణ దృష్టిని సమన్వయం చేయడం అవసరమని శ్రీ గోపీచంద్ చిత్రజల్లులో చెప్పిన ఉద్దేశ్య ఈ కథలలో యెంతవరకు అమలులోకి వచ్చినదీ పాఠకులు నిర్ణయించాలి.

సుందర భారత యాత్ర

[సాధన గ్రంథమండలి (తెనాలి) వారి ప్రచురణ; గ్రంథకర్త: శ్రీ బులుసు సూర్య ప్రకాశశాస్త్రి, విద్వాన్ : ప్రాప్తిస్థానం : వంక టాము అండ్ కో; ఓరియంటల్ పబ్లిషింగ్ కంపెని బ్రాంచీ లన్నిటిలో; పేజీలు : 880 : వెల రూ. 2.8.0].

"భారతదేశం అతి పవిత్రమైన పుణ్యక్షేత్రం; భరతవర్షం నా బాల్యడోలిక; యౌవన నందనవనం, వార్థక వారణాసి", అన్నారు మాతృదేశాన్ని వర్ణిస్తూ వివేకానందస్వామి. సువిశాలమైన ఈ పుణ్యభూమిలో ప్రతి భారతీయుడు విధిగా దర్శించి ఆత్మానందాన్ని పొందవలసిన పవిత్ర క్షేత్రాలు లెక్కలేనన్ని వున్నవి. జో పర్యటన చేయనిదే ఏ వ్యక్తీ తన విజ్ఞాన సముపార్జనా కార్యక్రమాన్ని ముగించలేడు. "పోయి సేవింపలేకున్న బుణ్య తీర్థ మహిమ వినుటయు నఖిల కల్మష హరంబు", అన్నారు పెద్దలు. దీన్ని బట్టి మనవారు క్షేత్రయాత్రా చరణకు ఎంత ప్రాధాన్యం ఇచ్చేవారో అర్థం చేసుకోవచ్చు.

శాస్త్రిగారు యాత్రా ఖండము, ద్వారకా ఖండము, కాశీఖండము అనే మూడు ప్రధానమైన భాగాలుగా విభజించి ఈ గ్రంథంలో దేశంలోని వివిధ క్షేత్రాలను, క్షేత్రాంతరాలను, మహానదులను ఉపనదులను, సరోవరాలను తీర్థాలను, యంత్రాగారాలను, జలపాతాలను, ద్వాదశజ్యోతిర్లింగాలను, శక్తిపీఠాలను, శివ, విష్ణు, సాధ్యక్షేత్రాలను చక్కగా, సులభ ధార్మికమైన, తెలుగుభాషలో వర్ణించారు. ద్వితీయ భాగంలో దేశంలోని మిగతా భాగాలను వివరిస్తారు. ఈ గ్రంథ ప్రచురణ ద్వారా శాస్త్రిగారు, సాధన గ్రంథ మండలివారు తెలుగువారికి, ఎనలేని సేవ చేశారనే చెప్పాలి. ఇందుకు వారు అభినందనీయులు; ప్రతి ఆంధ్రుడూ దేశ భౌగోళిక విషయాలను క్షేత్రమహిమను తెలుసుకోడానికి తప్పక చదవ వలసిన గ్రంథం.

అందరికీ తెలియజేయునది దేమనగా

సంజీవి అండ్ కో., ఫరములో గత ఏడాదిపాటు పార్ట్నరులుగా ఉంటున్న బాలసుబ్బయ్యగారి కుమారుడు బి. సుబ్రహ్మణ్యం, మరియు పి. వి. బాలసంజన్న పరస్పర పార్ట్నర్ బాలసుబ్బయ్య. కుమారుడు బి. సుబ్రహ్మణ్యం 2-4-1956 నుండి సంజీవి అండ్ కో పార్ట్నర్షిప్ నుండి విరమించుకోవటమైనదని తెలియపరచడ మయినది. పై ఫరములతో బి. సుబ్రహ్మణ్యంకు పై తేదీనుండి ఎట్టి సంబంధము లేదు. పై ఫరములు, మద్రాసు రాష్ట్రానికి మద్రాసు అమ్మకం పన్ను మినహా ఎవరికి యెట్టి బాకీలు లేదు. వారితో వ్యవహరించ దలచినవారు 2-4-56 తరువాత తమ స్వంత బాధ్యతలతో, తమ స్వంత బాధ్యతమీద వ్యవహరించవలెను.

పి. వి. బాలసంజన్న,
మేనేజింగ్ పార్ట్నర్,
సంజీవి అండ్ కో.

భూముల తాత్కాలిక కవులుహక్కుల వేలం

గన్నవరం తాలూకా కొనుమోలు గ్రామంలో వేంచేసియున్న శ్రీ సీతారామస్వామివారు, శ్రీ సోమేశ్వరస్వామివార్ల దేవస్థానం పల్లపు భూములు యం 86-41 సెంట్లు అయిదు సంవత్సరములకు తాత్కాలిక సాగుకవులు హక్కును 24-4-56 తేదీ సా॥ 3 గంటలకు శ్రీ సీతారామస్వామివారి దేవస్థానము వద్ద బహిరంగ వేలము జరుపబడును. వేలం షరతులు వగైరా దేవస్థానముల యగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు ఆఫీసులో తెలుసుకొనేది.

పి. నాగేశ్వరరావు, ఎగ్జిక్యూటివ్
ఆఫీసర్, కొనుమోలు 22-3-56.

కావలెను

అంధ్రరాష్ట్రములో ఆఫీసర్ శిక్షణ పొందే అవకాశాలు ఉద్యోగాను భక్తితోయు కష్టపడే, విద్యావంతులైన, యువకులనుంచి ఒక షెడ్యూల్డు బ్యాంక్ దరఖాస్తులు కోరుతున్నది.

కనీస విద్యార్హత: ఏ ఒక భారతీయ విశ్వవిద్యాలయమునకు చెందిన పట్టభద్రుడు. తెనుగులో బాగా పరిజ్ఞానం ఉండాలి. నిర్ణయించిన అభ్యర్థులకు, 1½ సంవత్సరాల శిక్షణా కాలములో నెలకు రు. 100 లు వంతున అలవెన్సు యిచ్చెదరు. ఖాయమైన పనిలోకి తీసుకున్న వారిని, బ్యాంకులో జూనియర్ ఆఫీసరుల గ్రేడులో ఖాయపరచటం జరుగుతుంది. యోగ్యతా పత్రాలతో దరఖాస్తులు బాక్సు నెం. 691 C/o "ఆంధ్రపత్రిక" మద్రాసు-1 పేరుకు 30-4-1956 తేదీలోగా పంపవలెను.

జ్యోతి
మెహపాడ. సమస్త చర్మవ్యాధులకు అమోఘ చికిత్స
క్యాటలాగు సలహా ఉచితం
జ్యోతి రెడ్డి కో
భాస్కరాశ్రమము గోపాలపురం పశ్చిమగోదావరిజిల్లా

షార్ట్ హేండ్-కీ-సహా

అతిసులభము. తక్కువ అచ్చు. అన్ని గ్రేడులు వచ్చును. తెలుగు రు. 3/- హిందీ రు. 3/-. రిపోర్టర్లకు జీతం రు. 200-10-400 అని వున్నది.
పిడుగు శివరామయ్య, టీచరు, ఆకోని.

నవలలు

బీజలక్ష్మి	...	రు. 2-8-0
నిరంజన్	...	రు. 2-0-0
పేక మేడలు	...	రు. 2-4-0
యమపాశం	...	రు. 4-0-0

ఆదర్శ గ్రంథమండలి, విజయవాడ-2.

సుందరభారత యాత్ర

కన్యాకుమారినుండి కాశ్మీరువరకు నలుదిశల వందలాది, హిందు, జైన, బౌద్ధ క్షేత్రాల వివరణగల గ్రంథం. 280-చిత్రములు 770 పేజీలు. వెల రు. 4/- పోస్టేజి రు.1/4. సాధన గ్రంథమండలి, తెనాలి.

శ్రీ అనుభవానందుల

గ్రంథములు చదవండి.

1. శ్రీ రామకృష్ణ లీలా సంకీర్తనము		0-10-0
2. శ్రీ రామకృష్ణపుష్పాంజలి(శతకం)		0-2-0
3. శ్రీ దక్షిణేశ్వరీ స్తవము	„	0-2-0
4. చిత్త ప్రబోధ	„	0-2-0
5. అనుభవానందము	„	0-2-0
6. సాధనసుధ		0-8-0
7. శాంతిసామ్రాజ్యము		0-6-0
8. శ్రీరామకృష్ణాదర్శము		0-2-0
9. శ్రీరామకృష్ణ పూజ		0-8-0

శ్రీ అనుభవానంద గ్రంథమాల, బాపట్ల.

ఆయుర్వేద వైజ్ఞానిక సంచిక

21 వ ఆంధ్ర ఆయుర్వేద పరిషన్మహాసభలను పురస్కరించుకొని ఆంధ్ర ఆయుర్వేద పరిషత్తుచే ప్రకటించబడినది. పరిషత్తు 20 సంవత్సరముల చరిత్ర. ప్రసిద్ధ వైద్యుల వ్యాసములు గలవు. ఆయుర్వేద వైద్యులకు ఉపయోగకరము.

క్రౌను 500 పేజీలు వెల రు. 3/- పోస్టేజి రు. 1-6-0.

'ఆయుర్వేద'

ఆయుర్వేద పండితుల ఉత్తమ వ్యాసములతో ప్రతి నెల 1 వ తేదీన వెలువడును. సం॥ చందా రు. 3/-.

వివరములకు : డా॥ కంభంమెట్టు విష్ణువర్ధనరావు, ఎ.ఆర్.ఎ.పి.
సంపాదకుడు, "ఆయుర్వేద", బకింగాంపేట పోస్టు, బెజవాడ - 2.

Price : Rs. 21/4 plus postage.

The Historic Meeting

The handsomely produced photo album featuring the historic visit of the Soviet Leaders to India is expected shortly.

Also Expected : Photo Albums of the visit of Soviet Leaders to Burma and Afghanistan.

Book your orders with :

న్యూ సెంచరీ బుక్ హౌస్, 193 మౌంట్ రోడ్, మద్రాసు.
C/17, మార్కెట్ సర్కిల్, బెంగుళూరు.
విశాలాంధ్ర ప్రచురణాలయం, విజయవాడ.

మన చరిత్రకు, భాషకు తోడ్పడిన

కావలి వేంకట బొర్రయ్య

[శ్రీ కోన వేంకటరాయ శర్మ]

ఆత్మ విస్మృతి నందిన భరత ఖండము న స్వదేశ చరిత్ర స్మరణము కంటె దేశోన్నతి సాధకమైనది వేరొకటి యుండదు. వేద కాలము నుండి నేటి వరకు మన దేశమున జనించిన యవస్థా భేదములు, సాంఘిక రాజకీయాది పరివర్తనములు ఇతర దేశములతోడి సంబంధము మొదలగు సకల విషయములను బరికించి భారతీయ సభ్యతి విశేషములను [illegible] దీటపోదని రూఢిపఱచుట విద్వాంసుల ధర్మము. ఇట్టి పనికి నేలుతి బగాని కొని మనకు ద్రోవ జూపినది పాశ్చాత్య పండితులని యొప్పికొనక తప్పదు. సంస్కృతమునను పాళీభాషయందును ముఖ్యముగ మన భారతీభాషయందును దేశచరిత్ర గ్రంథములు వ్రాయబడిన వాట యదార్థము.

కల్హణుని రాజతరంగిణి, బిల్హణుని విక్రమాంక దేవచరిత్ర, బాణుని హర్ష చరిత్ర వంటి సంస్కృత గ్రంథములను "అశోక వదన" "దివ్య వదన" లోనగు పాళీ గ్రంథములను, ఫెరిష్టా, బదౌనీ, అబుల్ ఫజల్, ఖాఫీఖాన్ వ్రాసిన చరిత్రలను, ఇందులకు దార్కాణలు. కేవల చరిత్ర గ్రంథములుగా కున్నను చరిత్రకు ముఖ్యాధారములని చెప్ప [illegible]

సంస్కృతము మొదలగు ప్రాచ్య వాఙ్మయముల బరిశోధించి క్రొత్త విషయముల ప్రకటించుటకును అనుసరించుటకును "ఏషియాటిక్ సొసైటీ ఆఫ్ బెంగాల్" సంబంధించి కలకత్తా - బొంబాయి నగరాలలో సంఘములు నెలకొలుప బడెను.

సర్ విలియం జోన్స్, కోల్బ్రూక్ మొదలగు విపశ్చిద్వరులు వ్రాసిన గ్రంథముల నాంగ్లభాషలోనికి పరివర్తించి యనేక విషయముల వ్రాయుచుండిరి. మన ప్రాచీన సభ్యతను గురించి యూరపు - అమెరికా ఖండములకు జాటు చుండిరి.

ఈ ప్రయత్నములకు మూలపురుషులు వంటి కార్యధురంధరులు బండెదలును దొడ్డవారి కొని కేవల చరిత్ర పరిశోధనకిది యందిగ నుపకరింపలేదు. శాసనములు, నాణెములు, పురాతనపు కట్టడములు - విశేషముగ నుపయోగించి మన దేశ చరిత్రను వ్రాయనారంభించిన వారిలో ప్రభుత్వ పరిశోధన శాఖోద్యోగులు జనరల్ కన్నింగ్ హామ్, రీజ్‌డేవిడ్స్ అను వారలను, భావుదాజీ, భగవన్‌లాల్ ఇంద్రాజీ, సర్ రామకృష్ణ భండార్కరు, రాజేంద్రలాల్ మిత్ర - అను వారలను, ముఖ్యులు [illegible]

[illegible]

అమెరికా నీగ్రో గాయని శ్రీమతి [illegible]

[illegible]

ఇంతియేకాదు. వ్యాయ మూర్తిరనత తన "మహారాష్ట్ర విజృంభణము" అను గ్రంథము రచించు కాలమున మన దేశ చరిత్రకు సంబంధించిన ఇట్టి యుత్తమ గ్రంథము వెలువడి యుండలేదు.

[illegible] ఎవ్వరో... ఇతడు క్రీ. శ. 1777 వ సంవత్సరమున జన్మించి యవ్వట తెలుగు, సంస్కృతము, పారసీ భాషల నేర్చికొని, యావల మచిలీపట్టణమునకు బోయి యట మార్గన్ దొర [illegible]

[illegible]

రుబాయత్, రబ్బీ

[శ్రీ అంజటిపూడి వెంకటరత్నం]

స్వాదురసమ్ముల్గూ, గలవు
చక్కనితోటలు నిటపట్టుల్.

గాయకుడైన వావికుపి
కస్వరమెన్నడో మూతవడ్డెదె
వోయెను, కాని బుల్బులజె
ముద్దుగ దివ్యముగా గులాబిపై
గూయును పల్లవిన్, వికసిమి
కుశ్బాడివెక్కలు పల్లవార వా
వోయును దాచిదా 'మధు
వో మధువో' యటందినున్.

బంగరుపంట గాజలకు
బట్టినవారు, పడింపేవారిగా
కంకువ గాలిలో కురియ
గార్చినవారలు సైతివాయులో
బ్రుంకుదు, రంతిమట్టియయి
పోదురు, బంగరు కారు: తిప్పమా
ధింగని త్రివ్వమాడపట
తేలకు సైడిరవంత యోనియున్.

[illegible]

డును అనకు. శంకరుని శ్లోకమాలింపుము.

గుహాయాం శేషా వా బహిరుప
వసా వాద్రి శిఖరే
జలేవా వహ్నౌవా వసతు
వసతేః కింతన ఫలమ్
సదా యస్యైవాంతః
కరణమపి సంశోతిషపదే
స్థితం చేద్యోగో ఒసౌ సచ
పరమయోగీ సచ సుఖీ

[గుహలో ఉన్నా, గృహంలో ఉన్నా, అడవిలో ఉన్నా, కొండమీద ఉన్నా, నీళ్ళల్లో ఉన్నా, నిప్పుల్లో ఉన్నా, ఎక్కడ ఉన్నా చోటువల్ల ఫలమేమిటి చెప్పండి! నిరంతరం ఎవడి హృదయం ఈశ్వరా! నీ పదయుగళం మీద లగ్నమై ఉంటుందో అది యోగం. అతడు పరమ యోగి. సుఖం పొందిన వాడతడు.]

[illegible]

ఖయామ్ తత్త్వము

[illegible]

రబ్బీ తత్త్వము

[illegible]

ఘటము శరీరమనియు ఘట కారుడీశ్వరుడనియు, ఈ ఘటమును జ్ఞానవంతుడు సమర్పించి ఈశ్వరుని కంటించుటయే పరమార్థమని చెప్పుదు, గతము లేదను ఖయ్యామును పరిహసించును.

[illegible]

హీనము సౌఖ్యము చిత్రమ్మింగ! ఆ పత్తుల కొటపట్టుగ
ఆ మ్మిది దుఃఖమయమ్ము కొవునకా
జ భీతము! సాధ్యుమిపాద పర
సీజ మరందమునన్ సుఖింపుమా.

['ఇందలి పద్యము లన్నియు నా 'ముకుర యాత్ర' నుండి]

కాంతా, కనకం

5వ పేజీ తరువాయి

అధమపక్షం అరడజను కథలైనా వ్రాసి పడేయ్యకపోయేదాన్నా?'

ఈమాటలంటూ ఆవిడ ఫున్న భంగి వాకు చండీరాణి పోజు కొంత సాటి ఆవుతుందనుకో!

వచ్చే నవ్వును ఆపుకొంటూ అన్నా డతను.

'నువ్వు అంతటి దానవు తో అని నిన్ను పుట్టించిన కేవుడికి ముందే తెలిసివుండాలి...'

'.. ఆయనకి ఎగతా ప్రపంచంమీ దచాలా దయవుండా ఉండి ఉండాలి కనక నీ కా శక్తి ఇవ్వలేదు. అని పూర్తి చెయ్యకేం?' అని అందుకొంది ఆవిడ

భోజనాలు పూర్తి అయ్యాయి.

* * *

ఆతనికి మగతగా నిద్రపట్టబోతూ ఉంది.

'ఒరేయ్, ఇలారా. నీ దగ్గు బెంత వలకూ వచ్చిందో చూస్తాను' అని ప్రక్కవాటావారి అబ్బాయిని పిలిచింది లక్ష్మి.

వాడు తన మొదటి తరగతి వాచకం తీసుకువచ్చి ఇచ్చాడు. ఆవిడ దాన్ని ఇలా అలా తిరగవేసింది చివరికి అంది.

"ఒరేయ్ ఈ 'కుక్కతోక వంకర' పాఠం చెబుతాను కాని, నే నో పాఠం చెపుతా నేర్చుకో."

"మరి మేష్టారి పాఠాలే చదవమన్నారు తియ్యాలి!"

ఈ మాట అన్నాటప్పుడు వాడి ముఖంలో తొంగిచూచిన నిర్భయత...

...

తున్నారో, తెలుసుకోవటానికి నాకు కనిపించిన ప్రతి సినిమా పత్రికనీ కొంటాను, విడుదలైన ప్రతిసినిమాకీ విడుదలైన మొదటివారంలోనే వెళ తాను. వెళ్ళేటప్పుడు ఒక్కదాన్నీ వెళితే నరదాగా ఉండదనిపిలుగున్ను హోటల్లో నీసుంటే కునిపోంతుల్ని వీరిని తీసుకు వెడతాను సినిమా టిక్కెట్టుకు పోగా, మిగిలిన డబ్బుతో కేవలం ఉంటే అనారోగ్యకరమని ఏ కాఫీ హోటలుకో సమర్పించి వస్తా అంటూ ను ఇంగులో అనవసరమయింది ఒక్కటైనా ఉంటేమో చెప్పండి."

ఈమాటలు ఆవిడ అంటూ ఉన్నప్పుడు, ఆమె ముఖాన్ని తిమారుచేయటానికి ప్రసాద్గాలుపయోగించిన పదార్థాలలో క్రొత్త కండ-నీటికండ-పాలు దొక్కువగా ఉండటంవలని నిస్సందేహంగా ఊహించవచ్చు.

అన్నింటినీ అతి నవ్వుతోనే స్వీకరించే అతి శాంతస్వభావుడైన నాగరకత కలవాడు అతనన్నాడు.

"ఆ పెళ్ళే నా దగ్గర ఉంటే నేనేం చేస్తానో తెలుసా? పక్కింటి అక్కయ్యగారి కొనుక్కున్న కిలనేత చీరవంటి చీరకొంటాను."

'ఎందుకూ? ఇకముందలాంటి దుబారా ఖర్చులు చెయ్యకండి. వాళ్ళకీ మనకీ సాపత్యమూ ఏమిటి? ఆ డబ్బుంటే మరో సినిమాకు వెళ్ళవచ్చు.

అందా విడి కోపాన్ని అభినయిస్తూ, ఇద్దరూ పకపక నవ్వారు.

'ఏమిటోయ్, సూటేసిట్టిలా ఇక్కడ కదలవు? సెలవు రావటం ధియామే,' అంటూ ప్రవేశించాడు మిత్రరత్నం వెంకటరత్నం.

వచ్చి ఒక నిమిషం కూర్చుని...

చేస్తున్నా వాడిలా అన్నాడు.

'అవునండీ నాకు డబ్బుమీద ఆశాశ్వత ఉందండీ ఇలా ప్రోగుచేసి ఈ డబ్బుతో ఏంచేస్తానో తెలుసునా? ఎప్పుడు క్రొత్త సినిమా వస్తుందో, ఏయే సినిమాలు ఎలా ఎలా తయారవు

...

చెల్లాయి పొదుపరి గనక బరిపోయింది లేకపోతే నీ ఖర్చుకు నువ్వేటువంటి పాట్లు పడేవాడివో? మా చెల్లాయి-పొదుపరి తనానికితోడు - నేర్పుకలది గనక కష్టం వికపట్టుకు వడుపుతోంది. ఎందుకు చెప్పు, లేనిపోని ఒమింటానీ తన్నాలు" అన్నాడు వెంకటరత్నం

"అయితే నీ పొదుపరితనంవల్ల నేని సంసారం నడుస్తోందటావు?"

అన్నాడు విజయగర్వంతో రామం

'తప్పకుండాను ఎవరో ఒకరైనా పొదుపరులు కాకపోతే ఇంకేంలేదు. ఆ సంసారానికి నిత్యమూ కుడికుండా లేకుండాను అవిడి పొదుపరి అయితే మరీ నయమంటాను నేను'

పుడేలు కోయలు పంచిపెట్టిన వాడి మొహంలా తయారయింది రామం ముఖవర్చస్సు.

'ఏదైనా అతి కాకూడదు అన్నారుగా! అవసరమైనప్పుడు ఖర్చు చెయ్యాలి మనకి ప్రతీదీ అవసరంగా కనబడుతుంది ఆ అవసరమయిందానిని మాత్రమే అవసరమయినదానిగా సుగ్రించగలిగటమే మనకి తెలియవాలి.

అంది రాసిగా-రుని గెలిచిపేస్తూ లక్ష్మి.

"అయితే 'ఆపద్ధానికి గెలుపు ధనాకరయెంతో, అనని మగవానికుండు గిర్యేశ అంతే' అన్నదాంట్లో సత్యం లేదంటావా!'

అన్నాడు రామం, ఎలాగైనా పైచెయ్యనిపించుకోవాలని.

"ఎందుకులేదండీ సత్యం అందులో? లోకంలో ధనానికి స్త్రీకి ఎక్కువ ఉన్నటుగా కనిపిస్తుంది నిజమే, అయితే అది ఆమె దూరదృష్టిలేనివ్యక్తం చేస్తుంది. ఇక దానివల్ల కలిగే అనర్థాల...

సగర్వంగా, సలజ్జంగా చూచింది రామంవంక లక్ష్మి

"ఏమయినా ప్రాణానికి డబ్బుతూ అంత లంకె ఉండకూడదోయ్"

అన్నాడు రామం సాభిప్రాయంగా.

"ఎన్ని చెప్పినా చెబుతావు. మా...

...మాటల ధోరణిలో, "ఇక నేను చెల్లాయికి మంచి క్రొత్తపైన అన్నయ్యనే ఆరికావు లేకయ్య దూరాదూ బనకన్నా. అంతగ ఖుక్కువ ఒప్పేసుకుంటే రేపటి నుంచి అసలే బ్రతుకనివ్వగు. లే, అలా పోదాం" అన్నాడు నవ్వుతూ

మంత్రులు ఉంటుంటే గ్రామోద్యోగులకు పలుకుబడి ఎలాసాధ్యం?

రాబడి శూన్యం-పిల్లలకు బడి కూడా లేదు

ఒక గ్రామోద్యోగి

29-3 56వ తేదీ పత్రికలో నా గాయలంకపర్క గ్రామోద్యోగుల రాజీనామా అనే వార్తను చదివిన తరువాత మాకు ఒక విగ్నమైన ఉత్సాహము, ఉత్సుకము గల్గి యీవాలు వ్రాయుటకు ప్రోత్సాహపరచినది. ఈ క్రింద తెలిపిన సత్యములను తమ పత్రికా రాజమున ప్రకటించి ఇట్లు ప్రభుత్వమునకును, అటు గైరులకును మన్య "సంధానములు"గ నున్న మా కష్టనిష్ఠురముల నివారణకు ఒక మార్గమును చూపి వదని ఆశిస్తున్నాను

బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం చేసిన పని

గ్రామోద్యోగములు వంశపారంపర్యములు. పూర్వమునుండి గ్రామములలో ఉంటూ, గ్రామస్థులకు అండగా ఉంటూ ప్రభుత్వ మర్యాదలను కాపాడుతూ నుండెడివారము. ఒక విధంగా దేశసౌభాగ్యతకు మేమే కారణము. మమ్ముల్ని గ్రామస్థులనుండి విడదీయని దానికు లాభము కలుగదని ఆ నాటి బ్రిటిషు ప్రభుత్వము గ్రామోద్యోగులకు యీయబడిన యీనాములను అన్ని (యీనాములు) 'క్విట్ రెంట్' తగ్గరాలను చుదుద్దేశ్యముతో నిర్ణయించిరి. అంగువలన అమ్ముటకు వీలులేని వంశపారంపర్య అనుభవించు భూములను అమ్ముటకు వీలు కలిగి ఉన్న ఆస్తి నంతను అమ్ముకొని నాశనమై, ప్రభుత్వమిచ్చు జీతములపై ఆధారపడుట వలన పూర్తిగ ఆనాటి ప్రభుత్వము తలచిన, తలపెట్టిన కార్యమున జయము...

...లు చెప్పించలేము పెద్ద ఉద్యోగులుగ వారిని మార్చలేము. అందరికీ కలిగిన అభిరుచులు మాకుఅందనిదా క్రుసంద్లు.

పలుకుబడి రాబడిలేవు

జీతము తక్కువైనా పలుకుబడిగల దని మరి కొందరు పలుకుబడివలన అటు నిటుగా మాకు లభించేవి 'పలుకుబే' గ్రామోద్యోగులకు పై రాబడియెంతో ఉంటుందట! అందువలన వారికి యేమియూ ఫరవాలేదుట! ఏమిటి పై రాబడి, ఈ నమ్మికకు యేమి సమాధానము చెప్పవలయును, ఒక్కనవ్వు తప్ప. ఈ రోజులలో నా పై రాబడి కవకాశముకి. పూర్వపైన పైరాబడి లేదే. మాదగ్గరకు వచ్చిన వారికి నెత్తిన చేతులు పెట్టదమునా? ఎంత వెర్రినంగళాయి ఆలోచన ప్రతి దానికి మంత్రులనాశ్రయించుట నేర్చుకొనిన యీ ప్రజ గ్రామోద్యోగుల నాశ్రయించుటా? గ్రామోద్యోగులకై నొంటికాలుతో దూకదున్న చాలు ఎవరయినను ఒకే గ్రామము లోనికి...

...పెరుగుట్లో తెలుక. అనియంతయు తెరవెనక భాగవతము బహిరంగ రహస్యము అందరకు తెలుసు. కాని రావ్యదును పోకట్టము చేసుకోనరు. అన్నియును సక్రమముగ చేయవలసినదే. ఉద్యోగులు కూడా గ్రామోద్యోగులు తమతోటి వారని తలచరే!

"గ్రామోద్యోగుల కూమ్యయల్' అని ఒక పుస్తకమున్నది. అంగులో చెప్పిన లెక్కలు గ్రామోద్యోగులు చేయవలయును, చేస్తున్నారు. అవిగాక మరి యెక్కువ పనులు చేయుచున్నారు. ఒకవేళ బద్ధకించినా ఆలోపములు జాబితా తయారుచేసి పంపాయిబీ అడుగుతారు. మన ప్రభుత్వ మీవిషయము పాలోచించదు.

వెట్టిచాకిరి

గత సంవత్సరము భూకమతాల లెక్కలు తయారు చేయించినారు. వారు ఇచ్చిన గౌరవ వేతనము మూడు రూపాయలు. అది తయారు చేయుట కయిన సిరాఖర్చు కూడ లేదు. పడిన శ్రమ లెక్కలేదు క్రొత్తగ వచ్చిన పర్వాఫ్తి లెక్క చూడండి ఎంత అసంగతి మిగి నున్నదో? 10వ నంబరు 2వ...

తాలూకాకు యాత్రలు

అసలు పోయినాయి

చాచినచేతులు ముడవరు

పిల్లలకు బడిలేదు

హిందూపురం ప్రాంతంలో

వారఫలాలు

1956 ఏప్రిలు 8వ తేదీ మొదలు ఏప్రిలు 14వ తేదీ వరకు

గ్రహస్థితి

రవి 13 తేదీ 10 గం॥ 3 ని॥ వరకు (మీనం) తర్వాత (మేషం) కుజుడు (మకరం) బుధుడు 9 తేదీ 16 గం॥ 56 ని॥ నుండి (మేషం) వక్రగురువు (కర్కాటకం) శుక్రుడు (వృషభం) శని రాహువులు (వృశ్చికం) చంద్రుడు (కుంభ-మీన మేష వృషభాల్లో)

గ్రహపరస్పరాంతర యోగములు

11 రవి-గురు (నవపంచమం) 13 బుధ శని (షడాష్టకం).

అర్ఘ (వస్తుధారణ) భవిష్యం

ప్రత్తి-నూలూ-వస్త్రాలూ

క్రిందటి వారంలో తగ్గిన ప్రత్తిధరలు మరల పెరుగుతవి నూలూ వస్త్రాలూ కొనుగోలు విక్రయములు పెరగటంవల్ల మరికొంత పెరుగును

వెండి బంగారములు

10 ఉదయం రవి-గురు నవాంశయుతి 11 రవి-గురు నవపంచమ యోగమూ ఇతర గ్రహముల అన్యోన్య వేధలూ ధరలు తగ్గించి కొనుటకు అవకాశమిచ్చును.

ధాన్యములూ - ఇతర ఆహార దినుసులు

శని గురు ఏకత్రావక్రం ఉచ్చకుజుడు...

...విలువగల ఆస్తి వస్తువులూ త్వరలో మీకు లభిస్తవి మీ ప్రయత్నాలు మీ ఆలోచనల ప్రకారం నెరవేరుతవి 13 నుండి ప్రయాణ తొందరలు తగ్గుతవి విద్యార్థులకు విఘ్నాలు ఎక్కువ బిడ్డల ఆరోగ్యవిషయంలో కొంత శ్రద్ధ అవసరం.

తుల (చిత్త, 3, 4 పాదాలు, స్వాతి విశాఖ 1, 2, 3 పాదాలు)

ఈ వారంలో శుక్రుడూ 9 వరకూ బుధుడూ 12 వరకు రవి అనుకూలురు. సాధన సంపదలు యెంగున్నీ మీ ప్రయత్నాలలో ప్రయోజనం అగపడదు. కాలంఅంతా నిరర్థకం అయిందే అని పిస్తుంది వారమధ్యంలో ముఖ్య గ్రహరాశి చలనం ఏటూ కదలనివ్వదు. కుటుంబంలో శుభకార్య ప్రయత్నాలు కలిసివచ్చే సూచనలున్నవి. వ్యాపార వృత్తుల్లో సెబ్బు ఎట్లా సర్దుబాట్లు చేయవలెనో తోచదు కాని చివరకులంలో అన్నీ అనుకూలంగా నెరవేరుతవి. 12, 13 ల్లో వ్యవహారజయం.

వృశ్చికం (విశాఖ 4వ పాదం అనూరాధ, జ్యేష్ఠ)

ఈ వారంలో కుజ గురులూ 9 నుండి బుధుడూ 13 నుండి రవీ అనుకూలురు. గత నాలుగైదు వారాలలో యుండిన తొందరలూ అశాంతీ తగ్గి మనస్థిమితం కలుగుతుంది ఆస్తి పెంపుచేసే ప్రయత్నాలూ కుటుంబంలో బిడ్డల శుభకార్య ప్రయత్నాలూ సుముఖంగా యుంటవి మీ ప్రయత్నాలలో కొంత ఆలస్యంకావచ్చు కాని అందువల్ల వేజారుపడవద్దు 13 నుండి ఉద్యోగాభివృద్ధికై తలపెట్టిన ప్రయత్నాలు నెరవేరుతవి, వారమధ్యంలో ఆపెంబరాలకై...

ధనుస్సు (మూల, పూర్వాషాఢ ఉత్తరాషాఢ 1వ పాదం)

మకరం (ఉత్తరాషాఢ, 2, 3, 4, శ్రవణం, ధనిష్ఠ 1, 2 పాదాలు)

కుంభం (ధనిష్ఠ 3, 4 పాదాలు, శతభిషం, పూర్వాభాద్ర 1, 2, 3 పాదాలు)

మీనం (పూర్వాభాద్ర 4వ పాదం ఉత్తరాభాద్ర, రేవతి)

మేషం (అశ్విని, భరణి, కృత్తిక 1వ పాదం)

వృషభం (కృత్తిక, 2, 3, 4 రోహిణి మృగశిర 1, 2 పాదాలు)

మిథునం (మృగశిర 3, 4 పాదాలు ఆర్ద్ర, పునర్వసు 1, 2, 3 పాదాలు)

కర్కాటకం (పునర్వసు 4వ పాదం పుష్యమి, ఆశ్లేష)

సింహం (మఖ, పుబ్బ, ఉత్తర 1వ పాదం)

కన్య (ఉత్తర 2, 3, 4 పాదాలు హస్త, చిత్త 1, 2 పాదాలు)

కత్తితో పొడిచినందుకు జరిమానా

సంస్కృత భాష విశిష్టత

శ్రీ మాధవరామ శర్మ ప్రసంగం

అమలాపురం, ఏప్రిల్ 2

"సంస్కృతి సారస్వతాన్ని మించిన ప్రాచీన సారస్వతం మరేదీ లేదు జాతి మత విచక్షణ లేకుండా భారతీయులందరూ సంస్కృతాన్ని చక్కగా నేర్చుకొంటే ఉత్తమ జాతీయతా భావాలు కలుగగలవు. సామరస్య సాధనకు సోపానమిచ్చినట్లవుతుంది. రాజకీయ నాయకులు దీనివిషయమై శ్రద్ధ వహించాలి" అని శ్రీ జమ్మలమడక మాధవరామశర్మ నిన్న కోనసీమ వైద్యాలు సారస్వత సభలో ప్రసంగిస్తూ కోరారు. శ్రీ శర్మ పతాకోత్సవం చేశారు. సభకు శ్రీ కళ్ళే నారాయణ అధ్యక్షత వహించారు. శ్రీ భీమసేనరావు స్వాగత పత్రం సమర్పించారు. శ్రీ నారాయణశర్మ పంచరత్నాలు చదివారు. అధ్యక్షులు శర్మగారిని పరిచయం చేశారు శ్రీ మాధవరామశర్మ ప్రసంగిస్తూ యిలా అన్నారు.

"పాశ్చాత్య సాహిత్యం కేవలం లౌకిక దృష్టి గలది. కాని భారతీయ సాహిత్యం ధార్మిక, అధ్యాత్మిక, చింతనను కూడా పెంపొందిస్తుంది భిన్న భాషలు, మతాలుగల మన దేశంలో భావసామరస్యం అవసరం. ఇందుకు సంస్కృత భాషాభ్యాసం తోడ్పడుతుంది. విద్యార్థులయినా ముఖ్యంగా దీని ప్రాముఖ్యాన్ని గుర్తించాలి."

మధ్యాహ్నం శ్రీ మాధవరామ శర్మ అధ్యక్షతన సారస్వత సభ జరిగింది. శ్రీ పి. రామచంద్రరావు శివభారతం గానం చేశారు. ఆహ్వానితులు కొట్టూరుదుతూ ఆంధ్ర, సంస్కృత భాషల సాహిత్యం, పరస్పర సంబంధం వివరించారు.

ఖమ్మానికి శ్రీ రాజలింగం రాక

ఖమ్మంమెట్టు, ఏప్రిల్ 2: కార్మిక శాఖ ఉపమంత్రి శ్రీ యమ్. యస్. రాజలింగం ఖమ్మం, మధిర తాలూకాల పర్యటనకు ఖమ్మం వచ్చిన సందర్భంలో వారికి ఖమ్మం జిల్లా కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు శ్రీ కొలిపాక కిషన్‌రావు కార్యదర్శి శ్రీ హీరాలాల్ మోరియా శ్రీ జలగం వెంగళరావు, కాంగ్రెసు కార్యకర్తలు స్వాగతమిచ్చారు.

శ్రీ మోరియా మంత్రి సభ్యులకు పరిచయంచేస్తూ ఖమ్మం జిల్లాలో జరిగే నిర్మాణ కార్యక్రమాలలో శ్రీ రాజలింగం ఎంతో శ్రద్ధ చూపిస్తున్నారన్నారు.

శ్రీ రాజలింగం హైద్రాబాదు రాష్ట్రంలో జరిగే నిర్మాణ కార్యక్రమాలను ఆంధ్ర - తెలంగాణాలో జరిగే మార్పులను వివరించారు.

నంద్యాల మైదుకూరు రైలుమార్గం

చాగలమర్రి మీదుగా అని సిఫార్సు

చాగలమర్రి, ఏప్రిల్ 2 నంద్యాల-మైదుకూరు రైలు మార్గం ఆళ్ళగడ్డ, చాగలమర్రి మీదుగా వేయించమని ఆంధ్రప్రభుత్వం సిఫార్సు చేసిందని గతనెల 31న ఆళ్ళగడ్డలో విద్యుచ్ఛక్తి దీపాలకు ప్రారంభోత్సవం చేస్తూ నీటిపారుదల మంత్రి శ్రీ గౌతు లచ్చన్న చెప్పారు.

శ్రీమతి నీ కొండ రామారావు, శ్రీమతి యశోదా రెడ్డి, శాసనసభ సభ్యులు శ్రీ పి. టి. తిమ్మారెడ్డి, రామప్ప గారలు కూడా మంత్రివెంట ఆళ్లగడ్డకు వచ్చారు.

ఆళ్లగడ్డ పంచాయతీ అధ్యక్షుడు శ్రీ పోచుల వెంకటసుబ్బారెడ్డి, జిల్లా వెనుకబడిన జాతుల సంఘం అధ్యక్షుడు శ్రీ కె. రామకృష్ణ, శ్రీయుతులు లాల్ అహమ్మద్, శైవ వెంకన్న, ఎల్. వి. సుబ్బారెడ్డి, డా॥ పి. పుల్లారెడ్డి, డిప్యూటీ కలెక్టర్ శ్రీ హమీద్ సాహెబ్, సూపరింటెండింగ్ ఇంజనీర్ శ్రీ ఒ. తిమ్మయ్య తదితరులు మంత్రికి స్వాగతం చెప్పారు.

నిర్మాణంలో వున్న ఆదర్శ గ్రామం "సుల్తానా రెడ్డి పేదనగర్" చూడడానికి మంత్రి వెళ్లగా శ్రీ యుతులు వెంగలరెడ్డి, వెంకటాద్రిగారలు స్వాగతం చెప్పారు.

ఆళ్లగడ్డలో విద్యుచ్ఛక్తి దీపాల ప్రారంభోత్సవం తరువాత జరిగినసభకు శ్రీ పి. టి. తిమ్మారెడ్డి అధ్యక్షత వహించారు. పంచాయతీబోర్డు తరఫున శ్రీ కోటిరెడ్డి, స్థానిక వెనుకబడిన జాతుల సంఘం, హరిజనులు, తాలూకా కాంగ్రెసు, చేనేత పారిశ్రామికులు మంత్రికి స్వాగత విజ్ఞాపనలు సమర్పించారు.

రాష్ట్రంలో అమలు జరుగనున్న విద్యుచ్ఛక్తి సప్లయి పథకాలను సూపరింటెండింగ్ ఇంజనీర్ శ్రీ ఒ. తిమ్మయ్య వివరించారు. కర్నూలు జిల్లాలో విద్యుచ్ఛక్తి సప్లయి సౌకర్యాలను చెప్పి ఇంజనీర్ ఇట్లా అన్నారు: "విద్యుచ్ఛక్తి కావాలని గ్రామాలలోని ప్రజలు మొదట అడుగుతారు. కాని, తీరా విద్యుచ్ఛక్తి సప్లయి అయ్యేప్పటికి బాగా సహకరించలేకపోతున్నారు. ఈ గ్రామంలో 8 జిన్నింగ్ మిల్లులున్నవి. విద్యుచ్ఛక్తి తీసుకుంటామని మొదట్లో వాగ్దానంచేసి ఖర్చు ఎక్కువ అని ఇప్పుడు చాలించుకున్నారు. కొన్ని రూపాయల వడ్డీతో ప్రభుత్వం విద్యుచ్ఛక్తి సప్లయి చేస్తే ప్రజలు తీసుకోకుంటే ఇతర గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తి సౌకర్యం ఏర్పాటు చెయ్యడం ఎట్లా సాధ్యమవుతుంది."

ఆ తరువాత మంత్రి మాట్లాడుతూ ప్రత్యేకరాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత జరిగిన విద్యుచ్ఛక్తి సౌకర్యాలను వివరించారు. ఇకముందు అమలు జరగనున్న విద్యుచ్ఛక్తి సప్లయి పథకాలను విపులీకరించి కర్నూలు జిల్లాలో 27 గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తి సప్లయి చేయడానికి రు 91 లక్షలు అయిందన్నారు. విద్యుచ్ఛక్తి ఉపయోగాలను చెప్పి ఇట్లా అన్నారు: "కేంద్రప్రభుత్వంవద్ద అప్పు తెచ్చుకొని మనం అభివృద్ధిపనులు చేసుకుంటున్నాం. ఈ అప్పుకు వడ్డీగా 1953-54 లో రు 90 లక్షలు, 1954-55 లో రు 180 లక్షలు, రు 1955-56 లో రు 170 లక్షలు చెల్లించామని గమనించాలి. వీటన్నింటిని బట్టి ప్రజలు సహకరిస్తేగాని ఎర్వాభివృద్ధి సాధ్యంకాదని విశదమవుతుంది."

"నంద్యాల-మైదుకూరు రైలుమార్గం ఆళ్లగడ్డ, చాగలమర్రిమీదుగా వెయ్యాలని ఆంధ్రప్రభుత్వం సిఫార్సు చేసింది. ఈ విషయమై మీకు ఇక ఆందోళన అనవసరం. ప్రస్తుతం మీ గ్రామంలో గూడు దీపాలకు విద్యుచ్ఛక్తి సప్లయి చేస్తున్నారు. మీరు అనుకున్న 75 దీపాలకు కూడా ఇంజనీర్ త్వరలో నే అనుమతి ఇస్తారు." డా॥ పి. పుల్లారెడ్డి వందన సమర్పణ చేశారు.

ఆటు తరువాత కాంగ్రెసు కార్యకర్తల సమావేశంలో మంత్రి ప్రసంగించారు. రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికా పనులలో సహకరించమని ప్రజలకు మంత్రి విజ్ఞప్తి చేశారు.

పెనుగంచి ప్రోలు హైస్కూలు భవనం

నందిగామ, ఏప్రిల్ 3: ముఖ్యమంత్రి శ్రీ బెజవాడ గోపాలరెడ్డి నిన్న విజయవాడ వచ్చినప్పుడు పెనుగంచి ప్రోలు కాకాని వెంకటరత్నం బోర్డు హైస్కూలు భవననిర్మాణం రెండు వేళ్ళ క్రితం ప్రారంభమైనా గోడల వరకు పనిజరిగి ఆగిపోయిందనీ విద్యార్థులు సుమారు 300 మంది పందిళ్లలో, చెట్లకింద అగత్యస్థితిలో విద్య నేర్చుకుంటున్నారని వెంటనే ఆ భవనాన్ని పూర్తి చేయించాలని శ్రీ తపాల బుచ్చిరామయ్య శ్రేష్ఠి, శ్రీ సూరిసెట్టి రామయ్య ముఖ్యమంత్రికి విజ్ఞాపన సమర్పించారు.

యలమంచిలిలో మొబైల్ మేజిస్ట్రేటు కోర్టు

యలమంచిలి, ఏప్రిల్ 1: ఈ గ్రామంలో సబ్‌డివిజనల్ మేజిస్ట్రేటు కోర్టు ఏప్రిల్ 1వ తేదీ నుంచి ఎత్తివేసి దానిస్థానే మొబైల్ సెకండ్‌క్లాస్ కోర్టును నెలకొల్పారు. సబ్‌డివిజనల్ మేజిస్ట్రేటు, స్థానిక జిల్లా మున్సబును పని వప్పగించారు.

నూరేళ్ళ చరిత్ర:

దేశంలో కంపెనీల చట్టం నిర్వహణ

కంపెనీల నిర్వహణశాఖ పరిశోధనాధికారి

[డా॥ తాజ్. కె. నిగమ్]

భారతదేశంలో జాయింటు స్టాకు లిమిటెడ్ కంపెనీల తలిపుట్టుకోర్పు వాలు కొద్ది సెలలలో రానున్నాయి. ఇంగ్లండులోని జాయింటుస్టాక్ కంపెనీలు యిరవైవ శతాబ్దిలో పాలు జరుపుకొన్నాయి. (గ్లాడ్‌స్టన్ అనే ఆయన ప్రవేశపెట్టారు). 1857 వ సంవత్సరంలో ఆమోదించిన కంపెనీల శాసనం ద్వారా భారత దేశంలోని కంపెనీలకు లిమిటెడ్ అనే పదం సంక్రమించింది. భారతదేశ ఆర్థిక పురోభివృద్ధికీ, పారిశ్రామిక పురోభివృద్ధికీ జాయింటు స్టాక్ కంపెనీలను ఆ శాసనం సాధనంగా చేసింది.

జాయింటు స్టాకు కంపెనీల శతవార్షికోత్సవం, భారతదేశ కంపెనీల చరిత్రలో నూతనాధ్యాయం యించుమించుగా ఒకేసారి వస్తున్నాయి. ఈ సంవత్సరం ఏప్రిల్ ఒకటవ తేదీ నుంచి అమలులోకి వచ్చిన క్రొత్త కంపెనీల శాసనం కంపెనీలపైన, వాటి స్థాపకులపైన, నిర్వాహకులపైన క్రొత్త బాధ్యతలను వేస్తున్నది. భారతదేశ లక్ష్యమైన సోషలిస్టు సాంఘిక వ్యవస్థా నిర్మాణం, అభివృద్ధి ప్రణాళికలను, మొదలైనవాటి దృష్ట్యా క్రొత్తమార్పులతో ఆశాసనం రూపొందించబడింది. ప్రయివేటు రంగానికి పట్టుకొమ్మలైన ఈ కంపెనీల పాలిట ఈ శాసనం కల్పవృక్షమని చెప్పాలి.

ద్వితీయ ప్రపంచ యుద్ధం తర్వాత ఏర్పడిన క్రొత్త పరిణామాలు, కంపెనీ శాసనంలోని లోటుపాట్లు, సాంఘిక ఆర్థిక లక్ష్యాలలో మార్పులు, 1947 లో భారత దేశంలో ఏర్పడిన రాజకీయ మార్పులు యిక్కడ తిరిగి చెప్పక్కరలేదు. గత పది, పదిహేను సంవత్సరాలలోను జరిగిన సంఘటనలు వచ్చిన మార్పులు కారణంగా కంపెనీల శాసనాన్ని పూర్తిగా మార్పు చేయవలసిన అవసరం ఏర్పడింది. కాని ఫలితంగానే 1956 వ సంవత్సరపు కంపెనీల శాసనం అమలులోకి వచ్చింది.

శాసనం లక్ష్యాలు

1956 వ సంవత్సరపు క్రొత్త కంపెనీల శాసనం క్రింద భారత దేశంలోని 30,000 కంపెనీలు (10 వేలు పబ్లిక్ కంపెనీలు, 20,000 ప్రయివేటు కంపెనీలు) పనిచేస్తాయి. పాత కంపెనీల శాసనాలు 1913-1936 వ సంవత్సరాల నాటి శాసనం క్రింద 2,500 పబ్లిక్ కంపెనీలు, 10,500 ప్రయివేటు కంపెనీలు పని చేసేవి.

జాయింటు స్టాకు కంపెనీలలో-జమ అయినమూలధనం విపరీతంగా పెరగడం వల్ల ఈ క్రొత్త శాసనం ద్వారా సుమారు 1,000 కోట్ల రూపాయల వాటాదార్ల మూలధనానికి రక్షణ కల్పించవలసి వున్నది. 1913 శాసనం 70 కోట్ల రూ 1936 శాసనం 300 కోట్ల రూ. లకు రక్షణ కల్పించింది. పెద్ద అయ్యే కంపెనీలు, లిక్విడేటు అయ్యే కంపెనీలు సాలీనా 1,000 దాకా వుంటాయి. ఈ క్రొత్త శాసనం ఆ వ్యవహారాలను కూడా నిర్వహించవలసి వుంటుంది.

ఇకపోతే మేనేజింగ్ ఏజెంట్ల విషయంలో ఈ క్రొత్త శాసనం సుమారు 3,000 మంది మేనేజింగ్ ఏజెంట్లకు సంబంధించిన నియామకం, నిబంధనలు మొదలైన వాటని చూడవలసివుంది. మేనేజింగ్ ఏజెంట్ల క్రింద సుమారు 4000 జాయింటు స్టాకు కంపెనీలున్నాయి.

మేనేజింగ్ ఏజెంట్లు క్రింద వుంటే కంపెనీల మూలధనం 480 కోట్ల రూపాయలు వుంటుందని అంచనా. వీటికి తోడు ఒక కోటి రూపాయలకు పైగా మూలధనం గల 120 పెద్ద కంపెనీల నిర్వహణను కూడ ఈ శాసనం చూడవల్సి వుంది. ఈ పెద్ద కంపెనీల మొత్తం మూలధనం 800 కోట రూపాయలు. పైన పేర్కొన్న వివరాలన్నీ ఈ క్రొత్త శాసన నిర్వహించే సంస్థల బాధ్యతలను వివరిస్తున్నాయి.

బ్రిటనులో తొలి చిక్కులు

భారత దేశంలోని జాయింటు స్టాకు కంపెనీలచరిత్ర బ్రిటనులోని జాయింటు స్టాకు కంపెనీల చరిత్ర పై ఆధారపడి వున్నది. భారత దేశంలో కంపెనీల శాసనం అమలులోకి రాకపూర్వమే, కంపెనీల శాసన ప్రధాన సూత్రాలను బ్రిటనులో పరీక్షించడం జరిగింది. ఇంగ్లండులో వ్యాపారాలకు "లిమిటెడ్" అనే పదాన్ని చేర్చడానికి మొదట్లో వర్తక వాణిజ్యవర్గాలు తీవ్ర ప్రాతినిధ్యాన్ని వ్యతిరేకించాయి. ఆ సౌకర్యం కొన్ని ప్రత్యేక కంపెనీలకు మాత్రమే వర్తింపజేశారు. కాని 1855 సంవత్సరంలో లార్డు పామర్‌స్టన్ ప్రభుత్వం ప్రముఖ న్యాయశాస్త్రవేత్తలైన జస్టిస్, జాన్ స్టూఅర్ట్ మిల్ గ్లాడ్‌స్టన్, రాబర్ట్ లోయి, లార్డ్ సభ్యుల సలహాదారుల తోడ్పాటుతో (లిమిటెడ్ లయబిలిటీ) పరిమిత బాధ్యత కంపెనీలు ఏర్పాటు చేయవల్సిన శాసనం మంజూరుచేసింది. 1855 వ సంవత్సరంలో ఇంగ్లండులో జరిగిన ఈ మార్పు ఫలితంగా కంపెనీల యాజమాన్యం నిర్వహణ వేరుచేయబడినవి. అంతకుముందు ఇంగ్లండులో సాలీనా 25 క్రొత్త కంపెనీలు నెలకొల్పేవారు. 1855 తర్వాత సాలీనా 120 క్రొత్త కంపెనీలు నెలకొల్పడం జరిగింది. ఆ తర్వాత 8 సంవత్సరాలలో సగటున క్రొత్త కంపెనీలసంఖ్య సాలీనా 700 కు, 1880 నాటికి 1600 కు పెరిగింది.

1857-1900 ల మధ్య

గతశతాబ్దం చివరిభాగంలో క్రొత్తగా నెలకొల్పబడిన 3000 కంపెనీలు అనేక కష్టనష్టాలను ఎదుర్కొంటూ ముందుకు వస్తున్నాయి 1857 తర్వాత 20 సంవత్సరాలలో .60 కంపెనీలు ఏర్పడినవి. అవి ముఖ్యంగా తేయాకు, బొగ్గుగనులు జనుము, ప్రత్తి కంపెనీలు. 19 వ శతాబ్దంలోని చివరి మూడుదశాబ్దాలలోను వరుసగా 53,90,135 క్రొత్తకంపెనీలు నెలకొల్పబడ్డాయి. ఆకంపెనీల వాటాదార్ల సంఖ్య అనేక వేలలో వుండేది. పెద్దకంపెనీల వాటాదార్ల సంఖ్య మరింత పెరిగింది.

1900 వ సంవత్సరంలో దేశంలో పని చేస్తున్న కంపెనీల సంఖ్య 1340. వాటి చెల్లించిన మూలధనం 34.7 కోట్ల రూపాయలు.

1857 లో చరిత్రాత్మకమైన కంపెనీల శాసనం అమలులోకి వచ్చిన అనంతరం 50 సంవత్సరాలలో కంపెనీల సంఖ్య, పెట్టుబడుల మొత్తం బాగా పెరిగింది. 1914 వ సంవత్సరంనాటికి కంపెనీలసంఖ్య 2744. చెల్లించబడిన మూలధనం 77 కోట్లు అయింది.

1908-1909 వ సంవత్సరంలోని స్వదేశీ ఉద్యమం దేశంలో పరిశ్రమల అభివృద్ధికి దోహదం చేసింది. మొదటి ప్రపంచయుద్ధం సమయంలోని పరిస్థితుల కారణంగాను, ఆ తర్వాత దిగుమతుల కొరతవల్ల దేశంలోని కంపెనీలు విపరీతంగా పెంపొందాయి. 1914-1922 సంవత్సరాల మధ్య క్రొత్తగా 2448 కంపెనీలు నెలకొల్పబడ్డాయి. 1939 నాటికి కంపెనీల సంఖ్య 11,114 మూలధనం 290.4 కోట్లు, 1937 లో బర్మా భారత దేశంనుంచి వేరుకాగానే, సుమారు 270 కంపెనీలు 25.7 కోట్ల మూలధనంతో బర్మాకు వెళ్లిపోయాయి.

క్రొత్త మార్పులు

రసాయనికాలు, ఇంజనీరింగు, పెంకి, ధాన్యపువరుల పరిశ్రమలు అభివృద్ధి అయినవి. ప్రపంచ యుద్ధంవల్ల ఏర్పడిన పదార్థాల కొరత అధికంగా వుండడంవల్ల, మొదటిసారిగా ఆర్థికాభివృద్ధికి భారతదేశంలో పరిశ్రమలు క్రమక్రమంగా పెరగసాగాయి. యుద్ధ సమయంలో 7,400 క్రొత్త కంపెనీలు నెలకొల్పబడ్డాయి. హైడ్రోజనేటెడ్ నూనె, విద్యుచ్ఛక్తి పరికరాలు రవాణా సామగ్రి, యంత్రపు పనిముట్లు, రసాయనిక వస్తువులు, ప్లాస్టిక్ పరిశ్రమలు ఏర్పాటు అయినవి.

అంటే 1945 నాటికి భారతదేశంలోని కంపెనీల సంఖ్య 14,859, చెల్లించబడిన మూలధనం 389 కోట్ల రూపాయలకు పెరిగాయి. 1945-47 లలో 2049 కంపెనీలు, 18.1 కోట్ల మూలధనంతో పాకిస్తానకు తరలి పోయినా, భారత దేశంలోని కంపెనీలు బాగానే అభివృద్ధిచెందాయి.

స్వాతంత్ర్యానంతరం

1947లో భారత దేశానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తర్వాత, పారిశ్రామిక పురోభివృద్ధిని ఎక్కువ చేయడానికి నిర్ణయించిన తర్వాత భారతదేశ పారిశ్రామికరంగంలో ప్రశంసనీయమైన కృషి జరిగింది.

1947-55 సంవత్సరాలలో 17,000 క్రొత్త కంపెనీలు నెలకొల్పబడ్డాయి తొలి పంచవర్ష ప్రణాళికా కాలంలో దాదాపు 1500 క్రొత్త కంపెనీలు, 250 కోట్ల మూలధనంతో నెలకొల్పబడ్డాయి. అదే సమయంలో ప్రభుత్వం రంగంలో అడుగుపెట్టింది. ఈ కాలంలో నెలకొల్పబడిన ప్రభుత్వ కంపెనీలు: సింద్రీ రసాయనిక ఎరువుల ఫ్యాక్టరీ, హిందూస్తాన్ నౌకా నిర్మాణ కేంద్రం, హిందుస్థాన్ క్రిమి సంహారకౌషధాల ఉత్పత్తి కేంద్రం, భారత ఎలక్ట్రానిక్స్ డివిజన్, ఇండియన్ టెలిఫోన్ ఇండస్ట్రీస్ లిమిటెడ్, హిందుస్తాన్ యంత్రపు పనిముట్ల కంపెనీ, హిందుస్తాన్ అంటిబయోటిక్స కంపెనీ, ఈస్టరన్ షిప్పింగ్ కార్పొరేషను, ఫెర్టిలైజర్సు అండ్ కెమికల్సు తిరువాన్కూర్ లిమిటెడ్ తిరువాన్కూర్-కొచ్చిన్ కెమికల్సు లిమిటెడ్.

మేనేజింగ్ ఏజెన్సీ విధానం. గత శతాబ్దం చివరిభాగంలో అమలులోకి వచ్చింది. కలకత్తాలోని మెసర్సు ఆర్, గిల్లెన్ అండ్ కో కు చెందిన జాన్ లెవ్ ఆర్. సెలిస్టర్ గిల్లెన్, మేనేజింగ్ ఏజెంట్లుగా, కంపెనీ వాటాదార్లకు ఒక ఒప్పందాన్ని కుదిర్చినట్లు, ఆనాటి నుండీ అనేక రకాల మేనేజింగ్ ఏజన్సీలు అమలులోకి వచ్చినట్లు చెప్పబడుతున్నది. ఈ పద్ధతిని మొట్టమొదట బ్రిటిషు వ్యాపారస్తులు అవలంబించారు. తర్వాత అది భారత దేశానికి వచ్చింది.

1955 లో 4900 కంపెనీలకు మేనేజింగ్ ఏజెంటుగావ్యవహరిస్తున్న కంపెనీలు 3,90 వున్నట్లు తేలింది. మద్రాసు, బొంబాయి, పశ్చిమ బెంగాలు రాష్ట్రాలలో సేకరించిన వివరాలనుబట్టి 450,300, 1500 ల మేనేజింగ్ ఏజన్సీ లున్నట్లు తేలింది. మేనేజింగ్ ఏజెన్సీల విధానం అనేక క్లిష్ట వ్యవహారాలతో కూడి వున్నందున, వాటిని గురించి సుదీర్ఘ పరిశీలనలు జరిపి, రానున్న సంవత్సరాలలో నిర్ణయాలను ప్రభుత్వం రూపొందించ వలసింది.

సమయానుకూలంగా రేట్లు హెచ్చింపు!

—బస్సు ప్రయాణీకుల పరిస్థితి

శ్రీ రేకపల్లి సత్యనారాయణమూర్తి

దేశంలో రవాణా పరిశ్రమలో అగ్రస్థానం రైల్వేది. తదుపరి స్థానము మోటారుబండ్లకు చెందుతుంది. అట్టి ద్వితీయ స్థానమాక్రమించుచున్న మోటారురవాణాపరిశ్రమ ఆంధ్రదేశము లోని పరిశ్రమలలో కెల్లా చాల పెద్దది.

ఇందు మూడువేల పైచిలుకు యజమానులు, పదునెనిమిదికోట్ల రూప్యముల పెట్టుబడి పెట్టి సుమారు 3 వేల బస్సులు, 35 వందల లారీలు, 70 టాక్సీలవరకూ నడుపుతున్నారు. ఈ పరిశ్రమపై నాధారపడి జీవించువారు 45 వందలమంది వరకు వున్నారు.

ఇది పెద్దపరిశ్రమే మరి! కాని ఇంక ఏ పరిశ్రమ కల్గని అవకతవకలు కలవు. కొన్ని ప్రాంతాల్లో రోడ్లు బాగులేక, రోడ్లు మరామత్తులమూలంగానూ, రోడ్లు హీన స్థితిమూలంగా బండ్లకు పెట్టుబడిఎక్కువగా పెట్టవలసి వస్తున్నందునా, ప్రభుత్వపు ప్రత్యక్ష పరోక్షపన్నుల విధింపు మూలమున, పెట్రోలుపై అదనపుపన్ను వసూలు చేస్తున్నందువలన ఈ రవాణా పరిశ్రమ కొంతవరకు కష్టముల నెదుర్కొనవలసి వస్తున్నమాట వాస్తవమే! కాని ఎట్టిలాభమూ లేనిది 32 వందలమంది యజమానులీ పరిశ్రమలో అడుగు పెట్టుట పొస్యాస్పదము.

నేటి బస్సుల యజమానులు వసూలు చేసేటి రేట్లు ఒక స్థిరరూపాన్ని పొందిలేవు. ఏకమార్గములోనైనా వీరిదారులు, అటుపై ప్రతిమైలుకు ఏను పైసలు చొప్పున వసూలు చేయవలెనని బోర్డులు మాత్రము బస్సులలో కట్టేవారు. వసూలు చేసే రేట్లకునూ వాటికినీ ఎట్టిసంబంధమూ వుండదు.

నేను ముఖ్యముగా ఉభయగోదావరి కృష్ణా, గుంటూరు, నెల్లూరు, కర్నూలు జిల్లాలలో బస్సులలో అనేకమార్లు ప్రయాణము చేసియుంటిని. ఆంధ్రకు ఆయువుపట్టు అయిన యీ ఆరు జిల్లాలలో సుమారు 3 వేల లారీలు, 15 వందల బస్సులూ కలవు. వీటి బస్సులయినా ఎక్కే, ఎప్పుడైనా ఎక్కి, చూడండి. కాండీలో జనాన్ని కూరోవేసేని బస్సు ఒక్కటీకూడా చూడరు. అన్నింటిలో ముందుసీటులో పోలీసువాళ్లు ఉన్నతోద్యోగి వున్నాసరే, వెనుకబాడీలో జనాన్ని కూరోపెడుతాడు. మరి యీ అదనపు సొమ్ము యజమానికి చేరుతుందో చేరదోకాని!

ఇహ బస్సులవాండ్లు ప్రయాణీకులను పెట్టే బాధలు ఇన్నీ, అన్నీ కావు. రైల్వేలో మనిషి ఒకటికి 25 సేర్ల బరువుగల సామానును అదనపుచార్జీ చెల్లించకుండగనే తీసుక పోవచ్చును. కాని బస్సులలో అధమము 5 సేర బరువుగల సామానునుకూడ ఛార్జీ లేకుండా తీసుకపోవుటకు వీలు లేదుకదా! ఖాళీ ట్రంకు పెట్టికి కూడా డబ్బు తీసుకుంటున్నారు. పోనీ టిక్కట్టు వ్రాసియిస్తారేమో అంటే, అదీలేదు. ఎవరైనా గట్టిగా దబాయించి అడిగితే అసలు కారులో ఖాళీ లేదు పొమ్మంటున్నారు. ఇది వరుస. ఇంక ప్రయాణీకు డేంచేస్తారు? విధిలేక వాడన్న డబ్బులే యిచ్చి, బస్సు ఎక్కవలసి వుంది. సరే రేట్లుకూడా ఎల్లప్పుడూ ఒకేలాగుండవు. 'సమయానుకూలముగ రేట్లు మార్చబడును' అనే నాటకాల పద్ధతిగా మారాయి యీ బస్సు రూట్లలోని రేట్లు. దీన్ని అడిగేవారు ఎవరు? ఎవరైనా గట్టిగా అడిగినా ఇంక వాడికి పోడానికిమార్గం లేదు. పోనీ ఆ బస్సునంబరు నోటుచేసి రీజియనల్ ట్రాన్స్‌పోర్టు ఆఫీసుకు ఏదైనా అర్జీ పంపుకొందామా అంటే వారు సంవత్సరాలు గడిచినా జవాబు వ్రాయరు. ఇహ ఈ బస్సులవాండ్లతో ప్రజలు వేగేదెట్లు?

ప్రజలు ఈ ఇబ్బందుల బారినుండి విముక్తి పొందుటకు కొన్ని సూచనలు కలవు. నిజానికి ఓవర్‌లోడుచేసి ప్రయాణీకులను ఇబ్బందులు పెడుతున్నది. పాపం కొన్ని బస్సులవాళ్ళు! ఏకైకట యజమాని క్షయభర్తులలో వుంటున్నారు మరి, పాపం కొందరికి ఓవర్‌లోడూ చెయ్యడంలేదు, వేరే కాని వీళ్లలో బస్సులూ నడుపుమూ దేదుకోను; ప్రమాదము వచ్చిపోదు. కొందరు క్రొత్తగా ఇప్పుడు యిళ్లలో ఏకకేవట యజమానులకు రూట్ల నిచ్చుట, రెండవ విషయం ఏ బండిపైనైనా ప్రయాణీకుడు ఆధారములతో చేసిన ఫిర్యాదును ప్రాంతీయ రవాణాశాఖాధికారి తక్షణం జాగ్రత్తగా పరిశీలించి ఆ బండివానిని శిక్షించుట. అన్నిటికంటె ఉత్తమ మార్గము తిరువాన్కూరు కొచ్చిన్‌లోవలె ఈ రవాణాను జాతీయం చేయుట. దీని మూలమున ప్రభుత్వమునకు అదనపు ఆదాయము వచ్చుటయేగాక, ప్రజలెందరు సుఖంతురు. ప్రజల శ్రేయస్సు దృష్ట్యా ప్రభుత్వం తక్షణ శ్రద్ధ వహించి, ఆంధ్రలో మోటారు రవాణాను జాతీయం ప్రాదుముగా ఉద్ధరించుట అవసరము.

ద్వితీయప్రణాళిక ప్రారంభోత్సవాలు

బందరులో

బందరు, ఏప్రిల్ 3. ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళిక ప్రారంభోత్సవాలు ఆంధ్రలో పెక్కుచోట్ల వైభవంగా జరిగాయి. గ్రామస్థులు అమితోత్సాహముతో వీటిల్లో పాల్గొన్నారు. ఈ సందర్భంలో సభలు, ఊరేగింపులు చేశారు.

బందరులో కృష్ణకిశోర్ టాకీసులో జరిగిన సభకు శ్రీ జి. వెంకటస్వామి నాయుడు అధ్యక్షతవహించి ప్రణాళికను ప్రారంభించారు. కార్యక్రమాలను శ్రీ కె వెంకటరావు, శ్రీ కె పురుషోత్తంనాయుడు నిర్వహించారు.

హిందూపురం

శ్రీ కె శివప్ప అధ్యక్షతన వూరేగింపు జరిగింది. శ్రీ టి. గురుమూర్తి పతాకం ఎగురవేశారు. విద్యానికేతన్ పార్కులో భారత సేవక సమాజ్ ఆధ్వర్యాన శ్రమదానం జరిగింది.

కొడిగేపల్లిలో వూరేగింపు అస్పృశ్యతానివారణ ప్రచారం, ఆటలపోటీలు నిర్వహించారు.

పెనుకొండ

శ్రీ యస్. యస్. సాలమన్ అధ్యక్షతన వూరేగింపు జరిగింది. సభలో శ్రీ కె. సత్యనారాయణరావు ప్రసంగిస్తూ ద్వితీయప్రణాళిక వివరించారు. వ్యవసాయ ప్రదర్శనం నిర్వహించారు. రాత్రి హరికథాకాలక్షేపం మరునాడు గ్రామపారిశుధ్య కార్యక్రమం నిర్వహించారు. మడకశిర, చెన్నేకొత్తపల్లి తాలుకుల బ్లాకులలోకూడా వుత్సవాలు జరిగాయి.

చిత్తూరు

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు అధ్యక్షతన ప్రారంభోత్సవం జరిగింది. శ్రీ యాగంటి ప్రారంభంచేశారు. ద్వితీయ ప్రణాళికాకాలంలో చిత్తూరుజిల్లాకు రు 12 కోట్లు కేటాయించినట్లు తెలిపారు. శ్రీయుతులు సి. వి. అయ్యరు, జి. రామమూర్తి, యస్. వి. జగ్గారావు జి. కె. స్వామి, విశ్వనాథం ప్రభృతులు మాట్లాడారు. శ్రీ గాదిరాజు రామమూర్తి వందనమర్పించారు.

జగ్గయ్యపేట

శ్రీ రంగారావు సోషల్ క్లబ్ ఆవరణలో ద్వితీయప్రణాళిక ప్రారంభోత్సవసభ జరిగింది. ఊరేగింపు పశుప్రదర్శనం నిర్వహించారు. సాయంత్రం జరిగిన సభకు శ్రీ జి. నారాయణరావు అధ్యక్షత వహించారు. చి॥ కె. వి. లక్ష్మీకుమారి భరతనాట్యం ప్రదర్శించింది. ఆమెకు రు 201 బహూకరించారు.

శ్రీ వి. మహేశ్వరరావుగారు మాట్లాడుతూ ద్వితీయ ప్రణాళికాకాలంలో పరిశ్రమలకిస్తున్న ప్రాధాన్యం, రహస్య ఓటింగుల పహాయం వివరించారు. ప్రభుత్వము చేయగల సహాయ కార్యక్రమాలను తెలిపారు. కాకినాడ, రేణిగుంట లలో బట్టమిల్లుల స్థాపనావకాశాలు వివరించారు. పొదుపుగా వాడుకునే అలవాటు నేర్చుకోవాలని కోరారు. శ్రీ రేపాల బుచ్చిరామశ్రేష్ఠి మొదటి ప్రణాళిక సాధించిన విజయాలు పేర్కొన్నారు. శ్రీ చిల్లకంటి పూర్ణచంద్రరావు వందనమర్పించారు. కుమారి స్వర్ణ, గిరిజ, సుందరి మంగళగీతాలు పాడారు.

తాడేపల్లిగూడెంలో

ద్వితీయ పంచవర్షప్రణాళిక ప్రారంభోత్సవాలు మొన్న ప్రారంభమైనవి. ఈ ఉత్సవాలు వారంరోజుల పాటు తాలూకాలోని అన్ని ఫిర్కాలలో జరుపుతారు.

నిన్న ఉదయం తాలూకా కార్యాలయంవద్దనుంచి వూరేగింపు బయలుదేరింది. ఊరేగింపులో బాలబాలికలు, ఉపాధ్యాయులు, ప్రభుత్వోద్యోగులు కాంగ్రెసు కార్యకర్తలు మొదలగువారు పాల్గొన్నారు.

తరువాత తాలూకా కార్యాలయ ఆవరణలో తహసీల్దారు శ్రీ లంక అగ్నిహోత్రుడు అధ్యక్షతన సభ జరిగింది. మొదటి పంచవర్ష ప్రణాళికవల్ల వచ్చిన ఫలితాలను శ్రీ వేలగల దానిరెడ్డి వివరించారు.

రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళిక వల్ల కలిగేఫలితాలను శ్రీ ఆళ్లం మాణిక్యాలరావు చెప్పారు. వ్యవసాయ డిమాన్‌స్ట్రేటర్ శ్రీ వెంకటేశ్వరరావు వ్యవసాయంలో ఇప్పటివరకు వచ్చిన అభివృద్ధి రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో జరగనున్న కార్యక్రమాలు తెలియజేశారు, లోకల్ ఫండ్ ఆస్పత్రి డాక్టరు ప్రసంగిస్తూ, ఆరోగ్యం కాపాడడానికి ప్రణాళికల ద్వారా తీసుకుంటున్న చర్యలను వివరించారు బాలబాలికలకు మిఠాయి పంచిపెట్టారు.

గోదావరి పుష్కరాలు

గోష్పాదక్షేత్రంలో ఏర్పాట్లు

కొవ్వూరు, ఏప్రిలు 4: పోలీసు డిప్యూటీ ఇన్‌స్పెక్టరు జనరలు శ్రీ కె. ఆర్. రాఘవన్ (వాల్తేరు) జిల్లా సూపరింటెండెంటు శ్రీ వి. యం. రోషణ డిప్యూటీ పోలీసు సూపరింటెండెంటు మల్లికార్జునరావు నిన్న సాయంత్రం కొవ్వూరు రైల్వేస్టేషను పరిసరప్రాంతమున కొవ్వూరు గోష్పాద క్షేత్రమున గోదావరిపుష్కర యాత్రీకులకు చేయవలసిన ఏర్పాట్లు విషయం పరిశీలించారు.

స్టేషనుమాస్టరు యాత్రికులకు రైల్వే అధికారులు చేయనున్న సౌకర్యములను గురించి తెలియజేశారు. ప్రయాణీకులు నిమార్గముగుండా రాకపోకలకు ఏర్పాటుచేస్తున్నారు అని డిప్యూటీ పోలీసు ఇన్‌స్పెక్టరు జనరల్ అడుగగా అచ్చట నున్న పెద్దగొయ్యిలో కాలిబాట ఏర్పాటుచేస్తారని తెలిపారు. ఈ గొయ్యిని పూడ్చవలెనని చాలాకాలంగా ఆందోళన చేస్తున్న విషయం జ్ఞప్తి చేయగా పూడ్చుటకు అంచనాలు తయారైవున్నవని ప్రస్తుతము ఆ పని చేయుట పూర్తికాదనియు స్టేషన్ మాస్టరు చెప్పారు. ఈ గొయ్యను పూడ్చనిచో ఇల రైల్వేవారు చేసిన సౌకర్యములన్నియు వమ్మయిపోవునని శ్రీ శర్మ తెలియజేశారు.

డిప్యూటీ పోలీసు ఇన్‌స్పెక్టరు జనరలు శ్రీ రాఘవన్‌గూడా, ఈ గొయ్యిని పూడ్చడం అవసరమనే అభిప్రాయపడ్డారు. (స్వ. వి.)

తెనాలి తాలూకా గ్రామ కాంగ్రెసు సంఘాలు

తెనాలి, ఏప్రిల్ 3: తాలూకాలోని వివిధ గ్రామాలలో కాంగ్రెసు సంఘాలు తాత్కాలికంగా ఏర్పాటైనవి.

మొదలిపాడు—అధ్యక్షుడు సూర్యదేవర కోదండరామయ్యగారు, కార్యదర్శి పాలడుగు శివరామయ్యగారు, సభ్యులు గొట్టుముక్కల అబ్బయ్య, తేకూరు రామబ్రహ్మం, వట్టికూటి వెంకటకిష్టయ్యగారు.

చినలూరు—అధ్యక్షుడు ఆళ్ల సుబ్బారెడ్డిగారు, కార్యదర్శి కొండా సుబ్బారెడ్డిగారు, సభ్యులు బొంతు మల్లికార్జునరెడ్డి, పుయ్యూరు వెంకటేశ్వర రెడ్డి, బొంతు సుబ్బారెడ్డిగారలు.

వలివేరు—అధ్యక్షుడు తమ్మా శేషిరెడ్డిగారు, కార్యదర్శి దొడ్డపనేని సత్యనారాయణగారు, సభ్యులు కొండమూడి వెంకటేశ్వర్లు, చీడెపూడి రామకృష్ణారెడ్డి, మంచాల జీవరత్నం గారలు.

చినపరిమి—అధ్యక్షుడు ముక్కామల వెంకట సుబ్బయ్యగారు, కార్యదర్శి అవుదు జయరామిరెడ్డిగారు, సభ్యులు కొల్లిపర గజావల లింగం, సముద్రాల సోమయ్య, చందోలు దల్లయ్యగారలు.

మోపర్రు—అధ్యక్షుడు పల్లెంపాటి నాగేశ్వర రావుగారు, కార్యదర్శి యడ్లపల్లి సీతారామయ్యగారు, సభ్యులు కొడాలి లక్ష్మీనారాయణ, కొడాలి సుబ్బారావు, చిక్కాల యేసుదాసుగారలు,

శృంగారపురం—అధ్యక్షుడు కోగంటి రామయ్యగారు కార్యదర్శి పుచ్చా సత్యనారాయణగారు, సభ్యులు పెందుర్తి అంజయ్య, గోగినేని కృష్ణయ్య, శృంగారపాటి మోషె గారలు.

మంచికలపూడి—అధ్యక్షుడు వేదాంతం శ్రీనివాసాచార్యులు గారు కార్యదర్శి యెమినేని సాంబశివరావు గారు సభ్యులు మంచికలపూడి సూర్యనారాయణ మిట్టా మల్లికార్జునరావు లోకం రామచంద్రరావు జెవధర్తుని సత్యనారాయణ ఆరాధ్యుల వెంకటస్వామిగారలు.

పెదపరిపాలెం—అధ్యక్షుడు ముక్కామల సుబ్బారావుగారు కార్యదర్శి బొల్లుపూమ మహేశ్వరరావుగారు సభ్యులు బొల్లు కుటుంబరావు బొల్లు వెంకటేశ్వరరావు బొల్లు ప్రకాశరావు గారలు.

గోవాడ—అధ్యక్షుడు తుమ్మలబాపయ్యగారు కార్యదర్శి పావులూరు శివరామకృష్ణయ్యగారు సభ్యులు కొవ్వూరు బాపయ్య, మండవ సుబ్బరామయ్య అల్లినేని రామకృష్ణయ్య గారలు,

కంచర్లపాలెం—అధ్యక్షుడు ముక్కపల్లి వెంకటసత్యనారాయణగారు కార్యదర్శి గాలి నరసయ్యగారు సభ్యులు గొల్లపల్లి వీరయ్య ముక్కపల్లి రాఘవయ్య, కోపల్లె నాగభూషణం, ముక్కపల్లి వీరయ్య గారలు.

పాండురంగాపురం—అధ్యక్షుడు—లింగినేని రామకోటయ్యగారు, కార్యదర్శి—గవిని భీమశంకరరావు గారు, సభ్యులు—లాం వెంకటేశ్వరరావు పొదరి, మునుమూరి చినవీరరామయ్య శరణు లక్ష్మీనారాయణ గారలు.

ఈమని—అధ్యక్షుడు—కొత్తారి రామస్వామి గారు, కార్యదర్శి—అంబా నరసింహారావు గారు, సభ్యులు—కస్తాల వెంకటసుబ్బయ్య, బండి సుబ్బారావు, పులిపాటి అన్నప్ప గారలు.

నడిగడ్డపాలెం-అధ్యక్షుడు—మండలపు చంద్రశేఖరరావు గారు కార్యదర్శి—రాజగోపాలరావు గారు సభ్యులు—కూచంనేని సీతారామయ్య నాదకూరు సీతారామయ్య, దేవాబి సుందరరావు, వట్టికూరు సుబ్బారావు, వేములపల్లి తిరుపతయ్య గారలు.

కృష్ణాజిల్లాలో రెండవ పంటకు నీటికొరత

జిల్లాకాంగ్రెసు కార్యదర్శి విజ్ఞప్తి

బందరు, ఏప్రిలు 3: పూర్వ కృష్ణా జిల్లా కాంగ్రెసు ప్రధానకార్యదర్శి శ్రీ మండలి వెంకటకృష్ణారావు యీదిగువ ప్రకటన చేశారు.

"బందరు, కైకలూరు తాలూకాలలో దాళ్వాకు కావలసినంత నీరు లభించగలదని ముందుగా అధికారులు ఇచ్చిన హామీపై, రైతులు క్రిందటిసంవత్సరం కంటె ఎక్కువ దాళ్వాసాగు ఉత్సాహంతో చేశారు. కాని నీరు సరిగా అందక బందరు, కైకలూరు తాలూకాలలోని చివరప్రాంతాలలో ఈ ద్వితీయ దాళ్వాసాగు దాదాపు 10 వేల ఎకరాలు మాడిపోయింది. ఈ నీటికొరత వలన ఏర్పడిన విషమపరిస్థితిని ఉపముఖ్యమంత్రి శ్రీ సంజీవరెడ్డికి విన్నవించాము. శ్రీ సంజీవరెడ్డి ఇంజనీర్లతో మాట్లాడి తుంగభద్రనీరు ఇంకా వెయ్యిక్యూ. ల అదనుగా ఎక్కువ వదిలే ఏర్పాటుచేశారు. మార్చి 31 వ తేదీన ముఖ్యమంత్రి శ్రీ గోపాలరెడ్డి కైకలూరుతాలూకా పర్యటనలో రైతుల కష్టాలను స్వయంగా చూచారు. నాడు ఏ గ్రామములనైనా దాళ్వా నీటికొరత వల్ల చేలు మాడిపోతున్నాయని రైతులు విన్నవించుకున్నారు. పి. డబ్ల్యు. డి. అధికారులను పిలిపించి నీటి సరఫరా సరిగా జరుగుటఏర్పాట్లు చేయించాల్సిందిగా శ్రీ గోపాలరెడ్డి చెప్పారు.

తుంగభద్రనీరు ఎక్కువగావదిలినప్పటికీ బందరుతాలూకాలోని మల్లేశ్వరం ఫిర్కా, కైకలూరు తాలూకాలోని వడాలి, కలిదిండి, కైకలూరు మొదలైన ఫిర్కాలు కాలవలకు చివరప్రాంతాలగుటచే నీరు సరిగా సరఫరాకావటము లేదు. సారాస్థాన్యాన్ని అమ్మి దాళ్వా ఖర్చులకు పెట్టిన రైతాంగము దాళ్వా కూడ నోటికిరక్కబోతోందని ఆందోళన చెందుచున్నారు. అందుచే పి. డబ్ల్యు. డి. అధికారులు, ప్రత్యేకశ్రద్ధతో ఈ ప్రాంతాలలో నీరు సమయమునకు అందునటు కృషి చేయగలందులకు కోరుచున్నాను.

చిత్తూరుజిల్లాలో మే నెలలో భావే పర్యటన

చిత్తూరు, ఏప్రిల్ 4: ఆచార్య వినోబాభావే, మేనెల 8 తేదీ నుంచి 12 తేదీ వరకు చిత్తూరుజిల్లాలో భూదాన యాత్ర జరుపుతారు. ఇంతవరకు ఈ జిల్లాలో 8000 ఎకరములు సేకరింపబడినవి. శ్రీభావే వచ్చేలోగా 10,000 ఎకరములకు పైగా సేకరించవలసివున్నదని జిల్లా కాంగ్రెసు నాయకులు, శాసన సభ్యులు, పార్లమెంటు సభ్యులు, భూస్వాములు, తదితర సామాజిక పనులు యీదరిద్ర నారాయణ సేవలో పాల్గొని అధికంగా భూదాన వ్రతము నవలంబించాలని జిల్లా భూదాన సమితి సంచాలకుడు ఎన్. రాధాకృష్ణయ్య శెట్టి విజ్ఞప్తిచేస్తున్నారు.

సమితి కార్యదర్శికి అరబ్ రాజ్యాల సమాధానం

కైరో, ఏప్రిల్ 6: రేపు జరిగే అరబ్ దేశాల విదేశాంగ మంత్రుల సమావేశంలో సమితి కార్యదర్శి హామర్ షెల్డ్ అరబ్ రాజధానుల సందర్శన సందర్భంలో ఆయనకు అరబ్ రాజ్యాలు యివ్వవలసిన సమాధానం గురించి చర్చిస్తారని ఒక ప్రకటన తెలుపుతుంది. జోర్డాన్ నదీజలాల వినియోగం గురించి అరబ్ వైఖరిని నిర్ణయిస్తారట.

ప్రణాళికాశాఖామంత్రి శ్రీ కళా వెంకట్రావు ఉయ్యాల, కరివిడిలో, పెర్రో మాంగనీస్ ఫ్యాక్టరీకి శంకుస్థాపన చేశారు.

నవ్యావారి "భలేరాముడు" లో సావిత్రి, నాగేశ్వరరావు, పేకేటి.

ఈజిప్టు భారతదేశాలమైత్రి ఒప్పందం గత సంవత్సరం ఏప్రిల్ 6 న కైరోలో జరిగింది. తిరిగి మొన్న 6 న భారత విదేశాంగమంత్రి డా॥ సైయద్ మహమూద్, ఈజిప్టు రాయబారి డా॥ ముస్తాఫా కామెల్ కలుసుకొని ఆ ఒప్పందాన్ని కొనసాగించడానికి నిర్ణయించుకున్నారు.

'ఏక్ హీ రాస్తా'లో రాజాగా నటించిన డెయిసీ ఇరానీ, ఆమెను అభినందిస్తున్న హిందీ నటుడు 'ఆగా'

భిలాయ్ ఉక్కు ఫ్యాక్టరీకి కావలసిన సామగ్రి పస్తయి విషయమై, యీ నెల 8 తేదీన, రష్యా, భారత ప్రభుత్వాధికారులు కంట్రాక్టుపత్రంపై సంతకాలు చేశారు. రష్యా ప్రభుత్వం తరఫున క్లెవిక్‌కోవ్ నెట్టిస్, భారత ప్రభుత్వం తరఫున ఇనుము ఉక్కు మంత్రిత్వశాఖ కార్యదర్శి శ్రీ భూతలింగం సంతకాలు చేశారు. రు. 66 కోట్ల విలువగల సామగ్రిని యీ ఏడాది రష్యా పంపుతుంది.

బేర్‌ఫుట్ కాంటెసా

ఫిగరో ఇన్‌కార్పొరేటెడ్ అనే సంస్థ నిర్మించిన ఆంగ్లచిత్రం "బేర్‌ఫుట్ కాంటెసా" మొన్న శుక్రవారం నాడు మదరాసు ఎల్ఫిన్‌స్టన్‌లో విడుదల అయింది.

ఈ చిత్రం దర్శకుడు, కథకుడు జోసెఫ్ మాంకెవిక్స్.

అడవి రాచచిలుక వంటి ఒక పడుచు జీవితం ఈ చిత్రానికి ఇతివృత్తం. మేరియా అనే నర్తకి స్పెయిన్ రాజధాని మాడ్రిడ్‌లో సామాన్యంగానే అయినా సుఖంగా, సంతోషంగా కాలం గడుపుతూ ఉంటుంది. ఒకానొక మహూర్తాన అమాంతం ఓడల చిత్ర రాజధాని హాలీవుడ్‌కు తరలిపోతుంది. స్వదేశం పట్ల స్వజనులమీద స్వేచ్ఛమైన అభిమానం గల మేరియా, తీరా తారాపదానికెక్కి ...

అఖిల భారత సంగీత నాటక అకాడమీ ఢిల్లీలో ఏర్పాటు చేసిన నాటక రంగోద్ధరణ గోష్ఠిలో శ్రీ బందా కనకలింగేశ్వరరావు కూచిపూడి నాటక పునరుద్ధరణ ఆవశ్యకత ఉపన్యసించారు. కూర్చున్నవారు అధ్యక్షుడు శ్రీ ముల్క్‌రాజ్ ఆనంద్, శ్రీ చంద్రవదన మెహతా.

... ఉక్కు ఉజ్వలంగా వెలిగి ఆరిపోయిన ఈ నిరాశ్రిత జీవితాన్ని అంతచేసింది. బలీయమైన విధి అని ఇందులో తేల్చారు.

మనస్సులను కొనదేరని ఒకవంక నాని మాలసే మరొక వంక ఆ నిర్మాతలే దర్శకుడు ఎంతగా ... ఎక్కడికి వచ్చేదీ ఇందులో చిత్రించారు.

ఈ తరహాలో కొన్ని చిత్రాలు ఇది వరలో వచ్చినా ...

విద్యార్థులచే రోడ్డు నిర్మాణం

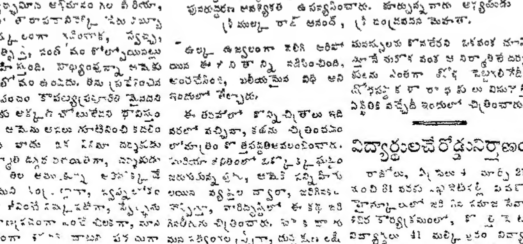

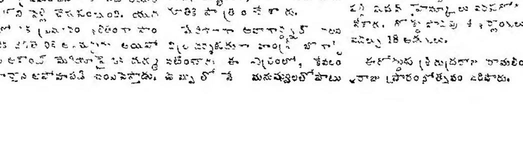

సినిమా

నగరంలో సినిమాలు

పారగన్ సుబ్రహ్మణ్య ఉమా	ప్రేమ పాశం (తమిళం)	,,
కాసినో బాల్కే మహాలక్ష్మి	పెడ్డిన్ పెరుమై	,,
శ్రీకృష్ణ కామధేను	ఇల్లరమే ఇన్బం	,,
ప్రభాత్ స్టార్ సన్	కోకిలవాణి	,,
న్యూటోన్	నాగదేవతై	,,
మిడ్‌లాండ్ రాక్సీ క్రౌన్	ఆసై	,,
ఈరాస్	నల్లవీడు	,,
వెలింగ్‌టన్	ఏక్ హీ రాస్తా (హిందీ)	
ప్లాజా	టాంగావాలీ	,,
మినర్వా	ఝనక్ ఝనక్ పాయల్ బాజే	,,
రాజకుమారి	మెరీన్ డ్రైవ్	,,
ఓడియన్	Lucy Gallant	
న్యూగ్లోబ్	Seven Year Itch	
న్యూ ఎల్ఫిన్‌స్టన్	Bare foot Contessa	

"ఏక్ హీ రాస్తా"

బి. ఆర్. ఫిలింస్ హిందీ చిత్రం 'ఏక్ హీ రాస్తా' ఈ నెల 6న మద్రాసు వెలింగ్‌టన్‌లో విడుదల అయింది. శ్రీ బి. ఆర్. చోప్రా దర్శకత్వాన ...

తంగా అలాగే ఉంటుంది కథ కదలేలోగా, రాజాకి తండ్రిపట్ల గల గాఢానురక్తిని సాధకొకంగా చిత్రించారు. అప్పుడు ఉపద్రవం వచ్చి పడుతుంది. మానేజరు దుర్మార్గం పాలవుతాడు. మాలతి అనాథ అవుతుంది. కంపెనీ అధిపతి ప్రకాశ్ అడకుని సహాయ పడతాడు. ఈ అలుసు చూసుకుని, అక్కడి గల్లీలోని జనం ఆడా మగా కూడా వాళ్లమీద నీలాప నిందలు వేస్తారు. నానా అల్లరీ చేస్తారు. ప్రకాశ్, మాలతిని పెళ్లిచేసుకోవడానికి అదీ కారణం. ఆ అనాథ, ఈ రకం లోకులతో నిభాయించుకోలేదు కాబట్టి, ఆమెను కాపాడడానికీ, పిల్లవాడిని వృద్ధిలోకి తేవడానికీ అదొక్కటే మార్గం అని అతను నిశ్చయిస్తాడు. అలా పెళ్లి చేసుకున్నప్పుడు, తండ్రి ఎవరో సుతేరిగే పరిజ్ఞానం, ఎంతో చనువుగా పెరిగి సందువల్ల గాఢమైన అభిమానం ఉన్న కుర్రవాడు, ఈ పవతి తండ్రికి ఆదుక్కోవాలి?

ఈ ప్రశ్నలకు సమాధానంగా పసి పిల్లల మనస్తత్వాన్ని చిత్రించి, పరిణామాలను నిరూపించడం ఈ చిత్రం ముఖ్య లక్ష్యం. దీనికోసమని, దీనికి ప్రసాదులు చేసి, పాత్రలను పరిస్థితులను 'ఎస్టాబిష్' చెయ్యడానికి అవసరమైన కథని, అసలు కథకు అతికని రీతిలో సృష్టించి, బలవంతాన, అతికించబోవడం, దానికోసం చిత్రంలో సగంభాగం వినియోగించడం అసంగతంగా కనబడుతుంది.

రాజా మనస్తత్వం చిత్రించడానికి ఆలంబనం ప్రకాశ్ మాలతీల వివాహం. ఆ వివాహానికి, ఒకానొక లోకులంతా కాకులైపోయి, అభాండాలు వేయడం కారణం. ఈ సంఘటన సినిమా సన్నివేశానికి ముఖ్యంగా, అసహజంగా, కొంతెంతగా ...

చిత్రంలో డెయిసీ పాత్ర కీలకమైనది దర్శకుడు బి. ఆర్. చోప్రా ఈ బాల నటిచేత అద్భుతంగా నటింపచేశారు. మొదటినించి చివరవరకూ ఎక్కడా లొటుకు లొటుకు లేకుండా, కెమేరా గొడవ లేకుండా, డెయిసీ ఈ కథనీ ముందుకు నడిపింది. ముఖ్యంగా చివర సన్నివేశాలలో, మారుతండ్రిని చంపబోవడం, తమ్ముడిని ఎత్తుకుని రాత్రి పెళ్లి ఇల్లు వదిలి వెళ్లిపోవడం మొదలైన సందర్భాలలో చెయి తిరిగిన నటులను కూడా మించిపోయి, అతి నిశ్చలంగా, తేలిగ్గా డెయిసీ నటించింది ఈ చిత్రానికి ప్రాణమైన ఈ పాత్రను ఇంత అద్భుతంగా నడిపించగలిగిన చోప్రా అభినందనీయుడు. అసలు కథ ప్రారంభమైన క్షణంనుండి బాగా రక్తి కట్టింది, చురుగ్గా నడిచింది.

ఈ చిత్రానికి హేమంతకుమార్ సంగీతం ప్రత్యేక ఆకర్షణ. ఆయనే మూడు నాలుగు పాటలు పాడారు. ప్రతిదీ అతిమధురంగా, స్మరణీయంగా ఉంది.

పిల్లల నృత్యం ఒకటి ఇందులో ఉంది. బేబీ నాజ్, మాస్టర్ రోమి 'గెస్ట్ ఆర్టిస్టు'లుగా పాల్గొన్నారు. ఇందులో బేబీ నాజ్ చేత చేయించిన నృత్యం బొంబాయి సినిమాలలో మాత్రం కనబడే అమెరికన్ నైట్ క్లబ్‌లో 'ముప్పై నలభై ఏళ్ల ముదర తారల 'ఇది ఫేమస్ డాన్సు'ల పంథాలో ఉంది. చిన్నపిల్లలచేత, పిల్లలు ఆడుకునే సన్నివేశంలో అటువంటి నృత్యం చేయించడం వికారంగా కనబడుతుంది.

మొత్తంమీద రక్తికట్టే కథ, కొత్త తరహా సన్నివేశాలు బలంగా ఆకర్షిస్తాయి. ఈ చిత్రం ఒక విశిష్ట స్థానం సంపాదించుకుంటుంది.

నవ్యా వారి "భలేరాముడు"

నవ్యా స్టూడియో అధిపతి శ్రీ వి. ఎల్. నరసు నిర్మించిన "భలేరాముడు" ఈ నెల 6న ఆంధ్రలో విడుదల అయింది. ...

నటులలో సి. ఎస్. ఆర్. నిర్వహించిన నాగభూషణం పాత్రకు ఆయన ప్రతిభ వల్ల మంచి రూపకల్పన జరిగింది బండిపోటుగా మారిన తిగవాతకన్న ముందే ఆయన నటనబాగా రాణించింది.

పేకేటి శివరాం జమీందారువద్ద మేనేజరుగా నటించాడు. ఈ పాత్ర ద్వారా కొంత హాస్యం చొప్పించడానికి జేమభామలద్వారా జరిగిన ప్రయత్నంకన్న, శివరాం నటనవల్లనే కొంత ప్రయోజనం సాధించబడినట్లు కనబడుతుంది ఈ పాత్రలో కొత్తదనం ఏమీ లేకుండా పూసపోశాడు.

గుమ్మడి వెంకటేశ్వరరావు నిర్వహించిన పోలీసు ఇన్‌స్పెక్టర్ పాత్ర ఏమంత పెద్దది, ప్రాముఖ్యం ఉన్నది కాకపోయినా, ఉన్నంతలో ఆలినా భూమికను అతి సాఫీగా స్వభంగా పోషించాడు.

ఈచిత్రంలో మరో ఆకర్షణ సంగీతం. 'కీర్తి' పాటలలో బాగా ప్రసిద్ధికెక్కిన మూడు నాలుగింటిని బహుకొద్ది మార్పులతో ఇందులో వాడుకున్నారు. రాజేశ్వరరావుగారు స్వతంత్రంగా పెట్టిన వరసలు కూడా శ్రావ్యంగా ఉన్నాయి పూర్తి ఇంగ్లీషు మాటలో ఒక పాటకూడా ఇందులో ప్రవేశపెట్టి, కెలంగి, సీతల నృత్యంతో దీన్ని చిత్రించారు. ఇది సమాజనృత్యం, తెలుగు సంప్రదాయానికి ఏమాత్రం సరిపడకపోయినప్పటికీ బాగానే ఉంది 'స్టైబ్యాక్' సంగీతం ఘంటసాల, ఏ. బి. వి. శ్రీనివాస్, రాణీ, లీల, జిక్కీ పాడారు. శ్రీనివాస్ పాడినవాటిలో భజనగీతం మధురంగా ఉంది.

మొత్తంమీద, కథాచిత్రణ, అసంగతాలవల్ల దెబ్బతిన్నా, మంచి నటన, మంచి సంగీతం, చక్కని హాస్యం ఈ చిత్రం విజయానికి దోహదం చేస్తాయి.

హిందీప్రచార కార్యక్రమము

నర్సాపురం ప్రేమిమండలి విజ్ఞప్తి

నరసాపురం, ఏప్రిల్ 6: హిందీ ప్రచారమునకూ విద్యార్థులకు సంబంధించిన పరీక్షల కార్యక్రమాలలో భాగముగా చేర్చునట్లు సిఫార్సు చేయవలసిందిగా మొన్న ... టయిలర్ హైస్కూలులో జరిగిన పాదూరి సూర్యనారాయణ హిందీ ప్రేమీ మండలి వార్షికోత్సవ సభలో జిల్లా విద్యాశాఖాధికారిని మండలివారు కోరారు, సభకు జిల్లా విద్యాశాఖాధికారి శ్రీ గురునాథం అధ్యక్షత వహించారు. ప్రేమీమండలి చేస్తున్న భాషాసేవను శ్రీ గురునాథం ప్రశంసించారు.

సభకు పుర ప్రముఖులు స్త్రీలు పెద్ద సంఖ్యలో హాజరైనారు. కార్యదర్శి శ్రీ పెయ్యేటి వెంకటసుబ్బారావు సాంవత్సరిక నివేదిక చదివిన పిమ్మట ప్రధానోపాధ్యాయుడు శ్రీ శేషాశాస్త్రి గారు మండలి కృషి వివరిస్తు ప్రసంగించారు.

బాలికలచే భరత నాట్యప్రదర్శనము, అధ్యక్షునిచే విద్యార్థులకు ప్రమాణపత్రి, బహుమతుల పంపకం జరిగినవి.

రాజోలు పంచాయితీ ఎన్నికలు

రాజోలు, ఏప్రిల్ 6: ఈ పంచాయితీ ఎన్నికలు ఈ నెల 28 న జరుగుతవి. మొత్తము 9 మంది ఎన్నిక కావలసియున్నది. 10 వ తేదీన నామినేషన్లు స్వీకరించి 11 తేదీ పరిశీలిస్తారు.

Printed and Published for Nageswara Rao Estates (private Ltd., by S. Radha Krishna, at The Andhra Patrika Press, 6 & 7 Thambu Chetty St, Madras 1. Editor S. Sambhu Prasad.